

Příloha: Přehled k výzkumné otázce č. 2

Povinnosti či omezení pro plánování a umístování OZE a systémů pro ukládání energie

Německo – federální úroveň

Baugesetzbuch – BauGB – stavební zákoník

Zvýhodnění provozu energetických zařízení pro výrobu bioplynu – podle § 246d je možné bez ohledu na § 35 odst. 1. číslo 6 písm. a), b), d) provozovat zařízení na výrobu plynu až do 31.12.2024 i když byla postavená před 1.9.2022, pokud jsou v souladu se stavebními předpisy a zároveň zvyšují produkci bioplynu a používají biomasu převážně ze svého provozu nebo provozu do 50 km (lesnický podnik, zahradnictví, chov zvířat).

Jinak podle § 35 odst. 1 písm. a), b), d) je obecně přípustný projekt/záměr v nezastavěném území (Aussenbereich) pouze, pokud není v rozporu s veřejnými zájmy a je zajištěno jeho dostatečné připojení. Zároveň se musí jednat o zařízení/záměr ke zpracování biomasy v rámci provozu lesnického podniku, zahradnictví, chovu zvířat nebo pokud slouží k připojení takového zařízení do veřejné zásobitelské sítě. Zároveň

- a) Je funkčně a stavebně/místně spojen se závodem;
- b) Biomasa je převážně z provozu tohoto nebo blízko ležícího závodu;
- c) Je provozován pouze jeden systém (tato podmínka platí i pro § 246d);
- d) Kapacita zařízení na výrobu bioplynu nepřekračuje 2,3 milionu m³ bioplynu za rok, kdy tepelný příkon ostatních zařízení nepřekračuje 2 MW.

Podle § 1 odst. 8 písm. e) jsou v rámci tvorby územního plánu k zohlednění zejména zájmy na zabezpečení dodávek energie a vody.

V § 1a je ještě zmiňována speciální úprava týkající se ochrany životního prostředí a nezbytnosti jejího zohlednění. Z pohledu klimatu (a mitigačních opatření) při řešení územního plánování je zajímavý odst. 6 tohoto ustanovení: „*Požadavky na ochranu klimatu musí být zohledněny jak u opatření, která působí proti změně klimatu, tak u opatření, která slouží k adaptaci na změnu klimatu. Zásada uvedená ve větě 1 se zohlední při posuzování podle čl. 1 odst. 7.*“

V § 5 odst. 2 písm. b) se objevuje vymezení ploch v rámci plánu pro využití území (Flaechennutzungsplan¹), které budou určeny pro zařízení působící proti změně klimatu, zejména decentralizovaná a centralizovaná výroba, zásobování a ukládání elektřiny, tepla nebo chladu z obnovitelných zdrojů energie.

Podle § 9 mohou být v rámci zastavovacího plánu (Bebauungsplan²) vymezeny tzv. zásobovací plochy, na kterých mohou být mimo jiné umístována zařízení pro výrobu či ukládání energie z obnovitelných zdrojů. Dle tohoto ustanovení navíc mohou být vymezeny i oblasti, kde je umístění takových zařízení podmíněno dalšími podmínkami.

V § 11 odst. 1 bodu 4 zmiňuje stavební zákoník výslovně možnost obcí uzavřít s investorem veřejnoprávní smlouvu o výstavbě týkající se zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

Podle § 15 odst. 3 může stavební úřad na žádost obce odložit rozhodnutí o přípustnosti záměru až o jeden rok, pokud se jedná o záměry dle § 35 odst. 1 bodu 2 až 6 (tedy včetně solárů, větrné energie či biomasy). Toto platí i v případě, pokud se obec rozhodla ke změně plánu kvůli dosažení podílu ploch pro větrnou energii – odložení nejdéle do 31.12.2027.

§ 35 odst. 1 bod 8 umožňuje umístění solárních zařízení mimo zastavěnou plochu, pokud je na střeše nebo zdech řádně umístěných budov nebo pokud se jedná o dálnice nebo železnice a je to do vzdálenosti 200 m od nich.

§ 248 obsahuje zvláštní ustanovení pro účely efektivního a šetrného používání energie. Toto umožňuje menší odchylky od stanoveného využití budov, způsobu zástavby či využití zastavitelných ploch, pokud nejsou zasaženy sousední zájmy či zájmy stavební kultury. Toto přitom platí i pro umístování solárů na střechy a zdi.

¹ Oba plány podléhají schválení vyššího správního celku. Zejména se posuzuje jejich soulad s dalšími předpisy a se stavebním zákoníkem.

² Vychází z plánu pro využití území, který ovšem nemusí být vždy přijat. Je to podrobnější plán obce, kde jsou stanoveny právně závazná ustanovení sloužící k naplnění cíle stavebního zákoníku.

V § 249 jsou zvláštní pravidla pro větrné elektrárny umístované na pevnině. Např. odst. 1 říká, že se na zařízení pro výzkum, vývoj a využití větrné energie nepoužije ustanovení vymezující, kdy dochází k porušení veřejného zájmu. Zároveň je zde stanoveno, že jakmile je dosaženo cílů podle zákona o rozvoji ploch větrné energie, tak zvláštní ustanovení a zemské zákony usnadňující jejich vymezování a výstavbu větrných elektráren přestávají platit. Dle tohoto ustanovení je také možné v územním plánu určit, že k výstavbě nové větrné elektrárny může dojít pouze, pokud jiná bude odstraněna. Spolkové země mohou rovněž svými zákony stanovit, že větrné elektrárny umístované mimo zastavěné území (im Aussenbereich) musí být v určité minimální vzdálenosti od ploch pro bydlení (maximální takto stanovená vzdálenost je ovšem 1000m)³. Omezení se ovšem nevztahují na plochy určené k využití větrné energie.

Dle § 249 odst. 10 veřejnému zájmu na nerušivém vzhledu obecně neodporuje zařízení pro větrnou energii, pokud vzdálenost od středu základny stožáru ke stavbě pro bydlení přesahuje minimálně dvojnásobek výšky větrné elektrárny.

V § 249a jsou obsažena zvláštní pravidla pro výrobu a ukládání vodíku z obnovitelných zdrojů. Obecně se tak považuje za součást větrné nebo solární elektrárny. Musí ovšem splňovat několik podmínek:

- 1) Vodík je vyráběn pouze prostřednictvím proudu z obnovitelného zdroje;
- 2) Nesmí být větší než 100 m² a ne vyšší než 3,5 m;
- 3) Žádný jiný záměr (kromě výroby energie z obnovitelných zdrojů) nesmí být s výrobou vodíku či jeho uskladnění spojen;
- 4) Nesmí dosahovat velikostí zásobníku vodíku dle nařízení o závažných nehodách.

§ 249b obsahuje zmocnění zemí k další úpravě umístování solárních a větrných elektráren v oblastech k rekultivaci po těžbě hnědého uhlí.

Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung (UVPG) – EIA a SEA zákon

Podle přílohy německého EIA zákona je EIA povinná v případě výstavby 20 a více větrných elektráren vyšších než 50 m, zjišťovací řízení je nezbytné u výstavby 6-19 a takzvané předběžné posouzení konkrétního záměru k místním podmínkám je potřeba provést u záměru výstavby 3-5 elektráren.

Podle § 14b se neprovádí EIA u solárních záměrů prováděných mimo dosud zastavěnou oblast, pokud se nachází v oblasti vymezené pro využití solární energie a při přijetí plánu byla provedena SEA.

Verordnung über die bauliche Nutzung der Grundstücke – BauNVO – nařízení o využívání plochy/pozemků (provádí BauGB)

V § 11 jsou vymezeny tzv. jiné zvláštní oblasti – oblasti, které se významně odlišují od ostatních oblastí/ploch. V těchto plochách musí být uvedeno a specifikováno zamýšlené využití – mezi příkladnými užitími jsou zařízení pro výzkum, vývoj a využívání obnovitelné energie, jako je solární a větrná energie.

V § 14 je obsažena definice tzv. vedlejšího zařízení, které může být na dané ploše také umístěno, pokud slouží umístovaným budovám a zároveň svým charakterem není v rozporu s využitím území. Pokud územní plán neobsahuje speciálně vymezené plochy, tak může být výjimečně připuštěna i výstavba zařízení pro obnovitelnou energii. Podle odst. 3 jsou dokonce tzv. „podřízená“ zařízení pro využití solární energie nebo tepelná čerpadla na střeše, zdech nebo v budovách a není jejich umístění přípustné podle jiných způsobů využití plochy, tak se považují za vedlejší zařízení, pokud vyrobená elektřina je úplně nebo převážně dodávána do veřejné sítě.

Rovněž podle § 14 odst. 4 jsou v jiných zvláštních oblastech, které slouží využití solární energie, přípustná zařízení pro výrobu a ukládání vodíku. V komerčních a průmyslových oblastech se toto použije obdobně, pokud se zde skutečně nachází zařízení, které slouží k využívání solární energie a není vedlejšími zařízeními ve smyslu tohoto ustanovení.

Gesetz für den Ausbau erneuerbarer Energien (Erneuerbare-Energien-Gesetz - EEG 2023) – zákon o rozvoji OZE

§ 1 odst. 2 – základní cíl je navýšit výrobu z OZE (nikoliv jádro) do roku 2023 na minimálně 80 % hrubé spotřeby v německé hospodářské zóně (Bundesgebiet).

³ Pokud ovšem nedojde k dosažení zákonem stanovených podílů na území vymezených pro větrnou energii, tak tyto zemské zákony přestávají automaticky platit.

V § 4 je vymezeno jakého instalovaného výkonu u větrných, solárních a elektráren na biomasu musí být v konkrétním roce dosaženo:

eine Steigerung der installierten Leistung von Windenergieanlagen an Land auf (větrné elektrárny na pevnině)

- a) 69 Gigawatt im Jahr 2024,
- b) 84 Gigawatt im Jahr 2026,
- c) 99 Gigawatt im Jahr 2028,
- d) 115 Gigawatt im Jahr 2030,
- e) 157 Gigawatt im Jahr 2035 und
- f) 160 Gigawatt im Jahr 2040

sowie den Erhalt dieser installierten Leistung nach dem Jahr 2040,

2. eine Steigerung der installierten Leistung von Windenergieanlagen auf See nach Maßgabe des Windenergie-auf-See-Gesetzes,

3. eine Steigerung der installierten Leistung von Solaranlagen auf (solární elektrárny)

- a) 88 Gigawatt im Jahr 2024,
- b) 128 Gigawatt im Jahr 2026,
- c) 172 Gigawatt im Jahr 2028,
- d) 215 Gigawatt im Jahr 2030,
- e) 309 Gigawatt im Jahr 2035 und
- f) 400 Gigawatt im Jahr 2040

sowie den Erhalt dieser Leistung nach dem Jahr 2040 und

4. eine installierte Leistung von Biomasseanlagen von 8 400 Megawatt im Jahr 2030. (biomasa)

§ 6 obsahuje ustanovení, které řeší platby provozovatelů větrných elektráren a provozovatelů zařízení ve volné krajině dotčeným obcím.

§ 12 stanovuje povinnost provozovatelům sítí posilovat síť tak, aby bylo možné přednostně připojovat zařízení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Zákon obecně obsahuje i podmínky, kdy a jaká zařízení mohou podávat nabídky do výběrového řízení na získání odměny za dodanou elektřinu z určitého typu obnovitelného zdroje. Dle § 37 se jedná v případě solárních elektráren o takovou elektrárnu, která:

- 1) Je umístěna na jiném zařízení, které neslouží výrobě energie ze slunce;
- 2) Není umístěna na ploše, která je vysušeným nebo zemědělsky užívaným rašeliništěm či vřesovištěm a zároveň za a) tomu tak bylo již v době rozhodování o pořízení či změně územního plánu, b) která byla v době rozhodování o pořízení nebo změně územního plánu plochou přestavby z hospodářského, dopravního, obytného nebo vojenského využití, c) jedná se o plochu pro využívání solární energie podél dálnic a železnic do vzdálenosti 500 m, d) jedná se o plochu, která byla vymezena v územním plánu schváleném před 1.9.2003 a tento nebyl změněn pro účely výstavby solární elektrárny, e) jedná se o průmyslovou plochu či plochu pro poskytování služeb a obchodu vymezenou v územním plánu schváleném před 1.1.2010, f) plochu, na které bylo provedeno územní řízení, jiné řízení pro objekt nadmístního významu s stejnými důsledky nebo řízení pro povolení zařízení pro odstraňování odpadu a kterého se účastnila příslušná obec, g) plocha ve vlastnictví spolku či spolkové agentury pro nemovitosti či je jí spravována a byla jako plocha pro využití solární energie označena a zveřejněna, h) parcely této plochy byly v době změny či přijetí územního plánu označeny jako orná půda a leží ve znevýhodněných oblastech⁴ a nespádají pod ostatní body, i) parcely této plochy byly v době změny či přijetí územního plánu označeny jako trvalý travní porost a leží ve znevýhodněných oblastech a nespádají pod ostatní body, j) jedná se o plochu umělého vodního útvaru či silně pozměněného vodního útvaru dle vodního zákona;

⁴ Dle směrnice 75/268/EEC a nařízení 1305/2013

- 3) Jedná se o tzv. zvláštní solární zařízení odpovídající požadavkům vymezeným v rozhodnutí Spolkové síťové agentury: a) jsou umístěny na orné půdě, která není rašeliništěm a která je zároveň obhospodařována, b) na ploše, která není rašeliništěm a která je současně zemědělsky využívána v podobě víceletých či trvalých rostlinných kultur, c) na trvalém travním porostu, který není rašeliništěm a který je trvale užíván jako trvalý travní porost a zároveň se nejedná o naturovou oblast, d) na parkovišti, e) na rašeliništích, které jsou odvodněny a zemědělsky využívány a které budou s umístěním solárního zařízení opět zavodněny.

Gesetz zur Festlegung von Flächenbedarfen für Windenergieanlagen an Land (Windenergieflächenbedarfsgesetz - WindBG) – zákon o vymezení ploch pro větrné elektrárny

Navazuje na vymezené cíle v EEG 2023. Určuje, kolik musí jednotlivé spolkové země vymežit plochy pro větrnou energii v rámci svého územního plánování (LandRaumordnungs- oder Bauleitplänen). Přímou v § 1 říká, že jsou to pro země závazné cíle.

V § 2 jsou vymezeny dva druhy ploch – oblasti pro větrnou energii a oblasti, ve kterých se případně musí nacházet rotor a jeho listy větrné elektrárny.

Dle § 3 splní země povinnost vymezení ploch tím, že tyto plochy vymeží v zemských nebo regionálních územních plánech a zároveň zajistí, že se od toho nebudou odchýlovat místní územní plány a určení využití území. Toto musí země učinit závazně skrze zemský zákon či jako cíl územního plánování.

V § 6 je stanoveno, že ve vymezených oblastech není pro stavbu větrné elektrárny potřeba EIA a ani biologické posouzení (netýká se např. oblastí NATURA). Je možné ovšem nařídit „zmírňovací“ opatření k ochraně životního prostředí.

Po 1.1.2024 má být připravena zpráva, která posoudí potřebnost dalšího rozšiřování nebo naopak omezení ploch pro větrnou energii.

V příloze I tohoto zákona jsou pak vymezeny plochy pro větrnou energii u každé jednotlivé spolkové země pro rok 2027 a následně 2032. Jedná se o procentuální vymezení.

V § 6 odst. 1 je také vymezeno zjednodušení povolení režimu, pokud je větrná elektrárna vymezena v území pro větrnou energii (není potřeba EIA a biologické posouzení podle spolkového zákona o ochraně přírody). Toto platí ovšem pouze za situace, kdy již při vymezení plochy bylo provedeno posouzení na životní prostředí dle zákona o územním plánování nebo BauGB a pokud není plocha vymezována v oblasti NATURA, národním parku nebo chráněné oblasti (Naturschutzgebiet).

Gesetz zum Schutz vor schädlichen Umwelteinwirkungen durch Luftverunreinigungen, Geräusche, Erschütterungen und ähnliche Vorgänge (Bundes-Immissionsschutzgesetz - BImSchG) – spolkový zákon o ochraně proti emisím

§ 16b obsahuje ustanovení umožňující změny a modernizaci větrných elektráren, které jinak nesplňují některé limity (např. hluk nebo vzdálenost).

Dle § 63 nemají námitky a žaloba třetí osoby proti povolení větrné elektrárny s výškou více než 50 m odkladný účinek.

Gesetz zur Ordnung des Wasserhaushalts (Wasserhaushaltsgesetz - WHG) – vodní zákon

§ 36 odst. 3 obsahuje omezení pro výstavbu plavoucích solárních elektráren. Mohou být vystaveny pouze na umělých nebo významně změněných vodních útvarech a pokud nezabírají více než 15 procent vodní plochy nebo je odstup od břehu nebo jsou více než 40 m od břehu.

Gesetz zur Einsparung von Energie und zur Nutzung erneuerbarer Energien zur Wärme- und Kälteerzeugung in Gebäuden* (Gebäudeenergiegesetz - GEG) – zákon o energetické účinnosti budov

Dle § 4 musí být při výstavbě neobytných budov či renovaci budov ve veřejných rukách (ať vlastnictví či nájem) posouzena možnost umístění solárních zařízení.

Dle § 10 odst. 2 musí nově postavené budovy obecně k ohřevu a chlazení používat energii z obnovitelných zdrojů.

Dle § 36 je toto naplněno, pokud je to kryto alespoň z 15 %. Pokud se jedná o budovy k bydlení, tak se toto považuje za splněné, pokud je nainstalován výkon odpovídající minimálně 0,03 plochy budovy.

V § 52 je povinnost k užívání energie z OZE u stávajících veřejných budov.

Stromsteuergesetz (StromStG) – zákon o dani z el. proudu

Dle § 9 odst. 1 bodu 1. je od daně osvobozen proud ze zařízení s elektrickým jmenným výkonem vyšším než 2 MW, který byl vyroben z obnovitelných zdrojů energie a zároveň byl spotřebován přímo provozovatelem zařízení. Stejně tak tomu je v případě, že tento je poskytnut koncovým spotřebitelům v blízkosti zařízení a jedná se o zařízení do 2 MW. Rovněž není zdaněn proud pro výrobu proudu.

Bewertungsgesetz (BewG) – zákon o oceňování

Dle § 232 odst. 4 bodu 1. nemohou být mezi zemědělský a lesní majetek započteny zemědělské pozemky, kde je umístěna solární elektrárna. Z tohoto důvodu spadají tyto pozemky do vyššího zdanění daní z nemovitosti.

Naopak dle § 233 odst. 1 obsahuje ustanovení, že větrné elektrárny se připočítávají k typu pozemku, na kterém jsou.

Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz - EnWG) – zákon o zásobování plynem a elektřinou

§ 12a a násl. EnWG

Vytváření plánů pro rozvoj technické infrastruktury – každé dva roky je vytvářen plán pro rozvoj sítí. Tento by měl obsahovat scénář pro rozvoj na 10 až 15 let, a to vzhledem ke klimatickým a energetickým cílům. Zohledněna by přitom měla být i výměna energie s dalšími zeměmi.

Erbschaftsteuer- und Schenkungsteuergesetz (ErbStG) – zákon o darovací a dědické dani

S jiným oceněním pozemků se solární elektrárnou souvisí i vyšší zdanění při odvedení dědické nebo darovací daně – pozemky se soláry již nejsou zvýhodněny. Problém je zejména omezená vůle vlastníků k pachtu takových pozemků.

Verordnung über Anlagen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen (AwSV) – nařízení pro nakládání s látkami ohrožujícími vodu

Dle § 37 jsou v podstatě přísnější podmínky pro zařízení na výrobu bioplynu než u zařízení, které stejné produkty (základní suroviny pro výrobu bioplynu) pouze skladuje. Nevylatí se tedy odchytávat bioplyn např. na základě kvašení.

Verordnung über den Zugang zu Gasversorgungsnetzen (Gasnetzzugangsverordnung - GasNZV) – nařízení o přístupu k plynovodní síti

Dle § 33 odst. 1 mají provozovatelé plynovodní sítě povinnost přednostně připojovat zařízení pro vtláčení bioplynu do plynovodní sítě⁵. 75 % nákladů nese provozovatel sítě a 25 % provozovatel zařízení. V ustanovení je i uvedeno, kolik může stát maximálně 1 km napojení.

Rozhodnutí Spolkové síťové agentury ohledně zvláštních solárních zařízení

Vymezuje podmínky pro stavbu a provoz zvláštních typů solárních zařízení.

Solární zařízení na vodách:

- Musí být dodrženy požadavky vodohospodářského zákona a rámcové směrnice o vodách;
- Nezbytnost povolení nakládání s vodami.

Solární zařízení na orné půdě a ploše zemědělsky využívané, kde zároveň probíhá zemědělská výroba:

- Musí být postaveny a provozovány dle zásad nejlepších dostupných technik;
- Zemědělské plochy musí dosáhnout produkce alespoň 66 %, pokud by nebylo umístěno solární zařízení;
- Dodržení nejlepších dostupných technik se prokazuje odborným posudkem (toto posouzení se musí dělat každé tři roky).

Parkoviště

- Veřejná i neveřejná parkoviště;
- Parkoviště nemohou být vystavěna s úmyslem výstavby solárního zařízení;
- Umístěním solárního zařízení nesmí být podstatně omezena parkovací plocha.

⁵ Musí se jednat o zařízení schopné vyrábět dostatečně čistý bioplyn pro vtláčení do plynovodní sítě.

K ostatním zvláštním solárním zařízením zatím není vydáno rozhodnutí – nyní probíhají konzultace.

Německo – zemská úroveň - Sasko

Sächsische Bauordnung – saský stavební řád

Podle § 61 odst. 1 bodu 3. není prováděno stavební řízení u zařízení pro využití obnovitelné energie, pokud se jedná o:

- 1) Solární zařízení umístěné na střechách nebo venkovních zdech, pokud se nejedná o výškové budovy nebo zařízení vyžadující změnu užívání stavby či jejího vnějšího vzhledu;
- 2) Samostatné solární zařízení s výškou do 3 m a o celkové délce do 9 m;
- 3) Větrná elektrárna do výšky 10 m a průměrem lopatek do 3 m, která se nachází mimo výlučně obytné oblasti.

§ 84 odst. 2 stanovuje, že minimální odstup větrných elektráren je 1000 m od obytných budov. Jsou ovšem výjimky pro starší zařízení, které se následně modernizují. Toto ustanovení neplatí pro územní plány přijaté před 8.7.2022 a pokud se jedná o oblasti určené k využití větrné energie.

Gesetz zum Schutz und zur Pflege der Kulturdenkmale im Freistaat Sachsen (Sächsisches Denkmalschutzgesetz – SächsDSchG) – saský památkový zákon

V § 12 odst. 2 vymezuje možnost výstavby měnící vzhled okolí pouze se souhlasem příslušných památkových úřadů.

Německo – zemská úroveň - Bavorsko

Bayerische Bauordnung (BayBO) – bavorský stavební řád

Dle § 44a musí být na vhodných střechách budov ve vlastnictví státu Bavorska (pokud to dovolují rozpočtové prostředky) umístěny solární zařízení. Odpovídající je 1/3 vhodné plochy střechy. Dle § 2 mají podobnou povinnost i žadatelé o nová stavební povolení u neobytných budov (od roku 2023). Tato povinnost se netýká:

- 1) Plocha střechy do 50 m²;
- 2) Garáže atd.
- 3) Podzemní stavby;
- 4) Skleníků;
- 5) Stanů apod.;
- 6) Dočasných staveb.

Povinnost pro obytné budovy je od 1.1.2025.

Podle § 57 odst. 3 jsou bez povolení solární zařízení na střechách a venkovních zdí stávajících budov nebo samostatně stojící do výšky 3 m a délky 9 m. také malá větrná zařízení do výšky 10 m.

Dle § 82 jsou vymezeny odstupy budov a větrných elektráren. Pokud obecní územní plán neobsahuje žádné omezení, tak je obecně minimální odstup maximálně 2000 m. Omezení odstupem obecně nedopadají na větrné elektrárny, které

- 1) Jsou umístěné v oblastech určených pro využití větrné energie dle územního plánu;
- 2) Jsou ve vzdálenosti maximálně do 2000 m od průmyslové plochy či plochy služeb a obchodu a vyrobený proud je využit především podniky v těchto oblastech;
- 3) Umístěné do 500 m od dálnic a vícepruhových silnic a hlavních železničních tras a jsou dodrženy minimální bezpečnostní odstupy;
- 4) Jedná se o modernizaci zařízení dle § 16b zákona o ochraně před emisemi;
- 5) Jsou umístěny na vojenských cvičištích;
- 6) Jsou umístěny na lesních pozemcích podle bavorského lesního zákona, pokud jsou vzdáleny od hranice lesa alespoň na svoji výšku (les musí existovat k listopadu 2022).

Dle § 82a jsou větrné elektrárny dle § 82 a § 35 odst. 1 spolkového stavebního zákoníku vybudovatelné, pokud je minimální odstup 1000 m od obytných budov (za předpokladu, že obytné budovy nejsou v oblasti výjimečné).

Dle § 82b neplatí minimální odstupy dle § 82 a 82a na plochách vymezených podle zákona o rozvoji větrné energie.

Německo – strategické dokumenty

https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Publikationen/Energie/photovoltaik-strategie-2023.pdf?__blob=publicationFile&v=6

- Řeší např. možnost umísťování solárních panelů na územích, které jsou povinni zemědělci nechat ladem pro rozvoj biodiverzity (4 % obhospodařované plochy). Mělo by se jednat o speciální solární panely, které nebudou omezovat volně žijící živočichy.

Odborná veřejnost a zejména zájmové skupiny (svazy výrobců energie ze solárů a větrníků) vyčítají Německu další překážky:

<https://www.bee-ev.de/service/publikationen-medien/beitrag/erneuerbares-beschleunigungspaket>

- často se jedná o příliš dlouhé řízení, možnosti odvolání atd.
- otázka je, jak jsou tyto výtky skutečně relevantní.

Rakousko – federální úroveň

Bundesgesetz über den Ausbau von Energie aus erneuerbaren Quellen (Erneuerbaren-Ausbau-Gesetz – EAG) – zákon o rozvoji energie z obnovitelných zdrojů

V § 4 odst. 1 je vymezena návaznost na cíl EU pokrývat alespoň 32 % spotřeby z obnovitelných zdrojů energie do roku 2030. Na to jsou pak navázány obecné závazky k rozšiřování OZE, zajištění investic do OZE, atd. Je zde ovšem i závazek zvýšit domácí produkci plynu z obnovitelných zdrojů do roku 2030 na 5 TWh.

V § 4 odst. 2 je závazek, že od roku 2030 bude bilance celkové spotřeby elektřiny v Rakousku 100 % z obnovitelných zdrojů. Proto je dle odst. 4 nezbytné zvýšit výrobu z OZE do roku 2030 na 27 TWh (z toho 11 TWh solární energie, 10 TWh větrné elektrárny, 5 TWh voda a 1 TWh biomasa). Je zde dokonce zmíněno, že nárůst solární energie má být dosažen instalací zařízení na 1 milion střech. Dle odst. 5 by ovšem roční prostředky pro dotace neměly překročit tříletý průměr 1 Mld EUR.

V § 10 jsou vymezeny OZE, kterým je poskytována tzv. prodejní prémie (Marktpremie⁶). Prémie ovšem není poskytována vodním elektrárnám fungujícím na přečerpávání vody, elektrárnám v ekologicky hodnotných vodách nebo vodním elektrárnám v oblastech NATURA. U dalších OZE jsou často stanoveny podmínky (např. minimální produkce či podmínky na palivo). Prémie je také vyplácena pouze tehdy, pokud má zařízení inteligentní měřič a je možné jej řídit na dálku. Neposkytuje se podpora pro zařízení biomasy na bázi kostní moučky, odpadní moučky či čistírenských kalů.

Dle § 33 se u solárních elektráren na zemědělsky využívané ploše a trvalém travním porostu snižuje příplatek/prémie o 25 %. Snižování může být změněno nařízením MŽP a MZe podle dosahování cílů pro výstavbu solární energie. Ke snížení (či menšímu snížení, které stanovuje ministerstvo nařízením) ovšem nedochází pokud:

- 1) Zařízení je umístěno na zemědělské-solární ploše a hlavní zemědělská činnost je jen málo nebo vůbec dotčena;
- 2) Zařízení je umístěno na stavbě či jiném zařízení, které slouží jinému účelu než výrobě elektřiny a bylo vystavěno min 18 měsíců před podáním žádosti o podporu;
- 3) Na vodním útvaru utvořeném výstavbou;
- 4) Na uzavřené nebo povolené skládce nebo staré ekologické zátěži;
- 5) Na důlním díle či stavbě infrastruktury;
- 6) Na vojenských plochách kromě cvičišť.

§ 38 uvádí, že pro modernizovaná zařízení na biomasu musí být minimálně o 1 % nižší nejvyšší cena vykupované elektřiny.

Dle § 43a mají malá větrná zařízení (celkově do 20 MW) občanských-energetických společenstev a společenstev obnovitelné energie výhodu v tom, že hodnota příplatku odpovídá nabídkové hodnotě nejvyšší přidělené nabídky v daném termínu.

Podle § 54 mohou i starší zařízení zažádat o prémii dle tohoto zákona, pokud je vyšší než dřívější.

⁶ Vyrovnání rozdílu mezi náklady na výrobu energie z OZE a průměrnou tržní hodnotou elektřiny. Podle § 15 se tato prémie ovšem sníží automaticky na nulu, pokud jsou po dobu delší než 6 měsíců ceny negativní.

Možnost požádat o investiční dotaci dle § 56 pro solární elektrárny do 1000 kW (pokud jsou vybaveny inteligentním měřením). Výše dotace je dle velikosti solární elektrárny. Částka dotace je 60 milionů EUR. V případě solárních elektráren na zemědělské ploše nebo trvalém travním porostu je dotace snížena o 25 %. Snížení dotace může být sníženo u stejných zařízení jako dle § 33.

Dle § 56a je dotace možná na výstavbu nebo modernizaci vodních elektráren do 2 MW – opět se to netýká elektráren v ekologicky hodnotných vodách. Větší elektrárny do 25 MW mohou získat dotaci pouze, pokud nejsou prostředky vyčerpány. Roční objem prostředků je min. 5 mil. EUR (2 na novou výstavbu a 3 na modernizaci). Uvedení do provozu zařízení musí proběhnout do 36 měsíců.

§ 57 dotace pro novou výstavbu větrné elektrárny od 20 kW do 1 MW. Roční objem prostředků je minimálně 1 mil. EUR. Uvedení do provozu do 12 měsíců.

§ 57a pro nová zařízení na biomasu s výkonem do 50 kW a rozšíření zařízení pro prvních 50 kW. Objem prostředků minimálně 4 mil. EUR. Uvedení v provoz do 12 měsíců.

Dle § 60 dotace na úpravu stávajících bioplynových zařízení na úroveň nejlepších dostupných technik, pokud zpracovávají max 50 % (od roku 2025 pouze 30 %) obilovin či kukuřice a předloží plán zásobování surovinami a využití bioplynové kejdy na dalších 5 let. Finanční prostředky na rok jsou 15 mil. EUR. Uvedení v provoz do 24 měsíců.

§ 61 dotace na nové bioplynové zařízení, kdy bioplyn je možné vtlačet do plynové sítě. Biomasa nesmí být více než z 25 % (od 2025 již jen odpadní biomasa) z obilovin či kukuřice a opět je zde plán zásobování surovinami a kejdou na 5 let. Objem prostředků na rok je 25 mil. EUR. Uvedení zařízení do provozu za 36 měsíců.

§ 62 dotace pro zařízení na přeměnu elektřiny na vodík či syntetický plyn do výkonu 1 MW. Pouze k produkci obnovitelného plynu a pouze z obnovitelné elektřiny. Je vyloučena podpora zařízení postavených dle EIWOG 2010. Objem prostředků je 40 mil. EUR. Uvedení v provoz do 36 měsíců.

§ 97 v případě, že provozovatel OZE s výkonem pod 500 kW prokáže, že mu odmítli 3 obchodníci s elektřinou uzavřít za běžných podmínek smlouvu o odběru elektřiny, tak má nárok na to, aby mu příslušný orgán obchodníka s elektřinou přidělil. Cena za odběr je podle referenční ceny elektřiny a smlouva je jen na rok.

Gesamte Rechtsvorschrift für Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2010 – zákon hospodaření s elektřinou

§ 12 odst. 2 obsahuje tzv. základní ustanovení, podle kterého mohou prováděcí zákony vymezit, která OZE a do jakého výkonu podléhají zjednodušenému povolenímu řízení či pouze oznámení.

Gesamte Rechtsvorschrift für Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 – EIA zákon

Dle § 4a mají být větrné elektrárny přednostně stavěny na plochách vymezených zeměmi v plánech nadmístního významu. Pokud přitom chybí tyto plány nebo konkretizace těchto území v místních plánech, tak jsou tyto obecně přípustné, pokud nejsou v rozporu s ochranou práv třetích osob, veřejnými zájmy a právem EU.

Dle § 17 odst. 5 v případě projektů přechodu na energetiku (OZE projekty) nelze zamítnout záměr pouze na základě poškození vzhledu krajiny, pokud bylo v rámci územního plánování v oblasti energetiky provedeno strategické posouzení vlivů na životní prostředí. V rámci tohoto zvažování je třeba vyhodnotit také relevantní zájmy hmotného práva nebo práva Společenství, které hovoří ve prospěch realizace projektu. Projekty energetické transformace jsou považovány za projekty ve vysokém veřejném zájmu.

Dle § 17a je možnost rozhodnout o vyloučení odkladného účinku odvolání, pokud odvolatel nedostatečně doložil porušení svých práv a toto porušení již bylo vypořádáno v rozhodnutí o povolení. Odvolání proti rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku nemá odkladný účinek. Toto rozhodnutí může zrušit správní soud.

Rakušané mají speciální EIA pro spolkové silnice a vedení vysokého napětí. Dle § 24f odst. 4 jsou opět záměry energetické transformace ve vysokém veřejném zájmu a nemohou být zamítnuty pouze pro poškození krajiny, pokud byla provedena SEA.

Dle přílohy podléhají posuzování EIA ve zjednodušené formě větrné elektrárny o celkovém výkonu 30 MW nebo alespoň 20 konvertory s každým jmenovým výkonem alespoň 0,5 MW. Rovněž větrné elektrárny v nadmořské výšce 1000 m n. m. a výkonu 15 MW (nebo 10 konvertory). Pouze ve zvláštních případech (v chráněných oblastech typu A) podléhají zjednodušené EIA větrné elektrárny o výkonu alespoň 15 MW (nebo 10 konvertorů).

Gesamte Rechtsvorschrift für Denkmalschutzgesetz – zákon o památkové ochraně

V § 5 je stanovena nezbytnost povolení pro změnu kulturní památky.

V § 7 je upravena i ochrana okolí kulturní památky. Možnost zákazu výstavby v jejím okolí – něco jako ochranné pásmo.

Gesamte Rechtsvorschrift für Elektrizitätsabgabegesetz – zákon o poplatcích za elektřinu

Od poplatku za elektřinu dle 2 odst. 1 je osvobozena elektřina od výrobců z obnovitelných zdrojů (včetně energetických společností), pokud není pouštěna do sítě, ale je výrobcem nebo dalšími oprávněnými spotřebována. Také je osvobozen trakční proud vyrobený přímo provozovateli železnic.

Rakousko – Oberösterreich

Gesamte Rechtsvorschrift für Oö. Bauordnung 1994 – stavební řád

Podle § 25 odst. 1 bodu 7 a 7a není povolení potřeba pro větrné a solární zařízení dle zákona o hospodaření s elektřinou a její organizaci. V případě solárních zařízení se toto vztahuje pouze na volně stojící zařízení ve výšce alespoň 2 m nad terénem nebo jsou umístěné na stavbě a překrývají jeho plochu o více než 1,5 m. Tyto záměry ovšem musí být stavebnímu úřadu oznámeny.

Dle § 25a odst. 1 může stavební úřad zakázat výstavbu do 8 týdnů od ohlášení, pokud nejsou splněny požadavky pro větrné elektrárny dle § 12 zákona o hospodaření s elektřinou a její organizaci:

- 1) Jsou dodrženy minimální odstupové vzdálenosti k obytným budovám, k plochám určeným jako stavební a plochách, které mají být v budoucnu využity jako stavební.
- 2) Z toho jsou vyjmuty plochy průmyslové, pro obchod a služby nebo plochy pro provoz podniků dle směrnice Seveso II
- 3) Minimální odstup je 100 m do 30 kW, 500 m do 0,5 MW a nad 1000 m (případně 800 m při modernizaci a významných změnách na stávajících).

Gesamte Rechtsvorschrift für Oö. Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006 - zákon o hospodaření s elektřinou a její organizaci

Dle § 6 obecně vyžadují zařízení pro výrobu elektřiny licenci pro výrobu elektřiny. Toto ovšem není potřeba u:

- 1) Vodních elektráren do 400 kW;
- 2) Solárních elektráren do 1000 kW;

Dle § 6 odst. 3 musí solární elektrárny přesahující výkonem 400 kW splňovat stejné podmínky jako větrné elektrárny podle § 12 odst. 2.

§ 12 odst. 2 vymezuje odstupy pro větrné elektrárny (pokud se jedná o budovu převážně k bydlení v nezastavěném území, o zastavěné území nebo se jedná o plochy v budoucnu zastavitelné):

- a) Do 30 kW je odstup min. 100 m;
- b) Do 0,5 MW je odstup min. 500 m;
- c) Nad 0,5 MW je odstup 1000 m (případně 800 m při významnějších změnách stávajících zařízení).

Gesamte Rechtsvorschrift für Oö. Raumordnungsgesetz 1994 – zákon o územním plánování

Podle § 21 odst. 5 nesmí být na zastavěném území umístovány větrné elektrárny a volně stojící solární elektrárny větší než 50 m². Výjimkou jsou větrné elektrárny do jmenového výkonu 5 kW umístěné na území pro obchod a služby a průmysl. Solární elektrárny mohou být umístěny, pokud jsou umístovány na existující budově (která má jiný účel) nebo bude tato budova se solárními panely postavena.

Dle § 30a odst. 3 mohou být volně stojící solární elektrárny a větrné elektrárny vystavěny na trvalém travním porostu pouze tehdy, pokud toto povoluje zvláštní využití dle územního plánu. Toto neplatí pro solární elektrárny do 50 m².

Rakousko – Niederösterreich

Gesamte Rechtsvorschrift für NÖ Bauordnung 2014 – stavební řád

Dle § 14 je nezbytné stavební povolení pro větrné elektrárny, které nepodléhají získání licence pro výrobu elektřiny.

Dle § 15 povinnost ohlášení výstavby solární elektrárny s výkonem vyšším než 50 kW na trvalém travním porostu (nikoliv pokud je na budově) a umístěvaným v souladu s územním plánem. Dle odst. 3 také postačí ohlášení k instalaci solárních systémů a tepelných čerpadel v chráněných památkových zónách. V ostatních případech není nezbytné ani ohlášení.

Dle § 16 je v případě umístění klimatizační jednotky na stavbu o výkonu vyšším než 12 kW nezbytné oznámit i umístění odpovídajícího solárního zařízení.

Dle § 17 nepodléhají žádnému povolení či oznámení solární zařízení umístěné na stavbě, pokud se nejedná o zařízení dle § 15.

§ 66a obsahuje povinnost výstavby solárních zařízení. Dle odst. 1 musí být na všech nových výstavbách a přístavbách v zastavěném území se zastavěnou nebo přestavovanou plochou 300 m² umístěno solární zařízení pokrývající minimálně 25 % plochy. Nebo alespoň musí být stavba provedena tak, aby na minimálně 50 % mohly být umístěné soláry. Dle odst. 3 musí být v případě umístění klimatizace o výkonu více než 12 kW umístěno solární zařízení o velikosti min. 2 m² na kW. U stávajících budov se fotovoltaické systémy instalují pouze v případě, že jsou na budově k dispozici dostatečně nosné střešní plochy vhodné pro solární techniku. V případě chráněných zón a památek toto platí pouze v případě, kdy umístění není v rozporu s jejich ochranou.

Gesamte Rechtsvorschrift für NÖ Raumordnungsgesetz 2014 – zákon o územním plánování

Dle § 20 mohou být v nezastavěném území vymezeny a umístěny větrné elektrárny s výkonem vyšším než 20 kW. Může být upřesněna i výška celé elektrárny či jejího „náboje“. Stačí, pokud se základ elektrárny nachází na této ploše. Zároveň se tyto plochy musí nacházet:

- 1) V místě, kde je ve výšce 130 m nad zemí průměrná hustota výkonu větru nejméně 220 W/m².
- 2) Minimální odstup 1.200 m od obydleného zastavěného území či území se zvýšenou ochranou,
- 3) 750 m od zemědělských obytných budov, campingu či zahrádek;
- 4) 2000 m od obytných zastavěných ploch, které neleží v obci, pokud se toto nachází dále než 800 m od obce (jinak stačí 1200 m). Zároveň může být snížen na 1200 m se souhlasem dotčených obyvatel.

Zároveň by při vymezování takových ploch nemělo docházet k jednotlivému vymezování míst, ale spíše k vyšší koncentraci větrných elektráren. Podle § 20 odst. 3 vydává zemská vláda tzv. územní program zón v nezastavěném území, kde mají být větrné elektrárny přípustné. Zde musí být zohledněna zejména ochrana přírody, odstupy, ekologická hodnota území, hodnota krajinného rázu, turismus, ochrana Alp, možnost přenosu energie a případné rozšiřování stávajících elektráren. V programu přitom mohou být stanovena další omezení, např. přípustný počet elektráren v dané zóně.

Dle § 18 je v případě komerčních ploch nezbytné, aby všechna neuvedená parkovací stání byla vymezena v budově nebo na střeše stavby či pod solárními zařízeními o velikosti min 8 m² na každé parkovací místo.

Dle § 19 mohou být umístěvány i na plochách pro dopravu umístěvány zařízení pro alternativní získávání energie (např. soláry).

Dle § 20 mohou být v nezastavěném území vymezeny plochy pro solární zařízení (pokud nejsou umístěny na stavbách) a pokud se jedná o solární zařízení s výkonem vyšším než 50 kW. Dle odst. 3c vydá zemská vláda územní program ploch v nezastavěném území, na kterém vymezí plochy v nezastavěném území pro solární zařízení, kde mohou být solární zařízení větší než 2 ha. V takových případech musí být zohledněno zejména udržení možnosti zemědělského využití půdy, geologie, zájmy ochrany přírody, zájem na zachování zelených a relaxačních prostor, krajinný ráz, zájmy na nenarušení dopravních cest, předchozí zatížení, stávající a plánovaná kapacita sítí, památková ochrana a možnost rozšíření stávajících zařízení. V programu přitom mohou být stanovena další omezení, např. přípustná velikost elektráren v dané zóně. Dle odst. 3d se pro zachování výše uvedených zájmů, pokud je odstup mezi plochami menší než 200 m počítají tyto plochy dohromady. Mimo takto vymezené zóny mohou být solární zařízení větší než 2 ha umístěna v nezastavěném území:

- 1) Plochy do rozsahu 10 ha nejvýše do vzdálenosti 500 m k provoznímu místu, pokud se provoz nachází na zastavěné ploše a pokud
 - a) již byla plně využita možnost umístění na střeších a dalších plochách či je toto naplánováno;
 - b) Jedná se o instalaci pro vlastní zásobení (tedy max do 100 % spotřeby);
 - c) Je zajištěno přímé napájení spotřebitelského zařízení v provozu.

Obecně pro zařízení s roční spotřebou vyšší než 20 GWh mohou být vymezeny plochy větší o dalších 10 ha. Zároveň tyto plochy mohou být vymezeny jako výhradní plochy pro solární zařízení pouze tehdy, pokud jsou naplněny kapacity střech atd.

2) Plochy na uměle vytvořených vodních útvarech.

Gesamte Rechtsvorschrift für NÖ Elektrizitätswesengesetz 2005 – zákon o elektřině

Dle § 1 jsou mezi cíli i rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, a navíc je řečeno, že toto je veřejným zájmem, který musí být zohledněn při projektech výstavby infrastruktury.

Dle § 6 odst. 2 patří mezi podklady pro udělení licence k výrobě elektřiny i údaje o tom, jakým způsobem přispěje k naplnění kapacity výroby elektřiny z OZE podle evropských cílů.

Podle § 8a má být zřízeno poradenské místo pro podporu žadatelů o povolení OZE. Zejména mají pomáhat při procesu povolení pro výrobu elektřiny, ale i u dalších s tím spojených povoleních. Zároveň dle odst. 3 toto místo připravuje pro žadatele příručku s nezbytnými údaji pro žadatele v oblasti povolování OZE. Dle odst. 5 dokonce vydávají časové plány pro nejběžnější povolení.

Francie

Code de l'environnement: zákoník o životním prostředí

Code de l'énergie: energetický zákoník

Code des transports: zákoník o dopravě / dopravní řád

Code de l'urbanisme: zákoník územního plánování

Code de la construction et de l'habitation: stavební zákoník

Code rural et de la pêche maritime: zákoník zemědělství a námořního rybolovu

Code minier: horní zákoník

Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Zákon č. 2023-175 ze dne 10. března 2023 o urychlení výroby energie z obnovitelných zdrojů

Décret du 27 mars 2003 modifiant le décret du 10 mai 2001 relatif aux conditions d'achat de l'électricité produite par des producteurs bénéficiant de l'obligation d'achat: Vyhláška ze dne 27. března 2003, kterou se mění vyhláška ze dne 10. května 2001 o podmínkách výkupu elektřiny vyrobené výrobci, na které se vztahuje povinnost výkupu

La circulaire interministérielle du 19 juin 2006: Meziresortní oběžník ze dne 19. června 2006

OBECNĚ STANOVENÉ CÍLE (snížení skleníkových plynů, podíl obnovitelných zdrojů atd.)

Pravidla, omezení, zákazy často stanovené v zákonicích, ale obcím je dána možnost stanovit si odlišné povinnosti/výjimky v jejich „územních plánech“.

L. 141-10 Code de l'urbanisme: Au regard des enjeux en matière de préservation de l'environnement et des ressources naturelles, de prévention des risques naturels, de transition écologique, énergétique et climatique, le document d'orientation et d'objectifs définit :

4° Les orientations qui contribuent à favoriser la transition énergétique et climatique, notamment la lutte contre les émissions territoriales de gaz à effet de serre et de polluants atmosphériques, l'accroissement du stockage de carbone dans les sols et les milieux naturels et le développement des énergies renouvelables, au sens de l'article L. 211-2 du code de l'énergie. Le document d'orientation et d'objectifs peut également identifier des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables arrêtées en application de l'article L. 141-5-3 du même code. Dans le périmètre des communes non couvertes par un plan local d'urbanisme ou une carte communale, le document d'orientation et d'objectifs peut également délimiter, sur proposition ou avis conforme des communes concernées, des secteurs dans lesquels est soumise à conditions l'implantation d'installations de production d'énergies renouvelables, dès lors qu'elles sont incompatibles avec le voisinage habité ou avec l'usage des terrains situés à proximité ou qu'elles portent atteinte à la sauvegarde des espaces naturels et des paysages, à la qualité architecturale, urbaine et paysagère, à la mise en valeur du patrimoine et à l'insertion des installations dans le milieu environnant. Dans le périmètre des communes non couvertes par un plan local d'urbanisme ou une carte communale des départements pour lesquels a préalablement été arrêtée une cartographie des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables en application de l'article L. 141-5-3 du code de l'énergie, et lorsque l'avis du comité régional de l'énergie a estimé, dans les conditions prévues au même article L. 141-5-3, que les zones d'accélération identifiées par ladite cartographie sont suffisantes pour l'atteinte des objectifs régionaux établis en application de l'article L. 141-5-1 du même code, le document d'orientation et d'objectifs peut également délimiter des secteurs où est exclue l'implantation d'installations de production d'énergies renouvelables, dès lors qu'elles sont incompatibles avec le voisinage habité ou avec l'usage des terrains situés à proximité ou qu'elles portent atteinte à la sauvegarde des espaces naturels et des paysages, à la qualité architecturale, urbaine et paysagère, à la mise en valeur du patrimoine et à l'insertion des installations dans le milieu environnant. Les secteurs délimités en application du présent alinéa sont applicables uniquement aux projets dont la demande d'autorisation auprès de l'autorité compétente est déposée après l'approbation du schéma de cohérence territoriale délimitant de tels secteurs. Les secteurs délimités en application du présent alinéa ne sont pas applicables aux procédés de production d'énergies renouvelables en toiture ou aux procédés de chaleur à usage individuel.

S ohledem na výzvy týkající se ochrany životního prostředí a přírodních zdrojů, předcházení přírodním rizikům a ekologické, energetické a klimatické transformace definuje *document d'orientation et d'objectifs* (dokument o hlavních směrech a cílech):

4° Hlavní směry, které přispívají k podpoře přechodu k energetice a klimatu, zejména v boji proti územním emisím skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší, zvýšení ukládání uhlíku v půdě a přírodním prostředí a k rozvoji obnovitelných zdrojů energie ve smyslu článku L. 211-2 energetického zákoníku.

Dokument o hlavních směrech a cílech může rovněž **určit zóny urychlení pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů**.

V obvodu obcí, na které se nevztahuje místní územní plán nebo místní mapa, v částech, pro které byla předem vypracována mapa zrychlených zón pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, při použití článku L. 141-5-3 energetického zákona a pokud stanovisko regionálního energetického výboru za podmínek stanovených v témže článku L. 141-5-3 shledalo, že zóny urychlení určené uvedeným mapováním jsou dostatečné k dosažení regionálních cílů stanovených při použití článku L. 141-5-3. 141-5-1 téhož zákoníku, může dokument s pokyny a cíli rovněž vymezit sektory, v nichž je instalace zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů vyloučena, pokud jsou neslučitelné s obydlím zástavbami nebo s využitím pozemků nacházejících se v blízkosti, nebo pokud jsou na újmu ochraně přírodních prostor a krajiny, architektonické, urbanistické a krajinné kvalitě, hrozí-li znehodnocení kulturního dědictví. Odvětví vymezená podle tohoto odstavce se nevztahují na procesy výroby energie z obnovitelných zdrojů na střechách budov nebo na procesy výroby tepla pro individuální použití.

L. 100-4 code de l'énergie: I. Pour répondre à l'urgence écologique et climatique, la politique énergétique nationale a pour objectifs

1° De réduire les émissions de gaz à effet de serre de 40 % entre 1990 et 2030 et d'atteindre la neutralité carbone à l'horizon 2050 en divisant les émissions de gaz à effet de serre par un facteur supérieur à six entre 1990 et 2050. La trajectoire est précisée dans les budgets carbone mentionnés à l'article L. 222-1 A du code de l'environnement. Pour l'application du présent 1°, la neutralité carbone est entendue comme un équilibre, sur le territoire national, entre les émissions anthropiques par les sources et les absorptions anthropiques par les puits de gaz à effet de serre, tel que mentionné à l'article 4 de l'accord de Paris ratifié le 5 octobre 2016. La comptabilisation de ces émissions et absorptions est réalisée selon les mêmes modalités que celles applicables aux inventaires nationaux de gaz à effet de serre notifiés à la Commission européenne et dans le cadre de la convention-cadre des Nations unies sur les changements climatiques, sans tenir compte des crédits internationaux de compensation carbone ;

2° De réduire la consommation énergétique finale de 50 % en 2050 par rapport à la référence 2012, en visant les objectifs intermédiaires d'environ 7 % en 2023 et de 20 % en 2030. Cette dynamique soutient le développement d'une économie efficace en énergie, notamment dans les secteurs du bâtiment, des transports et de l'économie circulaire, et préserve la compétitivité et le développement du secteur industriel ;

3° De réduire la consommation énergétique primaire des énergies fossiles de 40 % en 2030 par rapport à l'année de référence 2012, en modulant cet objectif par énergie fossile en fonction du facteur d'émissions de gaz à effet de serre de chacune. Dans cette perspective, il est mis fin en priorité à l'usage des énergies fossiles les plus émettrices de gaz à effet de serre;

4° De porter la part des énergies renouvelables à 23 % de la consommation finale brute d'énergie en 2020 et à 33 % au moins de cette consommation en 2030 ; à cette date, pour parvenir à cet objectif, les énergies renouvelables doivent représenter au moins 40 % de la production d'électricité, 38 % de la consommation finale de chaleur, 15 % de la consommation finale de carburant et 10 % de la consommation de gaz. Pour l'application du présent 4°, la consommation de gaz comprend celle de gaz renouvelable, dont le biogaz, au sens de l'article L. 445-1, et de gaz bas-carbone, au sens de l'article L. 447-1 ;

4° bis D'encourager la production d'énergie hydraulique, notamment la petite hydroélectricité, en veillant à maintenir la souveraineté énergétique, à garantir la sûreté des installations hydrauliques et à favoriser le stockage de l'électricité ;

4° ter De favoriser la production d'électricité issue d'installations utilisant l'énergie mécanique du vent implantées en mer, avec pour objectif de porter progressivement le rythme d'attribution des capacités

installées de production à l'issue de procédures de mise en concurrence à au moins 1 gigawatt par an d'ici à 2024 ;

4° quater D'encourager la production d'électricité issue d'installations agrivoltaïques, au sens de l'article L. 314-36, en conciliant cette production avec l'activité agricole, en gardant la priorité donnée à la production alimentaire et en s'assurant de l'absence d'effets négatifs sur le foncier et les prix agricoles ;

5° De réduire la part du nucléaire dans la production d'électricité à 50 % à l'horizon 2035 ;

6° De contribuer à l'atteinte des objectifs de réduction de la pollution atmosphérique prévus par le plan national de réduction des émissions de polluants atmosphériques défini à l'article L. 222-9 du code de l'environnement ;

7° De disposer d'un parc immobilier dont l'ensemble des bâtiments sont rénovés en fonction des normes "bâtiment basse consommation" ou assimilées, à l'horizon 2050, en menant une politique de rénovation thermique des logements concernant majoritairement les ménages aux revenus modestes ;

8° De parvenir à l'autonomie énergétique et à un mix de production d'électricité composé à 100 % d'énergies renouvelables dans les collectivités régies par l'article 73 de la Constitution à l'horizon 2030

9° De multiplier par cinq la quantité de chaleur et de froid renouvelables et de récupération livrée par les réseaux de chaleur et de froid à l'horizon 2030.

10° De développer l'hydrogène bas-carbone et renouvelable et ses usages industriel, énergétique et pour la mobilité, avec la perspective d'atteindre environ 20 à 40 % des consommations totales d'hydrogène et d'hydrogène industriel à l'horizon 2030 ;

11° De favoriser le pilotage de la production électrique, avec pour objectif l'atteinte de capacités installées d'effacements d'au moins 6,5 gigawatts en 2028.

I bis.-Sans préjudice des dispositions prises pour assurer la sécurité nucléaire en application du titre IX du livre V du code de l'environnement, la décision d'arrêt d'exploitation d'un réacteur nucléaire ayant pour finalité l'atteinte des objectifs de la politique énergétique nationale, prise notamment en application du 4° du I de l'article L. 100-1 A du présent code, du 5° du I du présent article ou de l'article L. 141-1, tient compte de l'objectif de sécurité d'approvisionnement mentionné au 2° de l'article L. 100-1 et de l'objectif de réduire les émissions de gaz à effet de serre associées à la consommation d'énergie, en cohérence avec le 1° du I du présent article.

II.-L'atteinte des objectifs définis au I du présent article fait l'objet d'un rapport au Parlement déposé dans les six mois précédant l'échéance d'une période de la programmation pluriannuelle de l'énergie mentionnée à l'article L. 141-3. Le rapport et l'évaluation des politiques publiques engagées en application du présent titre peuvent conduire à la révision des objectifs de long terme définis au I du présent article.

V souvislosti s tím: L. 100-4 du code de l'énergie: Tous les cinq ans, le Gouvernement remet au Parlement un rapport qui détaille la stratégie nationale à l'échéance 2050 pour mobiliser les investissements en faveur de la maîtrise de l'énergie dans le parc national de bâtiments publics ou privés, à usage résidentiel ou tertiaire. Cette stratégie comprend notamment :

1° Une analyse détaillée du parc national de bâtiments, au regard notamment de leur performance énergétique ;

2° Une présentation des stratégies de rénovation économiquement pertinentes, en fonction des types de bâtiment et des zones climatiques ;

3° Un bilan des politiques conduites et un programme d'action visant à stimuler les rénovations lourdes de bâtiment économiquement rentables

4° Un programme d'action visant à orienter les particuliers, l'industrie de la construction et les établissements financiers dans leurs décisions d'investissement ;

5° Une estimation des économies d'énergie attendues.

I. V reakci na ekologickou a klimatickou nouzi jsou cíle státní energetické politiky následující:

1° Snížit emise skleníkových plynů o 40 % v letech 1990 až 2030 a dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2050 vydělením emisí skleníkových plynů více než šestinásobkem v letech 1990 až 2050. Trajektorie je specifikována v uhlíkových rozpočtech uvedených v článku L. 222-1 a zákoníku o životním prostředí. Pro účely bodu 1° se uhlíkovou neutralitou rozumí rovnováha na území státu mezi antropogenními emisemi ze zdrojů a antropogenním pohlcováním skleníkových plynů propadem, jak je uvedeno v článku 4 Pařížské dohody ratifikované dne 5. října 2016.

2° Snížit konečnou spotřebu energie o 50 % v roce 2050 ve srovnání s výchozím rokem 2012, průběžné cíle: přibližně o 7 % do roku 2023 a o 20 % do roku 2030. [...]

3° Snížit spotřebu primární energie z fosilních paliv o 40 % do roku 2030 ve srovnání s výchozím rokem 2012, [...]

4° zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na 23 % hrubé konečné spotřeby energie v roce 2020 a na nejméně 33 % této spotřeby v roce 2030; k tomuto datu **musí obnovitelné zdroje energie představovat nejméně 40 % výroby elektřiny, 38 % konečné spotřeby tepla, 15 % konečné spotřeby paliv a 10 % spotřeby plynu.** Pro účely bodu 4° zahrnuje spotřeba plynu spotřebu obnovitelného plynu, včetně bioplynu ve smyslu článku L. 445-1, a nízkouhlíkového plynu ve smyslu článku L. 447-1;

4° bis Podporovat výrobu energie z vodních elektráren, zejména malých vodních elektráren, s ohledem na zachování energetické nezávislosti, zajištění bezpečnosti vodních zařízení a podporu skladování elektřiny;

4° ter Podporovat výrobu elektřiny ze zařízení využívajících mechanickou větrnou energii umístěných na moři s cílem postupně zvýšit míru přidělování instalované výrobní kapacity na základě výběrových řízení na nejméně 1 gigawatt ročně do roku 2024;

4° quater **Podporovat výrobu elektřiny z agrovoltaických zařízení, jak je definováno v článku L. 314-36, a zároveň sladit tuto výrobu se zemědělskou činností, zachovat prioritu výroby potravin a zajistit, aby nedocházelo k negativním dopadům na zemědělskou půdu a ceny;**

5° Snížit podíl jaderné energie na výrobě elektřiny na 50 % do roku 2035;

6° Přispět k dosažení cílů pro snížení znečištění ovzduší stanovených v Národním plánu na snížení emisí látek znečišťujících ovzduší definovaném v článku L. 222-9 zákoníku o životním prostředí;

7° Do roku 2050 mít bytový fond, ve kterém jsou všechny budovy renovovány tak, aby splňovaly "nízkoenergetické budovy" nebo podobné standardy, a to prostřednictvím politiky tepelné renovace bytů, z nichž většina se bude týkat domácností s nízkými příjmy;

8° Do roku 2030 dosáhnout energetické soběstačnosti a mixu výroby elektřiny tvořeného ze 100 % obnovitelnými zdroji energie v orgánech, které se řídí článkem 73 Ústavy.

9° Do roku 2030 pětinašobně zvýšit množství obnovitelného a zpětně získaného tepla a chladu dodávaného sítěmi pro vytápění a chlazení.

10° Rozvíjet nízkouhlíkový a obnovitelný vodík a jeho průmyslové, energetické a mobilní využití s cílem dosáhnout do roku 2030 přibližně 20 až 40 % celkové spotřeby vodíku a průmyslového vodíku;

11° Podporovat řízení výroby elektřiny s cílem dosáhnout do roku 2028 instalované kapacity pro odlehčování zátěže ve výši alespoň 6,5 gigawattů.

[...]

II - Dosažení cílů definovaných v bodě I tohoto článku bude předmětem zprávy předložené Parlamentu do šesti měsíců před uplynutím období víceletého energetického programu uvedeného v článku L. 141-3. Zpráva a hodnocení veřejných politik prováděných podle této hlavy mohou vést k revizi dlouhodobých cílů definovaných v I tohoto článku.

V souvislosti s tím: L. 100-4 energetického zákoníku: Vláda každých pět let předkládá parlamentu zprávu s podrobnostmi o národní strategii do roku 2050 pro mobilizaci investic do hospodaření s energií v národním fondu veřejných nebo soukromých budov pro bydlení nebo terciární sféru. Tato strategie zahrnuje zejména:

1° Podrobnou analýzu seznamu národních budov se zvláštním zřetelem na jejich energetickou náročnost;

- 2° prezentaci ekonomicky relevantních strategií renovace podle typu budovy a klimatického pásma;
- 3° posouzení prováděných politik a akční program určený ke stimulaci nákladově efektivní renovace budov;
- 4° akční program pro soukromé osoby, stavební průmysl a finanční instituce při jejich investičních rozhodnutích;
- 5° odhad očekávaných úspor energie.

Konkrétní cíle jsou stanovené v „*programmation pluriannuelle de l'énergie*“ (PPE). Například pro tepelná čerpadla mezi 2800 a 3200 ktep (1 ktep = 1 000 tonnes équivalent pétrole = 11,63 GWh)

VÝROBNY ELEKTŘINY – OBECNĚ

L. 311-1 du code de l'énergie: L'exploitation d'une nouvelle installation de production d'électricité est soumise à autorisation administrative.

Provoz nového zařízení na výrobu elektřiny podléhá správnímu povolení.

Ale! Mnohá výrobní zařízení se považují za autorizovaná, tj. nemusí podávat žádost o autorizaci: Zařízení, jejichž instalovaný výkon definovaný v souladu s články D. 311-3 nebo R. 311-4 energetického kodexu je menší nebo roven stanovené prahové hodnotě.

L311-5 Code de l'énergie: L'autorisation d'exploiter une installation de production d'électricité est délivrée par l'autorité administrative en tenant compte des critères suivants :

- 1° L'impact de l'installation sur l'équilibre entre l'offre et la demande et sur la sécurité d'approvisionnement, évalués au regard de l'objectif fixé à l'article L. 100-1 ;
- 2° La nature et l'origine des sources d'énergie primaire au regard des objectifs mentionnés aux articles L. 100-1, L. 100-2 et L. 100-4 ;
- 3° L'efficacité énergétique de l'installation, comparée aux meilleures techniques disponibles à un coût économiquement acceptable ;
- 4° Les capacités techniques, économiques et financières du candidat ou du demandeur ;
- 5° L'impact de l'installation sur les objectifs de lutte contre l'aggravation de l'effet de serre.

Povolení k provozování zařízení na výrobu elektřiny uděluje správní orgán s přihlédnutím k těmto kritériím:

1° Dopad zařízení na rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou a na bezpečnost dodávek, posuzovaný s ohledem na cíl stanovený v článku L. 100-1 ;

2° povaha a původ primárních zdrojů energie s ohledem na cíle uvedené v článcích L. 100-1, L. 100-2 a L. 100-4 (cíle uvedené výše)

- 3° energetická účinnost zařízení ve srovnání s nejlepšími dostupnými technikami při ekonomicky přijatelných nákladech;
- 4° technické, ekonomické a finanční možnosti žadatele;
- 5° dopad zařízení na cíle boje proti zhoršování skleníkového efektu.

R. 123-220 Code de commerce: La puissance installée d'une installation de production d'électricité utilisant des sources d'énergie renouvelables est égale, par type d'énergie renouvelable utilisée, au cumul des puissances actives maximales produites dans un même établissement et :

Injectées, directement ou indirectement, sur les réseaux publics d'électricité ;

Utilisées pour le fonctionnement des auxiliaires de l'installation de production concernée ;

Le cas échéant, utilisées pour la consommation propre du producteur concerné.

Instalovaný výkon zařízení na výrobu elektřiny využívajícího obnovitelné zdroje energie se pro každý druh použité obnovitelné energie rovná maximálnímu kumulativnímu činnému výkonu vyrobenému v tomtéž zařízení a:

přímo nebo nepřímo dodávaného do veřejných elektrických sítí;

použitého pro provoz pomocných zařízení daného výrobního zařízení;

případně použitého pro vlastní spotřebu výrobce.

Minimální vzdálenost: R. 111-17 Code de l'urbanisme: A moins que le bâtiment à construire ne jouxte la limite parcellaire, la distance comptée horizontalement de tout point de ce bâtiment au point de la limite parcellaire qui en est le plus rapproché doit être au moins égale à la moitié de la différence d'altitude entre ces deux points, sans pouvoir être inférieure à trois mètres.

Pokud stavba, která má být postavena, nesousedí s hranicí pozemku, musí být vzdálenost měřená vodorovně od kteréhokoli bodu na stavbě k nejbližšímu bodu na hranici pozemku rovna alespoň polovině výškového rozdílu mezi těmito dvěma body, ale nesmí být menší než tři metry.

R. 421-2 Code de l'urbanisme: Sont dispensées de toute formalité au titre du présent code, en raison de leur nature ou de leur très faible importance, sauf lorsqu'ils sont implantés dans le périmètre d'un site patrimonial remarquable, dans les abords des monuments historiques ou dans un site classé ou en instance de classement :

c) Les éoliennes terrestres dont la hauteur du mât et de la nacelle au-dessus du sol est inférieure à douze mètres ainsi que les ouvrages de production d'électricité à partir de l'énergie solaire installés sur le sol dont la puissance crête est inférieure à trois kilowatts et dont la hauteur maximum au-dessus du sol ne peut pas dépasser un mètre quatre-vingt.

Následující objekty jsou z důvodu své povahy nebo velmi malé velikosti vyňaty ze všech formalit podle tohoto zákoníku, s výjimkou případů, kdy se nacházejí v obvodu výjimečné památkové lokality, v blízkosti historických památek nebo v klasifikované lokalitě:

c) větrné turbíny na pevnině, pokud je výška stožáru a gondoly nad úrovní terénu menší než dvanáct metrů, jakož i stavby pro výrobu elektřiny ze sluneční energie instalované na zemi, jejichž špičkový výkon je menší než tři kilowatty a jejichž maximální výška nad úrovní terénu nesmí překročit jeden metr osmdesát.

R311-2 Code de l'urbanisme: En application du premier alinéa de l'article L. 311-6, sont réputées autorisées les installations de production d'électricité utilisant l'un des types d'énergie énumérés ci-dessous à la condition que leur puissance installée soit inférieure ou égale aux seuils fixés au présent article pour ce type d'énergie, soit :

1° Installations utilisant l'énergie radiative du soleil : 50 mégawatts ;

2° Installations utilisant l'énergie mécanique du vent : 50 mégawatts ;

3° Installations utilisant, à titre principal, l'énergie dégagée par la combustion ou l'explosion de matières non fossiles d'origine animale ou végétale : 50 mégawatts ;

4° Installations utilisant, à titre principal, l'énergie dégagée par la combustion ou l'explosion de biogaz : 50 mégawatts ;

5° Installations utilisant l'énergie des nappes aquifères ou des roches souterraines : 50 mégawatts ;

6° Installations qui valorisent des déchets ménagers ou assimilés, à l'exception des installations utilisant le biogaz : 50 mégawatts ;

7° Installations utilisant l'énergie houlomotrice, hydrothermique ou hydrocinétique implantées sur le domaine public maritime : 50 mégawatts ;

8° Installations utilisant, à titre principal, du gaz naturel : 20 mégawatts ;

9° Installations utilisant, à titre principal, d'autres combustibles fossiles que le gaz naturel et le charbon : 10 mégawatts ;

10° Les installations de production d'électricité en mer utilisant l'énergie mécanique du vent ayant fait l'objet d'une procédure de mise en concurrence prévue à l'article L. 311-10 : 1 gigawatt ;

11° Les autres installations de production d'électricité utilisant des énergies renouvelables ayant fait l'objet d'une procédure de mise en concurrence prévue à l'article L. 311-10 : 300 mégawatts.

Při použití prvního odstavce článku L. 311-6 se zařízení na výrobu elektřiny využívající jeden z níže uvedených druhů energie **považují za povolená**, pokud je jejich instalovaný výkon nižší nebo roven prahové hodnotě stanovené v tomto článku pro tento druh energie, tj:

1° Zařízení využívající sluneční energii: 50 megawattů ;

2° Zařízení využívající mechanickou energii větru: 50 megawattů ;

3° Zařízení využívající v zásadě energii uvolněnou spalováním nebo výbuchem nefosilních materiálů živočišného nebo rostlinného původu: 50 megawattů;

4° Zařízení využívající především energii uvolněnou spalováním nebo výbuchem bioplynu: 50 megawattů;

5° Zařízení využívající energii z vodonosných vrstev nebo podzemních hornin: 50 megawattů;

6° Zařízení, která využívají domovní nebo podobný odpad, s výjimkou zařízení využívajících bioplyn: 50 megawattů;

7° Zařízení využívající energii vln, hydrotermální nebo hydrokinetickou energii nacházející se ve veřejné námořní oblasti: 50 megawattů;

8° Zařízení využívající převážně zemní plyn: 20 megawattů ;

9° Zařízení využívající především fosilní paliva jiná než zemní plyn a uhlí: 10 megawattů ;

10° Zařízení na výrobu elektřiny na moři využívající mechanickou větrnou energii, která byla předmětem výběrového řízení podle článku L. 311-10: 1 gigawatt ;

11° Ostatní zařízení na výrobu elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie, která byla předmětem výběrového řízení podle článku L. 311-10: 300 megawattů.

OBECNÁ OMEZENÍ VYCHÁZEJÍCÍ ZE ZÁKONÍKU ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

L. 111-3 Code de l'urbanisme: En l'absence de plan local d'urbanisme, de tout document d'urbanisme en tenant lieu ou de carte communale, les constructions ne peuvent être autorisées que dans les parties urbanisées de la commune.

Pokud neexistuje místní územní plán, jiný rovnocenný územní plán nebo místní mapa, může být výstavba povolena pouze v urbanizovaných územích obce.

Ale! jsou výjimky, mezi ně patří „*constructions ou des installations nécessaires à l'exploitation agricole*“ (stavby nebo zařízení potřebné pro zemědělskou činnost)

A pod to se řadí: L. 111-4 du code de l'urbanisme: Pour l'application du présent article, les installations de production et, le cas échéant, de commercialisation, par un ou plusieurs exploitants agricoles, de biogaz, d'électricité et de chaleur par la méthanisation qui respectent les conditions fixées à l'article L. 311-1 du code rural et de la pêche maritime sont considérées comme des constructions ou des installations nécessaires à l'exploitation agricole mentionnées au 2° du présent article.

Pro účely tohoto článku **se zařízení pro výrobu a případně uvádění na trh bioplynu, elektřiny a tepla prostřednictvím metanizace jedním nebo více zemědělci**, která splňují podmínky stanovené v článku L. 311-1 zákona o zemědělství a námořním rybolovu, **považují za stavby nebo zařízení nezbytné pro zemědělství** podle bodu 2 tohoto článku.

Zvláštní ochrana zemědělské půdy

L. 111-5 Code de l'urbanisme: La construction de bâtiments nouveaux mentionnée au 1° de l'article L. 111-4, les projets de méthanisation mentionnés au même article L. 111-4 et les projets de constructions, aménagements, installations et travaux mentionnés aux 2° et 3° du même article ayant pour conséquence une réduction des surfaces situées dans les espaces autres qu'urbanisés et sur lesquelles est exercée une activité agricole ou qui sont à vocation agricole doivent être préalablement soumis pour avis par l'autorité administrative compétente de l'Etat à la commission départementale de préservation

des espaces naturels, agricoles et forestiers prévue à l'article L. 112-1-1 du code rural et de la pêche maritime.

Výstavba nových staveb uvedených v 1° článku L. 111-4, projekty metanizace uvedené v témže článku L. 111-4 a projekty výstavby, rozvoje, instalace a prací uvedené v 2° a 3° téhož článku, které mají za následek snížení plochy nacházející se v jiných než urbanizovaných oblastech, na nichž je provozována zemědělská činnost nebo které jsou určeny k zemědělskému využití, musí být nejprve předloženy k vyjádření příslušnému orgánu státní správy resortní komisi pro ochranu přírodních, zemědělských a lesních oblastí stanovené v článku L. 112-1-1 zákoníku o zemědělství a námořním rybolovu.

Další omezení

L. 111-6 Code de l'urbanisme: En dehors des espaces urbanisés des communes, les constructions ou installations sont interdites dans une bande de cent mètres de part et d'autre de l'axe des autoroutes, des routes express et des déviations au sens du code de la voirie routière et de soixante-quinze mètres de part et d'autre de l'axe des autres routes classées à grande circulation.

Mimo zastavěná území obcí je zakázáno umisťovat stavby a zařízení v pásu **sto metrů po obou stranách dálnic, rychlostních silnic** a objízdných tras ve smyslu zákona o pozemních komunikacích a **sedmdesát pět metrů po obou stranách ostatních silnic zařazených mezi hlavní dopravní tepny**.

Ale výjimka pro L. 111-7 Code de l'urbanisme: Aux infrastructures de production d'énergie solaire, photovoltaïque ou thermique.⁷ infrastruktury pro výrobu solární, fotovoltaické nebo tepelné energie.

L. 111-22 Code de l'urbanisme: Sur un territoire non couvert par un plan local d'urbanisme ou un document d'urbanisme en tenant lieu, le conseil municipal peut, par délibération prise après une enquête publique réalisée conformément au chapitre III du titre II du livre Ier du code de l'environnement, identifier et localiser un ou plusieurs éléments présentant un intérêt patrimonial, paysager ou écologique et définir, si nécessaire, les prescriptions de nature à assurer leur protection.

V oblasti, na kterou se nevztahuje místní územní plán nebo dokument rovný územnímu plánu, může obecní rada rozhodnutím přijatým po veřejném průzkumu provedeném v souladu s kapitolou III hlavy II knihy I zákona o životním prostředí **určit a lokalizovat jeden nebo více prvků památkového, krajinného nebo ekologického zájmu a případně stanovit požadavky na zajištění jejich ochrany**.

L. 112-1 Code de l'urbanisme: En dehors des zones couvertes par un plan local d'urbanisme ou un document d'urbanisme en tenant lieu, l'autorité administrative peut délimiter un périmètre à l'intérieur duquel l'exécution de travaux de la nature de ceux visés à l'article L. 421-1 est soumise à des règles particulières rendues nécessaires par l'existence d'installations classées pour la protection de l'environnement ou de stockage souterrain de gaz naturel, d'hydrocarbures liquides, liquéfiés ou gazeux ou de produits chimiques à destination industrielle.

Mimo oblasti, na které se vztahuje místní územní plán nebo rovnocenný územní plán, může správní orgán vymezit obvod, v němž provádění prací povahy uvedené v článku L. 421-1 (= prací vyžadujících povolení) podléhá zvláštním pravidlům, která jsou nezbytná vzhledem k umístění zařízení ICPE⁸ nebo podzemního skladování zemního plynu, kapalných, zkapalněných nebo plyných uhlovodíků nebo chemických produktů pro průmyslové použití.

Zvláštní ochrana hor, pohoří a masivů

L. 122-10 Code de l'urbanisme: Les terres nécessaires au maintien et au développement des activités agricoles, pastorales et forestières, en particulier les terres qui se situent dans les fonds de vallée, sont préservées.

Půda potřebná pro zachování a rozvoj zemědělské, pastevecké a lesnické činnosti, zejména půda v údolních nivách, je chráněná.

L. 122-12 Code de l'urbanisme: Les parties naturelles des rives des plans d'eau naturels ou artificiels d'une superficie inférieure à mille hectares sont protégées sur une distance de trois cents mètres à compter de la rive. Toutes constructions, installations et routes nouvelles ainsi que toutes extractions et tous affouillements y sont interdits. Ces dispositions s'appliquent aux plans d'eau partiellement situés en zone de montagne.

⁷ Původně v zákoníku stálo jenom „solaire“, zákonem o urychlení výroby energie z obnovitelných zdrojů bylo přidáno i „photovoltaïque ou thermique“.

⁸ Zařízení podléhající posuzování vlivů na životní prostředí (patří mezi ně například i větrné elektrárny).

Přírodní části břehů přírodních nebo umělých vodních ploch o rozloze menší než tisíc hektarů jsou chráněny ve vzdálenosti tří set metrů od břehu. Veškeré nové stavby, zařízení a komunikace, stejně jako veškerá těžba a vymývání, jsou zakázány. Tato ustanovení se vztahují i na vodní plochy, které se částečně nacházejí v horských oblastech.

Výjimky mohou být stanoveny v *plan local d'urbanisme, carte communale ou schéma de cohérence territoriale*, což jsou různé „druhy“ územních plánů (L. 122-14 du code de l'urbanisme).

Zvláštní ochrana životního prostředí

L. 113-1 Code de l'urbanisme: Les plans locaux d'urbanisme peuvent classer comme espaces boisés, les bois, forêts, parcs à conserver, à protéger ou à créer, qu'ils relèvent ou non du régime forestier, enclos ou non, attenant ou non à des habitations. Ce classement peut s'appliquer également à des arbres isolés, des haies ou réseaux de haies ou des plantations d'alignements.

Místní územní plány mohou klasifikovat plochy jako lesní plochy, lesy, parky, které mají být zachovány, chráněny nebo vytvořeny, bez ohledu na to, zda spadají do režimu lesního hospodářství, zda jsou oplocené nebo ne, zda sousedí s obydleními nebo ne. Tato klasifikace se může vztahovat i na izolované stromy, živé ploty nebo sítě živých plotů či výsadby remízků.

L. 113-2 Code de l'urbanisme: Le classement interdit tout changement d'affectation ou tout mode d'occupation du sol de nature à compromettre la conservation, la protection ou la création des boisements. [...]

Klasifikace zakazuje jakoukoli změnu využití půdy, která by mohla ohrozit zachování, ochranu nebo vytváření lesních porostů.

L. 113-5 Code de l'urbanisme: Lorsqu'ils ont acquis la propriété d'espaces verts, boisés ou non, dans les conditions prévues à l'article L. 113-3, l'Etat, les départements, les communes ou les établissements publics s'engagent à les préserver, à les aménager et à les entretenir dans l'intérêt du public.

Pokud stát, departementy, obce nebo veřejná zařízení získají do vlastnictví zelené plochy, ať už zalesněné nebo nezalesněné, za podmínek stanovených v článku L. 113-3, zavazují se je chránit, rozvíjet a udržovat ve veřejném zájmu.

L. 113-8 Code de l'urbanisme: Le département est compétent pour élaborer et mettre en œuvre une politique de protection, de gestion et d'ouverture au public des espaces naturels sensibles, boisés ou non, destinée à préserver la qualité des sites, des paysages, des milieux naturels et des champs naturels d'expansion des crues et d'assurer la sauvegarde des habitats naturels selon les principes posés à l'article L. 101-2.

Département je pověřen vypracováním a prováděním politiky ochrany, správy a veřejného využívání citlivých přírodních oblastí, ať už zalesněných nebo nezalesněných, určené k zachování kvality lokalit, krajiny, přírodního prostředí a přirozených záplavových oblastí a k zajištění ochrany přírodních stanovišť v souladu se zásadami stanovenými v článku L. 101-2.

L. 113-29 Code de l'urbanisme: Les plans locaux d'urbanisme peuvent classer en espaces de continuités écologiques des éléments des trames verte et bleue, définies aux II et III de l'article L. 371-1 du code de l'environnement, qui sont nécessaires à la préservation ou à la remise en bon état des continuités écologiques.

Místní územní plány mohou klasifikovat jako oblasti ekologické kontinuity prvky „zeleného a modrého pásu“⁹ definovaného v člancích II a III článku L. 371-1 zákona o životním prostředí, které jsou nezbytné pro zachování nebo obnovu ekologické kontinuity. (zvláštní ochrana)

Zvláštní ochrana pobřeží (mořských a jezerních ploch)

Zvláštní ochrana, ale výjimky pro obnovitelné zdroje

L. 121-5-1 Code de l'urbanisme: Dans les zones non interconnectées au réseau électrique métropolitain continental dont la largeur est inférieure à dix kilomètres au maximum, les ouvrages nécessaires à la production d'électricité à partir d'énergies renouvelables peuvent être autorisés par dérogation aux dispositions du présent chapitre, après accord du représentant de l'Etat dans la région.

⁹ Zelený a modrý pás je síť suchozemských a vodních koridorů, které jsou vymezeny regionálními systémy ekologické soudržnosti a plánovacími dokumenty státu, místních orgánů a jejich seskupení. Přispívá ke zlepšení stavu ochrany přírodních stanovišť a druhů a k dobrému ekologickému stavu vodních útvarů.

V oblastech, které nejsou propojeny s pevninskou metropolitní elektrickou sítí a nejsou širší než deset kilometrů, **mohou být zařízení potřebná k výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů energie povolena** odchýlně od ustanovení této kapitoly se souhlasem zástupce státu v daném regionu.

L. 121-5-2 Code de l'urbanisme: A titre exceptionnel, les ouvrages du réseau public de transport d'électricité qui contribuent à atteindre les objectifs mentionnés aux 1°, 3°, 4°, 4° ter, 6°, 8° et 10° du I de l'article L. 100-4 du code de l'énergie (= cíle uvedené na začátku textu) peuvent être autorisés, par dérogation au présent chapitre, en dehors des zones délimitées en application de l'article L. 121-22-2 du présent code, [...]. Les lignes électriques sont souterraines, sauf si leur enfouissement s'avère plus dommageable pour l'environnement ou techniquement excessivement complexe ou financièrement disproportionné par rapport à l'installation de lignes aériennes. Dans la bande littorale définie aux articles L. 121-16 et L. 121-45, dans les espaces identifiés comme remarquables ou caractéristiques et dans les milieux identifiés comme nécessaires au maintien des équilibres biologiques en application de l'article L. 121-23, l'autorisation ne peut être accordée, dans les mêmes conditions que celles prévues aux deux premiers alinéas du présent article, que pour le passage de lignes électriques, lorsque leur localisation répond à une nécessité technique impérative démontrée. L'autorisation est refusée si le projet est de nature à porter une atteinte excessive aux sites et aux paysages remarquables ou caractéristiques ainsi qu'aux espaces et aux milieux à préserver mentionnés à l'article L. 121-23.

Odchylně od této kapitoly mohou být mimo oblasti vymezené článkem L. 121-22-2 povoleny práce na veřejné elektrické přenosové soustavě, které přispívají k dosažení cílů uvedených v bodech 1°, 3°, 4°, 4° ter, 6°, 8° a 10° části I energetického zákona (= cíle uvedené na začátku textu).

Elektrické vedení musí být instalováno pod zemí, ledaže by jeho umístění pod zem více nepoškodilo životní prostředí nebo by bylo technicky složitější či finančně náročnější než instalovat jej nad zemí.

V pobřežním pásmu definovaném v článcích L. 121-16 a L. 121-45, v oblastech označených jako významná nebo charakteristická a v prostředích, která jsou označena jako nezbytná pro zachování biologické rovnováhy podle článku L. 121-23, může být povolení k průchodu elektrického vedení uděleno pouze za stejných podmínek, jaké jsou stanoveny v prvních dvou odstavcích tohoto článku, pokud jeho prokázaná naléhavá technická potřeba jeho instalace. Povolení bude zamítnuto, pokud by projekt mohl způsobit nadměrné škody na významných nebo charakteristických místech a krajíně, jakož i životním prostředí, které je třeba chránit, uvedených v článku L. 121-23.

OBECNÁ OMEZENÍ VYCHÁZEJÍCÍ ZE STAVEBNÍHO ZÁKONÍKU

L. 171-4 Code de la construction et de l'habitation: Dans le respect des objectifs généraux de performance énergétique et environnementale des bâtiments énoncés à l'article L. 171-1, les bâtiments ou parties de bâtiments mentionnés au II du présent article doivent intégrer soit un procédé de production d'énergies renouvelables, soit un système de végétalisation basé sur un mode cultural ne recourant à l'eau potable qu'en complément des eaux de récupération, garantissant un haut degré d'efficacité thermique et d'isolation et favorisant la préservation et la reconquête de la biodiversité, soit tout autre dispositif aboutissant au même résultat.

II.-Les obligations prévues au présent article s'appliquent : 1° Aux constructions de bâtiments ou parties de bâtiment à usage commercial, industriel ou artisanal, aux constructions de bâtiments à usage d'entrepôt, aux constructions de hangars non ouverts au public faisant l'objet d'une exploitation commerciale et aux constructions de parcs de stationnement couverts accessibles au public, lorsqu'elles créent plus de 500 mètres carrés d'emprise au sol ;

2° Aux constructions de bâtiments ou parties de bâtiment à usage de bureaux, lorsqu'elles créent plus de 1 000 mètres carrés d'emprise au sol. Ces obligations s'appliquent également aux extensions et rénovations lourdes de bâtiments ou parties de bâtiment lorsque ces extensions ou les rénovations concernées ont une emprise au sol de plus de 500 mètres carrés, pour les bâtiments mentionnés au 1° du présent II, et de plus de 1 000 mètres carrés, pour les bâtiments mentionnés au 2°, ainsi qu'aux aires de stationnement associées mentionnées au I lorsqu'il est procédé à des rénovations lourdes sur ces aires ou à l'occasion de la conclusion d'un nouveau contrat de concession de service public, de prestation de service ou de bail commercial, ou de son renouvellement.

III. Les obligations résultant du premier alinéa du I du présent article sont réalisées en toiture du bâtiment ou sur les ombrières surplombant les aires de stationnement, sur une surface minimale au moins égale

à une proportion de la toiture du bâtiment construit ou rénové de manière lourde et des ombrières créées, définie par arrêté des ministres chargés de la construction et de l'énergie. Cette proportion est au moins de 30 % à compter du 1er juillet 2023, puis de 40 % à compter du 1er juillet 2026, puis de 50 % à compter du 1er juillet 2027.

V souladu s obecnými cíli pro energetickou a environmentální náročnost budov stanovenými v článku L. 171-1 **musí budovy nebo části budov** uvedené v bodě II tohoto článku **vyrábět energie z obnovitelných zdrojů**, nebo zavést systém ekologizace založený na metodě pěstování, který využívá pitnou vodu pouze jako doplněk k regenerované vodě, zaručuje vysoký stupeň tepelné účinnosti a izolace a podporuje zachování a obnovu biologické rozmanitosti, nebo jakýkoli jiný systém, který dosahuje stejného výsledku.

II. Povinnosti stanovené v tomto článku se vztahují na:

1° Na výstavbu budov nebo jejich částí pro obchodní, průmyslové nebo řemeslné využití, na výstavbu budov pro skladové využití, na výstavbu veřejnosti nepřístupných hangárů využívaných ke komerčním účelům a na výstavbu krytých parkovišť přístupných veřejnosti, pokud vytvářejí více než 500 m² podlahové plochy;

2° na výstavbu budov nebo jejich částí pro kancelářské účely, pokud vytvářejí více než 1 000 metrů čtverečních podlahové plochy.

Tyto povinnosti **se vztahují také na přístavby a větší rekonstrukce budov nebo jejich částí, pokud tyto přístavby nebo rekonstrukce mají rozlohu větší než 500 metrů čtverečních u budov uvedených v bodě 1° této části II a větší než 1 000 metrů čtverečních u budov uvedených v bodě 2°,** jakož i na související parkovací plochy uvedené v bodě I, pokud se na těchto plochách provádějí větší rekonstrukce nebo pokud se podepisuje nebo obnovuje nová smlouva o koncesi na veřejné služby, poskytování služeb nebo komerčním pronájmu.

III - Povinnosti vyplývající z prvního odstavce I tohoto článku se provádějí na střeše budovy nebo na zastíněných plochách přesahujících parkovací plochy, a to na minimální ploše rovnající se alespoň podílu střechy budovy, která byla postavena nebo rozsáhle renovována, a vytvořených zastíněných ploch, jak je stanoveno v nařízení ministrů odpovědných za výstavbu a energetiku. **Tento podíl bude od 1. července 2023 činit nejméně 30 %, od 1. července 2026 40 % a od 1. července 2027 50 %.**

L. 126-31 Code de la construction et de l'habitation: A l'occasion du renouvellement de ce diagnostic ou, au plus tard, dans un délai de cinq ans à compter de la promulgation de la loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables, les organismes d'habitations à loyer modéré définis à l'article L. 411-2 sont également tenus de réaliser une étude de faisabilité qui évalue les possibilités d'installation d'équipements de production, de transformation et de stockage d'énergie renouvelable sur l'unité foncière déjà artificialisée des bâtiments collectifs de logements à loyer modéré dont ils ont la charge.

Nejpozději do pěti let od vyhlášení zákona č. 2023-175 ze dne 10. března 2023 o urychlení výroby energie z obnovitelných zdrojů budou **subjekty pro bydlení s nízkými příjmy** definované v článku L. 411-2 rovněž povinny **provést studii proveditelnosti, která posoudí možnost instalace zařízení na výrobu, přeměnu a skladování energie z obnovitelných zdrojů** na již zastavěné pozemkové jednotce budov nízkonákladového kolektivního bydlení, za které odpovídají.

L. 172-1 Code de la construction et de l'habitation: Pour la construction de bâtiments neufs, sont fixés par décret en Conseil d'Etat les résultats minimaux :1° En matière de stockage du carbone de l'atmosphère pendant le cycle de vie du bâtiment ; 2° En matière de recours à des matériaux issus des ressources renouvelables ou d'incorporation de matériaux issus du recyclage ; 3° En matière de caractéristiques techniques garantissant l'intégration de procédés de production d'énergies renouvelables sur la structure du bâtiment.

Pro výstavbu nových budov jsou minimální požadavky stanoveny vyhláškou státní rady:

1° Pokud jde o ukládání uhlíku do atmosféry během životního cyklu budovy;

2° z hlediska použití materiálů z obnovitelných zdrojů nebo začlenění materiálů z recyklace;

3° z hlediska technických vlastností zaručujících integraci procesů výroby energie z obnovitelných zdrojů do struktury budovy.

ENERGETICKÝ ZÁKONÍK

L. 314-1 Code de l'énergie: Sous réserve de la nécessité de préserver le fonctionnement des réseaux, Electricité de France et, si les installations de production sont raccordées aux réseaux publics de distribution dans leur zone de desserte, les entreprises locales de distribution chargées de la fourniture sont tenues de conclure, lorsque les producteurs intéressés en font la demande, un contrat pour l'achat de l'électricité produite sur le territoire national par les installations dont la liste et les caractéristiques sont précisées par décret parmi les installations suivantes.

2° Les installations de production d'électricité qui utilisent des énergies renouvelables, à l'exception des énergies mentionnées au 3°, ou les installations qui mettent en œuvre des techniques performantes en termes d'efficacité énergétique telles que la cogénération. Les limites de puissance installée des installations de production qui peuvent bénéficier de l'obligation d'achat sont fixées par décret.

3° Les installations de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent qui sont implantées à terre ou qui sont implantées sur le domaine public maritime ou dans la zone économique exclusive et les installations qui utilisent l'énergie marine, l'énergie solaire thermique ou l'énergie géothermique ou hydrothermique.

4° Les moulins à vent réhabilités pour la production d'électricité ;

5° Les moulins à eaux réhabilités pour la production d'électricité ; [...]

S výhradou nutnosti zachovat provoz sítí jsou Electricité de France a místní distribuční společnosti [...], **povinny uzavřít na žádost dotčených výrobců smlouvu o výkupu elektřiny vyrobené na území státu** zařízeními, jejichž seznam a charakteristiky jsou stanoveny vyhláškou:

2° **Zařízení na výrobu elektřiny, která využívají obnovitelné energie, s výjimkou energií uvedených v bodě 3°, nebo zařízení, která používají vysoce účinné techniky z hlediska energetické účinnosti, jako je kogenerace. Limity instalovaného výkonu výrobních zařízení způsobilých pro výkupní ceny jsou stanoveny vyhláškou.**

3° **Zařízení na výrobu elektřiny využívající mechanickou větrnou energii, která se nacházejí na pevnině** nebo na veřejném mořském území nebo ve výlučné ekonomické zóně, a zařízení, která využívají mořskou energii, solární tepelnou energii nebo geotermální či hydrotermální energii.

4° **Větrné mlýny obnovené pro výrobu elektřiny;**

5° **Obnovené vodní mlýny pro výrobu elektřiny;**

D. 314-15 Code de l'énergie: En application de l'article L. 314-1, les producteurs qui en font la demande bénéficient de l'obligation d'achat d'électricité pour les installations de production d'électricité suivantes:

1° Les installations utilisant l'énergie hydraulique des lacs, des cours d'eau et des eaux captées gravitairement d'une puissance installée strictement inférieure à 500 kilowatts [...];

3° Les installations utilisant l'énergie solaire photovoltaïque implantées sur bâtiment, hangar ou ombrière d'une puissance crête installée inférieure ou égale à 500 kilowatts ;

4° Les installations utilisant à titre principal le biogaz produit par méthanisation de déchets non dangereux et de matière végétale brute implantées sur le territoire métropolitain continental d'une puissance installée strictement inférieure à 500 kilowatts ;

5° Les installations utilisant à titre principal le biogaz produit par méthanisation de matières résultant du traitement des eaux usées urbaines ou industrielles implantées sur le territoire métropolitain continental d'une puissance installée strictement inférieure à 500 kilowatts ;

10° Les installations implantées sur le territoire métropolitain continental qui valorisent l'énergie dégagée par la combustion ou l'explosion de gaz de mine d'une puissance installée inférieure ou égale à 12 mégawatts, à la condition qu'il s'agisse d'un gaz de récupération et que cette récupération se fasse sans intervention autre que celle rendue nécessaire par l'aspiration de ce gaz sur les vides miniers afin de maintenir ceux-ci en dépression ;

11° Les installations utilisant l'énergie mécanique du vent situées dans des zones particulièrement exposées au risque cyclonique et disposant d'un dispositif de prévision et de lissage de la production ;

12° Les installations utilisant à titre principal le biogaz produit par méthanisation de déchets non dangereux et de matière végétale brute d'une puissance installée inférieure ou égale à 12 mégawatts implantées dans des zones non interconnectées au réseau métropolitain continental ;

13° Les installations utilisant à titre principal le biogaz produit par méthanisation de matières résultant du traitement des eaux usées urbaines ou industrielles d'une puissance installée inférieure ou égale à 12 mégawatts implantées dans des zones non interconnectées au réseau métropolitain continental ;

14° Les installations utilisant à titre principal le biogaz issu d'installations de stockage de déchets non dangereux d'une puissance installée inférieure ou égale à 12 mégawatts implantées dans des zones non interconnectées au réseau métropolitain continental.

Při použití článku L. 314-1 mohou **výrobci, kteří o to požádají, využít povinnosti výkupu elektřiny pro následující zařízení na výrobu elektřiny:**

1° Zařízení využívající vodní energii z jezer, řek a gravitačně zachycené vody s instalovaným výkonem striktně nižším než 500 kW;

3° **zařízení využívající fotovoltaickou solární energii instalovaná na budovách, hangárech nebo zastíněných plochách s instalovaným špičkovým výkonem nižším nebo rovným 500 kilowattům;**

4° **Zařízení využívající převážně bioplyn vyrobený metanizací odpadu, který není nebezpečný, a surových rostlinných materiálů, nacházející se v metropolitní Francii, s instalovaným výkonem striktně nižším než 500 kilowattů;**

5° **Zařízení využívající převážně bioplyn vyrobený metanizací materiálů vznikajících při čištění městských nebo průmyslových odpadních vod nacházející se v kontinentální Francii s instalovaným výkonem přísně nižším než 500 kilowattů;**

10° Zařízení nacházející se v kontinentální Francii, která využívají energii uvolněnou **spalováním** nebo výbuchem **důlního plynu o instalovaném výkonu 12 megawattů nebo nižším**, pokud je tento plyn rekuperován a pokud je tato rekuperace prováděna bez jakýchkoli jiných zásahů než těch, které jsou nezbytné pro odsávání tohoto plynu z důlních dutin za účelem udržení jejich podtlaku;

11° **Zařízení využívající mechanickou větrnou energii** umístěná v oblastech zvláště vystavených riziku hurikánů a vybavená systémem pro předpověď a vyrovnávání výroby;

12° **Zařízení využívající především bioplyn vyrobený metanizací odpadu, který není nebezpečný, a rostlinných surovin, s instalovaným výkonem menším nebo rovným 12 megawattům**, umístěná v oblastech, které nejsou propojeny s pevninskou metropolitní sítí;

13° **Zařízení, která primárně využívají bioplyn vyrobený metanizací materiálů vznikajících při čištění městských nebo průmyslových odpadních vod, s instalovaným výkonem menším nebo rovným 12 megawattům**, umístěná v oblastech, které nejsou propojeny s pevninskou metropolitní sítí;

14° **Zařízení, která primárně využívají bioplyn ze zařízení na skladování odpadu, který není nebezpečný, s instalovanou kapacitou menší nebo rovnou 12 megawattům**, která se nacházejí v oblastech, které nejsou propojeny s pevninskou metropolitní sítí.

Zákon č. 2023-175 ze dne 10. března 2023 o urychlení výroby energie z obnovitelných zdrojů

Article 18 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Lorsqu'une société d'économie mixte locale mentionnée à l'article L. 1521-1 du code général des collectivités territoriales dont est actionnaire l'autorité compétente mentionnée à l'article L. 318-8-2 du code de l'urbanisme ou l'une des filiales de cette société implante et gère des installations de production d'électricité à partir de l'énergie solaire au sein d'une zone d'activité économique, au sens de l'article L. 318-8-1 du même code, ces installations peuvent faire l'objet d'un certificat de projet délivré dans les conditions prévues à l'article 212 de la loi n° 2021-1104 portant lutte contre le dérèglement climatique et renforcement de la résilience face à ses effets.

Pokud místní poloveřejná společnost uvedená v článku L. 1521-1 obecného zákoníku o místních samosprávách, jejímž akcionářem je příslušný orgán uvedený v článku L. 318-8-2 zákoníku o územním plánování, nebo jedna z dceřiných společností této společnosti zřídí a **spravuje zařízení na výrobu elektřiny ze sluneční energie v zóně hospodářské činnosti**, jak je definována v článku L. 318-8-1

téhož zákoníku, mohou být tato zařízení **předmětem osvědčení projektu** vydaného za podmínek stanovených v článku 212 zákona č. 2021-1104 **o boji proti změně klimatu a posílení odolnosti vůči jejím dopadům**.

Podpora zavádění obnovitelných zdrojů, povinnost některých společností zavádět je: Article 4 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Les entreprises publiques et les sociétés dont l'effectif salarié est supérieur à 250 personnes au 1er janvier 2023 établissent un plan de valorisation de leur foncier en vue de produire des énergies renouvelables, au sens de l'article L. 211-2 du code de l'énergie, assorti d'objectifs quantitatifs déclinés par type de production d'énergie, dans un délai de deux ans à compter de la promulgation de la présente loi. Pour les entreprises publiques, ce plan de valorisation est rendu public de manière accessible.

Veřejné podniky a podniky s více než 250 zaměstnanci k 1. lednu 2023 vypracují do dvou let od vyhlášení tohoto zákona **plán rozvoje svých pozemků za účelem výroby energie z obnovitelných zdrojů**, jak je definován v článku L. 211-2 energetického zákoníku, s kvantitativními cíli rozdělenými podle druhu výroby energie. V případě veřejných podniků se tento plán obnovy zveřejní přístupným způsobem.

Article 20 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Un observatoire des énergies renouvelables et de la biodiversité est mis en place au plus tard un an après la promulgation de la présente loi. Cet observatoire a notamment pour mission de réaliser un état des lieux de la connaissance des incidences des énergies renouvelables sur la biodiversité, les sols et les paysages, des moyens d'évaluation de ces incidences et des moyens d'amélioration de cette connaissance.

Nejpozději do jednoho roku po vyhlášení tohoto zákona bude zřízeno **středisko pro sledování obnovitelných zdrojů energie a biologické rozmanitosti**.

Tato observatoř bude mít za úkol **posoudit dopad obnovitelných zdrojů energie na biologickou rozmanitost, půdu a krajinu**, způsoby hodnocení tohoto dopadu a prostředky ke zlepšení.

Zóny urychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů (zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables)

Definice:

L. 141-5-3. Code de l'énergie: La définition des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables ainsi que de leurs ouvrages connexes répond aux principes suivants :

1° Elles présentent un potentiel permettant d'accélérer la production d'énergies renouvelables au sens de l'article L. 211-2 sur le territoire concerné pour atteindre, à terme, les objectifs mentionnés à l'article L. 100-4, dans la loi mentionnée au I de l'article L. 100-1 A et dans la programmation pluriannuelle de l'énergie mentionnée à l'article L. 141-1 ;

2° Elles contribuent à la solidarité entre les territoires et à la sécurisation de l'approvisionnement défini au 2° de l'article L. 100-1

4° Elles sont définies, pour chaque catégorie de sources et de types d'installation de production d'énergies renouvelables, en tenant compte de la nécessaire diversification des énergies renouvelables en fonction des potentiels du territoire concerné et de la puissance d'énergies renouvelables déjà installée

5° A l'exception des procédés de production en toiture, elles ne peuvent être comprises dans les parcs nationaux et les réserves naturelles ni, lorsqu'elles concernent le déploiement d'installations utilisant l'énergie mécanique du vent, dans les sites classés dans la catégorie de zone de protection spéciale ou de zone spéciale de conservation des chiroptères au sein du réseau Natura 2000 ;

6° Elles sont identifiées en tenant compte de l'inventaire relatif aux zones d'activité économique prévu à l'article L. 318-8-2 du code de l'urbanisme, afin de valoriser les zones d'activité économique présentant un potentiel pour le développement des énergies renouvelables.

Dans les périmètres des aires protégées, entendues au sens de la stratégie nationale pour les aires protégées définie à l'article L. 110-4 du code de l'environnement, ainsi que dans les périmètres des grands sites de France définis à l'article L. 341-15-1 du même code, les communes identifient ces zones d'accélération après avis du gestionnaire. Lorsque les communes sont intégrées en totalité ou

partiellement dans le périmètre de classement d'un parc naturel régional, l'identification des zones d'accélération est réalisée en concertation avec le syndicat mixte gestionnaire du parc pour ce qui concerne les zones situées en son sein.

Vymezení zón urychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a související práce vychází z následujících zásad:

1° **Mají potenciál urychlit výrobu energie z obnovitelných zdrojů** ve smyslu článku L. 211-2 na dotčeném území, aby bylo v dlouhodobém horizontu dosaženo cílů uvedených v článku L. 100-4, v zákoně uvedeném v článku L. 100-1 A I a ve víceletém energetickém programu uvedeném v článku L. 141-1 ;

2° **Přispívají k solidaritě mezi územími** a k zajištění dodávek definovaných v článku L. 100-1 2°.

4° **Jsou definovány pro každou kategorii obnovitelných zdrojů energie a typů zařízení s ohledem na nezbytnou diverzifikaci obnovitelných zdrojů energie podle potenciálu příslušného území a již instalované kapacity obnovitelných zdrojů energie.**

Omezení:

5° S výjimkou střešních výrobních procesů **nesmí být zahrnuty do národních parků a přírodních rezervací** nebo, **pokud se týkají rozmístění zařízení využívajících mechanickou větrnou energii, do lokalit klasifikovaných jako zvláště chráněná území nebo zvláštní oblasti ochrany chiropterofauny v rámci soustavy Natura 2000;**

6° jsou určeny s přihlédnutím k soupisu zón hospodářské činnosti¹⁰ stanovenému v článku L. 318-8-2 zákoníku o územním plánování, **aby se posílily zóny hospodářské činnosti s potenciálem pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie.**

V chráněných oblastech, jak jsou definovány v národní strategii pro chráněné oblasti definované v článku L. 110-4 zákoníku o životním prostředí, **a v obvodu významných francouzských lokalit** definovaných v článku L. 341-15-1 téhož zákoníku, **určí obce tyto zóny zrychlení po konzultaci se správcem. Pokud jsou obce zcela nebo zčásti zahrnuty do regionálního přírodního parku, provádí se identifikace zrychlených zón po konzultaci se sdružením pro správu parku pro zóny nacházející se uvnitř parku.**

Povinnost obcí vymezit tyto zóny:

L. 141-5-3. Code de l'énergie: 2° Après concertation du public selon des modalités qu'elles déterminent librement, les communes identifient, par délibération du conseil municipal, des zones d'accélération mentionnées au I du présent article.

Lorsque ce même avis conclut que les zones d'accélération précitées ne sont pas suffisantes pour l'atteinte des objectifs régionaux, les référents préfectoraux demandent aux communes de la région l'identification de zones d'accélération complémentaires.

2° **Obce** po veřejném projednání v souladu s postupy, které si samy určí, **určí** na základě jednání obecního zastupitelstva **zóny [urychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů]** uvedené v bodě I tohoto článku.

Pokud totéž stanovisko **dospěje k závěru, že výše uvedené zrychlené zóny nepostačují k dosažení regionálních cílů, požádají prefekturní referenti obce v regionu, aby určily další zóny.**

Zrychlení procesu povolování:

L. 123-15 Code de l'environnement: Pour les projets d'installations de production d'énergies renouvelables, au sens de l'article L. 211-2 du code de l'énergie, et dans la stricte limite des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables prévues à l'article L. 141-5-3 du même code, le commissaire enquêteur ou la commission d'enquête rend son rapport et ses conclusions motivées dans un délai de quinze jours à compter de la fin de l'enquête. Si ce délai ne peut être respecté, le délai supplémentaire prévu au premier alinéa du présent article ne peut excéder quinze jours.

V případě projektů zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů ve smyslu článku L. 211-2 energetického zákoníku **a v mezích zón zrychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu**

¹⁰ Zóny hospodářské činnosti (zone d'activité économique – ZAE) jsou ve Francii místo vyhrazené pro zakládání podniků na určitém území.

energie z obnovitelných zdrojů stanovených v článku L. 141-5-3 téhož zákoníku **předloží vyšetřující komisař nebo vyšetřovací výbor svou zprávu a odůvodněné závěry do patnácti dnů od ukončení šetření. Pokud tuto lhůtu nelze dodržet, nesmí dodatečná lhůta stanovená v prvním odstavci tohoto článku překročit patnáct dní.**

L. 181-9 Code de l'environnement: Pour les projets d'installations de production d'énergies renouvelables, au sens de l'article L. 211-2 du code de l'énergie, et dans la stricte limite des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables prévues à l'article L. 141-5-3 du même code, la durée maximale de la phase d'examen est de trois mois à compter de la date d'accusé de réception du dossier. Elle peut être portée à quatre mois sur décision motivée de l'autorité compétente.

U projektů zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jak jsou definovány v článku L. 211-2 energetického zákoníku, **a v mezích zón zrychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů** stanovených v článku L. 141-5-3 téhož zákoníku, **je maximální doba trvání fáze posuzování tři měsíce od data potvrzení přijetí žádosti.** Na základě odůvodněného rozhodnutí příslušného orgánu může být prodloužena na čtyři měsíce.

L. 143-29 Code de l'énergie: II. Lorsqu'ils ont pour objet de soutenir le développement de la production d'énergies renouvelables, au sens de l'article L. 211-2 du code de l'énergie, de la production d'hydrogène renouvelable ou bas-carbone ou du stockage d'électricité ou d'identifier des zones d'accélération pour l'implantation d'installations terrestres de production d'énergies renouvelables arrêtées en application de l'article L. 141-5-3 du même code, les changements mentionnés aux 1° et 2° du I du présent article relèvent de la procédure de modification simplifiée prévue aux articles L. 143-37 à L. 143-39 du présent code.

Pokud je jejich účelem **podpora rozvoje výroby energie z obnovitelných zdrojů** ve smyslu článku L. 211-2 energetického zákoníku, **výroby obnovitelného nebo nízkouhlíkového vodíku nebo skladování elektřiny nebo určení zón urychlení pro instalaci pozemních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů** přijatých podle článku L. 211-2 energetického zákoníku. 141-5-3 téhož zákoníku, podléhají změny uvedené v bodech 1° a 2° části I tohoto článku **zjednodušenému posuzovacímu postupu** stanovenému v článcích L. 143-37 až L. 143-39 tohoto zákoníku.

L. 211-2-1. Code de l'énergie: Les projets d'installations de production d'énergies renouvelables au sens de l'article L. 211-2 du présent code ou de stockage d'énergie dans le système électrique, y compris leurs ouvrages de raccordement aux réseaux de transport et de distribution d'énergie, sont réputés répondre à une raison impérative d'intérêt public majeur, au sens du c du 4° du I de l'article L. 411-2 du code de l'environnement, dès lors qu'ils satisfont à des conditions définies par décret en Conseil d'Etat.

Projekty zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů ve smyslu článku L. 211-2 tohoto zákoníku nebo na skladování energie v elektrizační soustavě, včetně jejich připojení k přenosovým a distribučním sítím, **se považují za projekty, které splňují naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu** ve smyslu c) bodu 4° I článku L. 411-2 zákoníku o životním prostředí, pokud splňují podmínky stanovené dekretem Conseil d'Etat.

L. 411-2-1. Code de l'environnement: Sont réputés répondre à une raison impérative d'intérêt public majeur, au sens du c du 4° du I de l'article L. 411-2 du présent code, les projets d'installations de production d'énergies renouvelables ou de stockage d'énergie dans le système électrique satisfaisant aux conditions prévues à l'article L. 211-2-1 du code de l'énergie.

Projekty na výrobu energie z obnovitelných zdrojů nebo zařízení na skladování energie v elektrizační soustavě, které splňují podmínky stanovené v článku L. 211-2-1 energetického zákoníku, **se považují za projekty, které splňují naléhavý důvod závažného veřejného zájmu** ve smyslu čl. L. 411-2 odst. 4 písm. c) bodu I tohoto zákoníku.

Zjednodušení

L. 2231-4 Code des transports: Toute construction, autre qu'un mur de clôture, dont la distance par rapport à l'emprise de la voie ferrée ou, le cas échéant, par rapport à l'ouvrage d'art, l'ouvrage en terre ou la sous-station électrique, est inférieure à un seuil défini par décret en Conseil d'Etat, est interdite.

Cette interdiction ne s'applique pas aux procédés de production d'énergies renouvelables intégrés à la voie ferrée ou installés aux abords de la voie ferrée, dès lors que ces procédés ne compromettent pas la sécurité des circulations ferroviaires, le bon fonctionnement des ouvrages, des systèmes et des équipements de transport ainsi que leur maintenabilité.

Jakákoli stavba, s výjimkou hraniční zdi, **jejíž vzdálenost od dráhy**, případně od inženýrské stavby, zemního díla nebo elektrické stanice **je menší** než mezní hodnota stanovená vyhláškou Conseil d'Etat, **je zakázána**.

Tento zákaz se nevztahuje na procesy výroby energie z obnovitelných zdrojů integrované do dráhy nebo instalované v blízkosti dráhy, pokud tyto procesy neohrožují bezpečnost železničního provozu, řádný provoz staveb, systémů a dopravních zařízení a jejich udržitelnost.

Article 40 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: I. Les parcs de stationnement extérieurs d'une superficie supérieure à 1 500 mètres carrés sont équipés, sur au moins la moitié de cette superficie, d'ombrières intégrant un procédé de production d'énergies renouvelables sur la totalité de leur partie supérieure assurant l'ombrage.

Cette obligation ne s'applique pas aux parcs de stationnement extérieurs dont le gestionnaire met en place, sur ces mêmes parcs, des procédés de production d'énergies renouvelables ne requérant pas l'installation d'ombrières, sous réserve que ces procédés permettent une production équivalente d'énergies renouvelables à celle qui résulterait de l'application du premier alinéa du présent I.

I. Venkovní parkoviště s plochou větší než 1 500 metrů čtverečních musí být nejméně na polovině této plochy vybavena stínicími systémy, které zahrnují proces výroby energie z obnovitelných zdrojů pro celou horní část stínicího systému.

Tato povinnost se nevztahuje na venkovní parkoviště, na nichž provozovatel parkoviště instaluje procesy výroby energie z obnovitelných zdrojů, které nevyžadují instalaci stínících konstrukcí, pokud tyto procesy umožňují výrobu energie z obnovitelných zdrojů rovnocennou energii, která by byla výsledkem použití prvního odstavce tohoto bodu I.

Ale jsou výjimky, například Lorsque le parc est ombragé par des arbres sur au moins la moitié de sa superficie. Pokud je parkoviště zastíněno stromy alespoň na polovině své plochy.

VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY

Omezení

L. 121-12 Code de l'urbanisme: Les ouvrages nécessaires à la production d'électricité à partir de l'énergie mécanique du vent ne sont pas soumis aux dispositions de l'article L. 121-8 (L'extension de l'urbanisation se réalise en continuité avec les agglomérations et villages existants.), lorsqu'ils sont incompatibles avec le voisinage des zones habitées. Ils peuvent être implantés après délibération favorable de l'organe délibérant de l'établissement public de coopération intercommunale compétent en matière de plan local d'urbanisme ou, à défaut, du conseil municipal de la commune concernée par l'ouvrage, et après avis de la commission départementale de la nature, des paysages et des sites. Ces ouvrages ne peuvent pas être implantés s'ils sont de nature à porter atteinte à l'environnement ou aux sites et paysages remarquables. La dérogation mentionnée au premier alinéa s'applique en dehors des espaces proches du rivage et au-delà d'une bande d'un kilomètre à compter de la limite haute du rivage ou des plus hautes eaux pour les plans d'eau intérieurs désignés à l'article L. 321-2 du code de l'environnement. Le plan local d'urbanisme peut adapter, hors espaces proches du rivage, la largeur de la bande d'un kilomètre.

Na stavby potřebné pro výrobu elektřiny z mechanické větrné energie se nevztahují ustanovení článku L. 121-8 (Rozšiřování městské zástavby musí být prováděno v návaznosti na stávající města a obce), pokud jsou neslučitelné s blízkostí obydlených oblastí. Mohou být instalovány po kladném rozhodnutí projednávajícího orgánu veřejného orgánu pro meziobecní spolupráci, který je odpovědný za místní územní plánování, nebo, není-li to možné, obecní rady obce, které se stavba týká, a po obdržení stanoviska resortní komise pro přírodu, krajinu a místa.

Tyto stavby nelze stavět, pokud by mohly poškodit životní prostředí nebo významná místa a krajinu.

Výjimka uvedená v prvním odstavci platí mimo oblasti v blízkosti pobřežní linie a mimo pás pozemků ve vzdálenosti jednoho kilometru od nejvyšší hranice pobřežní linie nebo nejvyšší vody u vnitrozemských vodních útvarů určených v článku L. 321-2 zákona o životním prostředí.

L. 515-44 du Code de l'environnement: établir une distance minimale d'éloignement entre les habitations et les éoliennes, actuellement fixée à 500 mètres.

Stanovení minimální vzdálenosti mezi obydlími a větrnými turbínami, která je v současnosti stanovena na 500 metrů.

To ale neplatí pro větrné „domácí“ elektrárny (éoliennes domestiques) **nižší než 12 metrů** (a contrario R*421-2 du Code de l'urbanisme: sont dispensées de toute formalité au titre du présent code, en raison de leur nature ou de leur très faible importance [...] c) Les éoliennes terrestres dont la hauteur du mât et de la nacelle au-dessus du sol est inférieure à douze mètres [...]). Le Plan Local d'Urbanisme (PLU) de votre commune peut interdire la pose d'éolienne de jardin, même inférieure à 12 mètres.

jsou vzhledem ke své povaze nebo velmi malým rozměrům vyňaty ze všech formalit podle tohoto kodexu [...] c) větrné turbíny na pevnině, u nichž je výška stožáru a gondoly nad úrovní terénu menší než dvanáct metrů [...]). Ale! Místní územní plán (Plan Local d'Urbanisme nebo PLU) může zakazovat stavbu zahradních větrných turbín, i když jsou nižší než 12 metrů.

Décret du 27 mars 2003 modifiant le décret du 10 mai 2001 relatif aux conditions d'achat de l'électricité produite par des producteurs bénéficiant de l'obligation d'achat mentionne dans son article 1er la distance minimale qui doit être respectée entre deux installations (1 500 mètres) **uvádí v článku 1 minimální vzdálenost, která musí být dodržena mezi dvěma zařízeními (1 500 metrů).**

L. 515-44 Code de l'environnement: L'autorisation environnementale tient également compte, le cas échéant, du nombre d'installations terrestres de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent déjà existantes dans le territoire concerné, afin de prévenir les effets de saturation visuelle en vue de protéger les intérêts mentionnés à l'article L. 511-1.

Povolení v oblasti životního prostředí případně zohledňuje také počet stávajících zařízení na výrobu elektřiny z větrné energie na pevnině v dotčené oblasti, aby zůstala zachována vizuální stranka, zejména s ohledem na ochranu zájmů uvedených v článku L. 511-1.

L'installation d'une éolienne est interdite dans les parcs nationaux et réserves naturelles. Mais aussi, dans les zones militaires, sur les immeubles ou sites classés ou inscrits au titre des monuments historiques, ainsi que dans les zones de protection qui les entourent, dans un rayon de 500 mètres.

Instalace větrných turbín je zakázána v národních parcích a přírodních rezervacích. Ale také ve vojenských zónách, na budovách nebo místech klasifikovaných nebo zapsaných jako historické památky a v ochranných zónách, které je obklopují, v okruhu 500 metrů.

R. 421-11 du Code de l'urbanisme: Sur les sites classés ou en instance de classement, sur les sites patrimoniaux remarquables et aux abords des monuments historiques je možné vystavět elektrárnu, ale je potřeba posouzení. To platí i pro větrné elektrárny menší 12 metrů.

Na chráněných objektech, v památkově významných lokalitách a v okolí historických památek je možné vystavět elektrárnu, ale je potřeba posouzení. To platí i pro větrné elektrárny menší 12 metrů.

L. 515-45-1. Code de l'environnement: Le représentant de l'Etat dans le département peut subordonner la construction ou la mise en service de nouvelles installations de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent soumises à autorisation environnementale à la prise en charge par l'exploitant de l'acquisition, de l'installation, de la mise en service et de la maintenance d'équipements destinés à compenser la gêne résultant de cette installation pour le fonctionnement des moyens de détection militaires ou pour le fonctionnement des radars et des aides à la navigation utilisés en support de la navigation aérienne civile.

Zástupce státu v departementu může podmínit výstavbu nebo uvedení do provozu nových zařízení na výrobu elektřiny využívajících mechanickou větrnou energii povolením v oblasti životního prostředí tím, že provozovatel zaplatí za pořízení, instalaci, uvedení do provozu a údržbu zařízení určeného ke kompenzaci rušení, které způsobuje zařízení na výrobu elektřiny využívající mechanickou větrnou energii vojenským detektorům nebo radarům a navigačním prostředkům používaných pro civilní leteckou navigaci.

Article 68 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Dans un délai d'un an à compter de la promulgation de la présente loi, le Gouvernement remet au Parlement un rapport :

1° Dressant une évaluation des nuisances sonores occasionnées par les installations terrestres de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent pour les riverains, au regard de critères liés à l'intensité des nuisances et à la répétition des bruits, en particulier à travers la définition d'indicateurs de bruit événementiel tenant compte notamment des pics de bruit. Le cas échéant, ce rapport formule

des propositions pour améliorer la prise en compte de ces nuisances dans les normes acoustiques applicables à ces projets ;
2° Présentant les résultats des expérimentations menées pour limiter les nuisances générées par le balisage lumineux des installations terrestres de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent et la possible généralisation de celles-ci.

Do jednoho roku od vyhlášení tohoto zákona předloží vláda Parlamentu zprávu:

1° **vypracované hodnocení hlukové zátěže**, kterou místním obyvatelům způsobují pozemní zařízení **na výrobu elektřiny využívající mechanickou větrnou energii**, na základě kritérií týkajících se intenzity zátěže a opakování hluku, zejména definováním ukazatelů hluku, které zohledňují hlukové špičky. V případě potřeby tato zpráva předkládá návrhy na zlepšení způsobu, jakým jsou tyto nepříjemnosti zohledněny v akustických normách platných pro tyto projekty;

2° předkládá výsledky testování provedená za účelem omezení škodlivosti způsobeného osvětlení zařízení na výrobu elektřiny využívajících mechanickou větrnou energii.

Schéma régional éolien (SRE) (regionální plán pro větrnou energii) + Zones de développement de l'éolien (ZDE) (zóny příznivé pro rozvoj větrné energie)

La création de **schémas régionaux du climat, de l'air et de l'énergie** est une conséquence de la loi Grenelle II (chl. 68). Contient en outre le **potentiel de développement des énergies renouvelables**. Une partie annexée concerne l'implantation d'éoliennes. Chaque région se dote ainsi d'un « **Schéma régional éolien (SRE)** », qui définit les zones favorables au développement de l'énergie éolienne. Le SRE prend en compte les anciennes **Zones de développement de l'éolien (ZDE)** créées avant son élaboration. Quant aux nouvelles ZDE, elles doivent être obligatoirement créées dans le cadre du SRE.

Vytvoření regionálních plánů v oblasti klimatu, ovzduší a energetiky vyplývá ze zákona přezdívaného Grenelle II (chl. 68, 90). Zahrnuje také potenciál rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Jedna část se týká umístování větrných elektráren. Každý region tak má "Schéma régional éolien (SRE)" (**regionální plán pro větrnou energii**) vymezený v L. 553-4 Code de l'Environnement, **který vymezuje zóny příznivé pro rozvoj větrné energie (ZDE)**. **SRE zohledňuje staré zóny rozvoje větrných elektráren (ZDE)**, které byly vytvořeny před jeho vypracováním. **Nové ZDE musí být vytvořeny v rámci SRE**. Klasifikace větrných elektráren jako "zařízení klasifikovaných z hlediska ochrany životního prostředí" (ICPE) = potřeba posouzení vlivu na ŽP. Minimální velikost větrných elektráren je stanovena na 5 turbín. Větrné turbíny se stožáry delšími než 50 metrů musí být vzdáleny nejméně 500 metrů od obydlených budov a obytných oblastí, jak je stanoveno v územně plánovací dokumentaci.

Loi n° 2005 - 781 du 13 juillet 2005; L. 314-9 du Code de l'Énergie: Seules les éoliennes installées dans une ZDE pourront bénéficier de **l'obligation d'achat d'électricité**.

Povinnost výkupu elektřiny se vztahuje pouze na větrné turbíny instalované v ZDE.

La circulaire interministérielle du 19 juin 2006: Fixe à 4,3 m/s pour une altitude de 80m la vitesse minimale de vent en deçà de laquelle le préfet de département peut refuser une proposition de ZDE.

Stanoví minimální rychlost větru, pod kterou může prefekt departementu zamítnout návrh na ZDE, na 4,3 m/s pro nadmořskou výšku 80 m.

Les fermes éoliennes et d'autres grandes installations de production d'énergie à partir de sources renouvelables sont classées ICPE. Elles sont soumises à un régime d'autorisation ou de déclaration selon leurs caractéristiques :

- si l'installation comprend au moins un aérogénérateur dont le mât a une hauteur supérieure ou égale à 50 mètres → **Autorisation**
- si l'installation comprend uniquement des aérogénérateurs dont le mât a une hauteur inférieure à 50 mètres et au moins un aérogénérateur dont le mât a une hauteur maximale supérieure ou égale à 12 mètres et pour une puissance installée supérieure ou égale à 20 MW → **Autorisation**
- si l'installation comprend uniquement des aérogénérateurs dont le mât a une hauteur inférieure à 50 mètres et au moins un aérogénérateur dont le mât a une hauteur maximale supérieure ou égale à 12 mètres et pour une puissance installée inférieure à 20 MW → **Déclaration**

Il faut que les POS, PLU (**Plan d'Occupation des Sols (POS) / Plan Local d'Urbanisme (PLU)**) et autres cartes communales et schémas de Cohérence Territoriale soient compatibles avec l'implantation

d'un parc éolien. L'autorité administrative peut alors décider une modification du POS, un parc éolien pouvant représenter un projet d'intérêt général.

Větrné elektrárny a další rozsáhlá zařízení vyrábějící energii z obnovitelných zdrojů jsou klasifikovány jako ICPE. V závislosti na svých vlastnostech podléhají režimu povolování nebo ohlašování:

- pokud zařízení zahrnuje alespoň jednu větrnou turbínu s výškou stožáru 50 metrů nebo více → povolení

- pokud zařízení zahrnuje pouze větrné turbíny s výškou stožáru menší než 50 metrů a alespoň jednu větrnou turbínu s maximální výškou stožáru 12 metrů nebo více a instalovaným výkonem 20 MW nebo více → povolení

- pokud se zařízení skládá výhradně z větrných turbín s výškou stožáru menší než 50 metrů a alespoň jedné větrné turbíny s výškou stožáru 12 metrů nebo více a instalovaným výkonem menším než 20 MW → ohlášení

Plan d'Occupation des Sols (POS) / Plan Local d'Urbanisme (PLU) (= územní plány) a Schémas de Cohérence Territoriale musí být v souladu s umístěním větrných elektráren. Správní orgán pak může rozhodnout o změně POS tak, aby na území mohla být postavena větrná elektrárna, protože představuje projekt obecného zájmu.

FOTOVOLTAIKA

L. 121-12-1 Code de l'urbanisme: I. Par dérogation à l'article L. 121-8 (L'extension de l'urbanisation se réalise en continuité avec les agglomérations et villages existants.), les ouvrages nécessaires à la production d'énergie solaire photovoltaïque ou thermique peuvent être autorisés sur des friches [...]. Ces ouvrages peuvent également être autorisés sur les bassins industriels de saumure saturée dans les conditions prévues au premier alinéa du présent I. le voisinage des zones habitées [...] Cette autorisation est subordonnée à la condition que le projet ne soit pas de nature à porter atteinte à l'environnement, notamment à la biodiversité ou aux paysages et à la salubrité ou à la sécurité publiques, en fonctionnement normal comme en cas d'incident ou d'accident. En outre, s'agissant des friches, il appartient au pétitionnaire de justifier que le projet d'installation photovoltaïque ou thermique est préférable, pour des motifs d'intérêt général, à un projet de renaturation, lorsque celui-ci est techniquement réalisable.[...]

II. Les installations de stockage par batterie ou de production d'hydrogène renouvelable ou bas-carbone, au sens de l'article L. 811-1 du code de l'énergie, couplées, aux fins d'alimentation électrique, avec des ouvrages de production d'énergie solaire photovoltaïque ou thermique situés sur des bassins industriels de saumure saturée peuvent être autorisées dans des friches dans les conditions prévues au I du présent article. Dans ce cas, le pétitionnaire démontre également que l'implantation de ces installations sur une friche située à proximité des ouvrages de production d'énergie photovoltaïque ou thermique est justifiée par des contraintes impératives, notamment environnementales, techniques ou économiques.

I. Odchylně od článku L. 121-8 (Rozšiřování městské zástavby musí být prováděno v návaznosti na stávající města a obce) **lze povolit práce potřebné pro výrobu fotovoltaické nebo tepelné solární energie na opuštěných pozemcích** podle článku L. 111-26.

Tyto stavby **mohou být povoleny rovněž na průmyslových nádržích nasycených solankou** za podmínek stanovených v prvním odstavci tohoto článku I.

Toto **povolení je podmíněno tím, že záměr nemůže poškodit životní prostředí, zejména biologickou rozmanitost nebo krajinu**, ani veřejné zdraví nebo bezpečnost, a to jak při běžném provozu, tak v případě havárie nebo nehody.

Kromě toho je třeba, aby **žadatel prokázal, že projekt fotovoltaické nebo tepelné instalace je z důvodů veřejného zájmu výhodnější než projekt obnovy těchto pozemků**, pokud je tento projekt technicky proveditelný.

II. **Zařízení na skladování energie z baterií nebo zařízení na výrobu vodíku z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů** ve smyslu článku L. 811-1 energetického zákoníku **spojená za účelem zásobování energií s fotovoltaickými nebo tepelnými zařízeními na výrobu solární energie umístěnými na nasycených průmyslových solných nádržích mohou být povolena na opuštěných pozemcích** za podmínek uvedených v části I tohoto článku. V takovém případě musí žadatel také

prokázat, že umístění těchto zařízení na opuštěném pozemku v blízkosti fotovoltaických nebo tepelných energetických zařízení je odůvodněno neodkladnými omezeními, zejména z hlediska životního prostředí, technických nebo ekonomických důvodů.

L. 562-1 Code de l'environnement: I. L'Etat élabore et met en application des plans de prévention des risques naturels prévisibles tels que les inondations, les mouvements de terrain, les avalanches, les incendies de forêt, les séismes, les éruptions volcaniques, les tempêtes ou les cyclones. 5° De définir, dans les zones mentionnées aux mêmes 1° et 2°, des exceptions aux interdictions ou aux prescriptions afin de ne pas s'opposer à l'implantation d'installations de production d'énergie solaire dès lors qu'il n'en résulte pas une aggravation des risques.

I. Stát vypracovává a provádí plány prevence předvídatelných přírodních rizik, jako jsou povodně, sesuvy půdy, laviny, lesní požáry, zemětřesení, sopečné erupce, vichřice nebo cyklony. V těchto zónách je omezená nebo zakázaná stavba a jiná činnost. **Nicméně se mají vymezit výjimky ze zákazů nebo požadavků, aby se nebránilo instalaci zařízení na výrobu solární energie, pokud to nepovede ke zvýšení rizika.**

Zjednodušený režim (není potřeba stavební povolení) pro: R. 421-2 Code de l'urbanisme: Pozemní fotovoltaické panely s výkonem menším než 3 kWp a výškou menší nebo rovnou 1,80 m. Ale! **Tato výjimka se nevztahuje na zařízení na pozemcích v chráněné lokalitě nebo v blízkosti historických památek.**

U ostatních potřeba povolení (Annexe à l'article R122-2 Code de l'environnement, bod 30 : les installations au sol de puissance supérieure à 250 kWc sont soumises à étude d'impact environnemental et au cas par cas, les installations sur serres et ombrières d'une puissance égale ou supérieure à 250 kWc. Pozemní zařízení s výkonem nad 250 kWp podléhají posouzení vlivu na životní prostředí a zařízení na sklenících a stínících systémech s výkonem nad 250 kWp podléhají individuálnímu posouzení.)

D. 314-15 Code de l'énergie: En application de l'article L. 314-1, les producteurs qui en font la demande bénéficient de l'obligation d'achat d'électricité pour les installations de production d'électricité suivantes : 3° Les installations utilisant l'énergie solaire photovoltaïque implantées sur bâtiment, hangar ou ombrière d'une puissance crête installée inférieure ou égale à 500 kilowatts.

Při použití článku L. 314-1 se **na výrobce, kteří o to požádají, vztahuje povinnost vykupovat elektřinu pro následující zařízení na výrobu elektřiny:** 3° **Zařízení využívající fotovoltaickou solární energii instalovaná na budovách, přístřešcích nebo stínidlech se špičkovým instalovaným výkonem menším nebo rovným 500 kilowattů.**

AGROFOTOVOLTAIKA

L. 111-27 Code de l'urbanisme: Sont considérées comme nécessaires à l'exploitation agricole, pour l'application des articles L. 111-4, L. 151-11 et L. 161-4 du présent code, les installations agrivoltaïques au sens de l'article L. 314-36 du code de l'énergie.

Pro účely článků L. 111-4, L. 151-11 a L. 161-4 tohoto zákoníku **se agrivoltaická zařízení ve smyslu článku L. 314-36 energetického zákoníku považují za nezbytná pro zemědělství.**

L. 111-28 Code de l'urbanisme: L'installation des serres, des hangars et des ombrières à usage agricole supportant des panneaux photovoltaïques doit correspondre à une nécessité liée à l'exercice effectif d'une activité agricole, pastorale ou forestière significative.

Instalace skleníků, přístřešků a stínidel pro zemědělské účely, které podporují fotovoltaické panely, musí být nezbytná pro efektivní výkon zemědělské, pastevecké nebo lesnické činnosti.

L. 111-29 Code de l'urbanisme: Pour l'application des articles L. 111-4, L. 151-11 et L. 161-4, la compatibilité avec l'exercice d'une activité agricole, pastorale ou forestière des ouvrages de production d'électricité à partir de l'énergie solaire s'apprécie à l'échelle de l'ensemble des terrains d'un seul tenant, faisant partie de la même exploitation agricole, pastorale ou forestière, au regard des activités agricoles, pastorales ou forestières qui y sont effectivement exercées ou, en l'absence d'activité effective, qui auraient vocation à s'y développer. Aucun ouvrage de production d'électricité à partir de l'énergie solaire, hors installations agrivoltaïques au sens de l'article L. 314-36 du code de l'énergie, ne peut être implanté en dehors des surfaces identifiées dans un document-cadre arrêté en application du deuxième alinéa du présent article.

Pro účely článků L. 111-4, L. 151-11 a L. 161-4 se slučitelnost zařízení na výrobu solární energie se zemědělskou, pasteveckou nebo lesnickou činností posuzuje na základě všech pozemků v jednom

bloku, které jsou součástí téhož zemědělského, pasteveckého nebo lesnického podniku, s ohledem na zemědělskou, pasteveckou nebo lesnickou činnost, která je na nich skutečně vykonávána nebo, pokud žádná činnost neexistuje, která se na nich může rozvinout. Žádné zařízení na výrobu elektřiny ze sluneční energie, s výjimkou agrivoltaických zařízení ve smyslu článku L. 314-36 energetického zákoníku, nesmí být zřízeno mimo oblasti vymezené v rámcovém dokumentu¹¹ přijatém podle druhého odstavce tohoto článku.

L. 111-30 Code de l'urbanisme: Les modalités techniques des installations mentionnées à l'article L. 111-29 doivent permettre que ces installations n'affectent pas durablement les fonctions écologiques du sol, en particulier ses fonctions biologiques, hydriques et climatiques ainsi que son potentiel agronomique, et que l'installation ne soit pas incompatible avec l'exercice d'une activité agricole, pastorale ou forestière sur le terrain mentionné au même article L. 111-29 sur lequel elle est implantée.

Technické podrobnosti zařízení uvedených v článku L. 111-29 musí zajistit, aby tato zařízení neměla trvalý dopad na ekologické funkce půdy, zejména na její biologické, hydrické a klimatické funkce, jakož i na její agronomický potenciál, a aby zařízení nebyla neslučitelná s výkonem zemědělské, pastevecké nebo lesnické činnosti na půdě uvedené v témže článku L. 111-29, na níž se nachází.

L. 111-33 Code de l'urbanisme: Les constructions et les installations de production d'électricité à partir de l'énergie solaire implantées sur les sols ne sont pas autorisées dans les zones forestières lorsqu'elles nécessitent un défrichement, au sens de l'article L. 341-1 du code forestier, soumis à évaluation environnementale systématique en application de l'article L. 122-1 du code de l'environnement.

Stavby a zařízení na výrobu elektřiny ze sluneční energie na pozemcích nejsou povoleny v lesních oblastech, pokud vyžadují vykácení, jak je definováno v článku L. 341-1 lesního zákona, za podmínky systematického posuzování vlivů na životní prostředí podle článku L. 122-1 zákona o životním prostředí.

BIOPLYN + BIOMASA

L. 111-3 Code de l'urbanisme: En l'absence de plan local d'urbanisme, de tout document d'urbanisme en tenant lieu ou de carte communale, les constructions ne peuvent être autorisées que dans les parties urbanisées de la commune.

Pokud neexistuje místní územní plán nebo místní mapa, může být výstavba povolena pouze v urbanizovaných částech obce.

Ale jsou výjimky, mezi ně patří „constructions ou des installations nécessaires à l'exploitation agricole“ (stavby nebo zařízení potřebné pro zemědělskou činnost).

A pod to se řadí: L. 111-4 Code de l'urbanisme: Pour l'application du présent article, les installations de production et, le cas échéant, de commercialisation, par un ou plusieurs exploitants agricoles, de biogaz, d'électricité et de chaleur par la méthanisation qui respectent les conditions fixées à l'article L. 311-1 du code rural et de la pêche maritime sont considérées comme des constructions ou des installations nécessaires à l'exploitation agricole mentionnées au 2° du présent article.

Pro účely tohoto článku **se zařízení pro výrobu a případně uvádění na trh bioplynu, elektřiny a tepla prostřednictvím metanizace jedním nebo více zemědělci**, která splňují podmínky stanovené v článku L. 311-1 Code rural et de la pêche maritime, **považují za stavby nebo zařízení potřebné pro zemědělství** uvedené v bodě 2 tohoto článku.

D. 311-18 Code rural et de la pêche maritime: Pour que la production et, le cas échéant, la commercialisation de biogaz, d'électricité et de chaleur par la méthanisation soient regardées comme activité agricole en application de l'article L. 311-1, l'unité de méthanisation doit être exploitée et l'énergie commercialisée par un exploitant agricole ou une structure détenue majoritairement par des exploitants agricoles. [...]

Aby byla výroba bioplynu, elektřiny a tepla prostřednictvím metanizace považována za zemědělskou činnost podle článku L. 311-1, musí být metanizační jednotka provozována a energie prodávána zemědělcem nebo strukturou, ve které většinovým vlastníkem je zemědělec.

¹¹ Rámcový dokument vypracuje na návrh departementální zemědělské komory pro příslušný departement prefekt po konzultaci s departementální komisí pro ochranu přírodních, zemědělských a lesnických oblastí, zainteresovanými profesními organizacemi a dotčenými místními orgány. Tento rámcový dokument vymezuje zejména zemědělské a lesnické oblasti.

L. 281-9 Code de l'énergie: La biomasse forestière exploitée pour la production de biocarburants, bioliquides et combustibles ou carburants issus de la biomasse doit provenir d'un pays qui dispose d'une législation, au niveau national ou infranational, applicable à la zone d'exploitation et de systèmes de suivi et d'application de cette législation ou, à défaut, provenir d'une zone d'approvisionnement forestière disposant de systèmes de gestion.

Lesní biomasa používaná k výrobě biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy musí pocházet ze země, která má právně upravené nakládání s lesní biomasou.

Article 77 Loi n° 2023-175 du 10 mars 2023 relative à l'accélération de la production d'énergies renouvelables: Les installations de biogaz par méthanisation produites exclusivement à partir d'effluents d'élevage bénéficient d'un régime de soutien complémentaire dans les conditions déterminées par la programmation pluriannuelle de l'énergie, mentionnée à l'article L. 141-1 du code de l'énergie, publiée à compter de la promulgation de la présente loi.

Zařízení na výrobu metanizovaného bioplynu výhradně z chlévské mrvy využívají dodatečný režim podpory za podmínek stanovených víceletým energetickým plánem uvedeným v článku L. 141-1 energetického zákoníku.

GEOTHERMÁLNÍ ENERGIE

D. 515-111 Code de l'environnement: Les installations industrielles soumises à l'obligation de caractérisation radiologique mentionnée à l'article R. 515-110 sont celles qui exercent les activités suivantes : 5° Production d'énergie géothermique, hors géothermie de minime importance.

Průmyslová zařízení, na která se vztahuje povinnost radiologického průzkumu uvedená v článku R. 515-110, jsou ta, která provádějí tyto činnosti: 5° **Výroba geotermální energie, s výjimkou malé geotermální energie.**

L. 331-15 Code de l'environnement: Lorsque le cœur du parc national représente plus du quart de la surface totale du département, l'autorisation spéciale prévue à l'article L. 331-4 peut notamment être accordée pour : 1° Les constructions et installations indispensables à l'approvisionnement en eau et en énergie géothermique.

Pokud jádrová oblast národního parku představuje více než čtvrtinu celkové rozlohy departementu, může být zvláštní povolení podle článku L. 331-4 uděleno zejména pro: 1° **Stavby a zařízení nezbytné pro zásobování vodou a geotermální energií.**

Selon l'article L. 161.1 du code minier, les travaux d'exploration ou d'exploitation minière doivent respecter, sous réserve des règles prévues par le code du travail en matière de santé et de sécurité au travail, les contraintes et les obligations nécessaires à la préservation de la sécurité, de la santé et de la salubrité publiques, de la solidité des édifices publics et privés, à la conservation des voies de communication, de la mine et des autres mines, des caractéristiques essentielles du milieu environnant, terrestre, littoral ou maritime, et plus généralement à la protection des espaces naturels et des paysages, de la faune et de la flore, des équilibres biologiques et des ressources naturelles particulièrement des intérêts mentionnés aux articles L. 211-1, L. 331-1, L. 332-1 et L. 341-1 du code de l'environnement, l'intégrité des câbles, des réseaux ou des canalisations enfouis ou posés, à la conservation des intérêts de l'archéologie, à la conservation des monuments historiques classés ou inscrits, des abords de monuments historiques et des sites patrimoniaux remarquables mentionnés au livre VI du code du patrimoine, ainsi que des intérêts agricoles et halieutiques des sites et des lieux affectés par les travaux et les installations afférents à l'exploitation.

Podle článku L. 161. 1 horního zákoníku **musí průzkumné a těžební práce dodržovat omezení a povinnosti požadované** na ochranu veřejné bezpečnosti, zdraví a hygieny a pevnosti veřejných a soukromých budov, ochranu komunikací, dolu a ostatních dolů, základních charakteristik okolního prostředí, ať už suchozemského, pobřežního nebo mořského, a obecněji ochranu přírodních oblastí a krajiny, fauny a flóry, biologické rovnováhy a přírodních zdrojů, zejména zájmů uvedených v článku L. 211-1, L. 331-1, L. 332-1 a L. 341-1 zákoníku o životním prostředí, ochranu kabelů, sítí nebo potrubí uložených nebo položených v zemi, ochranu archeologických zájmů, ochranu památkově chráněných nebo zapsaných historických památek, okolí historických památek a výjimečných památek uvedených v šesté knize zákoníku o kulturním dědictví, jakož i zemědělských a rybářských zájmů.

BATERIE

L. 121-12-1 Code de l'urbanisme: II. Les installations de stockage par batterie ou de production d'hydrogène renouvelable ou bas-carbone, au sens de l'article L. 811-1 du code de l'énergie, couplées,

aux fins d'alimentation électrique, avec des ouvrages de production d'énergie solaire photovoltaïque ou thermique situés sur des bassins industriels de saumure saturée peuvent être autorisées dans des friches dans les conditions prévues au I du présent article. Dans ce cas, le pétitionnaire démontre également que l'implantation de ces installations sur une friche située à proximité des ouvrages de production d'énergie photovoltaïque ou thermique est justifiée par des contraintes impératives, notamment environnementales, techniques ou économiques.

II. Zařízení na skladování energie z baterií nebo zařízení na výrobu vodíku z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů ve smyslu článku L. 811-1 energetického zákoníku spojená za účelem zásobování energií s fotovoltaickými nebo tepelnými zařízeními na výrobu solární energie umístěnými na nasycených průmyslových solných nádržích mohou být povolena na opuštěných pozemcích za podmínek uvedených v části I tohoto článku. V takovém případě musí žadatel také prokázat, že umístění těchto zařízení na opuštěném pozemku v blízkosti fotovoltaických nebo tepelných energetických zařízení je odůvodněno neodkladnými omezeními, zejména z hlediska životního prostředí, technických nebo ekonomických důvodů.

Slovensko

Vzťahy v území – plánování a stavebnictví

Zákon č. 200/2022 Z. z., o územnom plánovaní, účinný 1. 4. 2024

§ 4

Zásady územného plánovania

Orgán územného plánovania na účel dosiahnutia udržateľného územného rozvoja zosúladzuje štátne, regionálne, obecné a miestne záujmy priestorovým usporiadaním a funkčným využívaním susedných území a územných celkov nižšieho stupňa s nadradeným územným celkom. Prostredníctvom územného plánovania orgán územného plánovania stanovuje podmienky pre efektívnu a udržateľnú štruktúru osídlenia so zreteľom na miestne danosti, charakter prírodnej a sídelnej štruktúry a dostupnosť verejnej dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry. V riešenom území orgán územného plánovania vytvára podmienky pre efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov v území, s prihliadnutím na ochranu a trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy a ochranu lesných pozemkov pred ich iným využívaním. Orgán územného plánovania dbá na vytváranie kvalitných nediskriminačných podmienok pre život obyvateľstva tak, aby nedochádzalo k vytváraniu priestorovo segregovaných alebo separovaných lokalít s koncentráciou generačne reprodukovanej chudoby vrátane podmienok na ich odstránenie, dbá na zachovanie a rozvíjanie historického a kultúrneho dedičstva, ako aj na zachovanie a zlepšenie životného prostredia, zachovanie biodiverzity, vyvážený environmentálny prístup k priestorovému usporiadaniu územia a funkčnému využívaniu územia, zabezpečuje ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu aj v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy, ochranu prírody a ochranu a tvorbu krajiny. K zásadám územného plánovania patrí aj zlepšovanie alebo zachovanie vzhľadu miesta a krajiny.

§ 5 b) osobitným územím časť územia, pre ktoré sú stanovené špecifické podmienky priestorového usporiadania a funkčného využívania v danej územnej časti, ktorej charakter, osobitosti a význam sa má v území zachovať, chrániť, obnoviť alebo rozvíjať; osobitným územím je aj územie významné z hľadiska zabezpečenia obrany štátu a bezpečnosti štátu, ochrany prírody, biodiverzity a krajiny,

q) technickou infraštruktúrou technické vybavenie územia, ktorým sú najmä elektroenergetické rozvody a zariadenia, zariadenia na výrobu elektriny, elektrické rozvody, plynárenské rozvody a zariadenia, sústava tepelných rozvodov a zariadení, zariadenia na výrobu tepla, verejné vodovody, vodárenské zdroje a objekty, verejné kanalizácie a čistiarnie odpadových vôd, ostatné vodné stavby, elektronické komunikačné siete a zariadenia, produktovody, skládky odpadu a zariadenia na nakladanie s odpadmi, vodné stavby na ochranu pred povodňami, závlahové zariadenia a odvodňovacie zariadenia, zariadenia vo verejných prístavoch ohraničených územnými obvody prístavov, zariadenia civilnej ochrany, zdroje a rozvody vody na účely hasenia požiarov,

u) udržateľným územným rozvojom komplexný a vyvážený rozvoj územia, ktorý zahŕňa rozvoj všetkých hmotných a nehmotných zložiek, činností a procesov, ktoré sa vzťahujú na územie a ich vzájomné vzťahy a ktorý vytvára podmienky na dlhodobý vyvážený vzťah kvalitného životného prostredia, riešenia zmeny klímy a činností v území tak, aby uspokojoval potreby súčasnej generácie a neznižoval kvalitu života a zdravia budúcich generácií v sídelnom prostredí a krajinnom prostredí,

v) verejným záujmom záujem vyjadrený územnoplánovacou dokumentáciou, ktorý prináša najmä prospech verejnosti so zreteľom na udržateľný územný rozvoj, ktorý zabezpečuje územnú súdržnosť, sociálnu súdržnosť a nediskrimináciu, záujem detí a sociálne vylúčených alebo ohrozených spoločenských skupín, územný systém ekologickej stability, ekologickú konektivitu, zelenú infraštruktúru, zachovanie hodnôt krajiny a kultúrneho dedičstva, ochrana a efektívne využívanie prírodných zdrojov a iných daností územia, ochranu prírody, ochranu vôd a zachovanie biodiverzity, ochranu životného prostredia, ochranu verejného zdravia, obranu štátu, bezpečnosť štátu, civilnú ochranu, ochranu pred požiarom a zohľadňuje podmienky meniacej sa klímy a adaptívnej schopnosti,

w) stavbou vo verejnom záujme stavba dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry, stavba určená na vybavenosť v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti a verejnej správy, stavba určená na výrobu, ochranu kultúrneho dedičstva, historického dedičstva, prírodného dedičstva a ochranu a tvorbu krajiny a stavba určená na rozvoj alebo ochranu územia štátu, regiónu, obce alebo zóny vymedzená v územnoplánovacej dokumentácii.

§ 16 (5) Ďalšími záväznými územnoplánovacími podkladmi, ak boli spracované, sú krajinový plán, dokumentácia ochrany prírody a krajiny, mapa povodňového ohrozenia, projekt pozemkových úprav a

zásady ochrany pamiatkového územia, ak ide o pamiatkové územie. Záväznými územnoplánovacími podkladmi, ak boli spracované, sú aj odvetvové koncepcie a iné relevantné podklady, ak ich záväznosť vyplýva z osobitných predpisov.

§ 18 Územnoplánovacia dokumentácia

(1) Územnoplánovacia dokumentácia komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu vymedzeného územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce udržateľný územný rozvoj, územnú súdržnosť, ochranu historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, ochranu životného prostredia, ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu, adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ochranu verejného zdravia, obranu štátu a bezpečnosť štátu, biodiverzitu a určuje podmienky a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia.

(2) Územnoplánovacia dokumentácia je záväzným podkladom na rozhodovanie o stavebnom zámere podľa zákona o výstavbe a na povoľovanie činností podľa osobitných predpisov a na projektovú činnosť.

(3) Územnoplánovacia dokumentácia má hierarchické stupne. Záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa je záväzná pre nižší stupeň územnoplánovacej dokumentácie. Záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie nižšieho stupňa musí byť v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, inak je v tejto časti neplatná.

§ 22/3 (3) Územný plán obce určuje najmä

a) riešené územie a jeho väzby k územiám susediacich obcí a k širšiemu regiónu a hranicu zastavaného územia obce,

b) urbanistickú koncepciu rozvoja územia, hlavné rozvojové osi a územia, významné urbanistické, architektonické a krajinné prvky a charakteristiky,

c) urbanistickú štruktúru, najmä spôsob a intenzitu využitia územia, priestorové a funkčné limity zástavby a podmienky priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia,

d) dopravnú infraštruktúru vrátane jej ochranných pásiem a území,

e) technickú infraštruktúru vrátane jej ochranných pásiem a území a bezpečnostných pásiem,

f) verejné priestory a zelenú infraštruktúru,

g) ochranu zdravých životných podmienok vrátane dostatočných územne priestorových podmienok pre bývanie s ohľadom na znevýhodnené osoby, alebo zraniteľné osoby, ktorými sú aj osoby žijúce v priestorovo separovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej chudoby, ochranu verejného zdravia, ochranu prírody, ochranu a tvorbu krajiny, ochranu vôd, ochranu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov, ochranu a využívanie prírodných zdrojov,

h) ochranu kultúrneho dedičstva najmä vymedzenie národných kultúrnych pamiatok, archeologických nálezov a archeologických nálezísk a pamiatkových území a miestnych pamätihodností,

i) ochranu územia obce pred nežiaducimi geologickými javmi, povodňami, požiarimi, environmentálnymi záťažami, prevenciu závažných priemyselných havárií a obmedzenie ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok, opatrenia na zmiernenie zmeny klímy na území obce a na adaptáciu na jej nepriaznivé dôsledky,

j) osobitné územia, ak s ich vyznačením súhlasil správca územia,

k) územia, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,

l) vymedzenie plôch na umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme a plôch a koridorov na umiestnenie stavieb vo verejnom záujme,

m) zásady a pravidlá bezbariérovosti sídelného prostredia, vrátane bezbariérovosti dopravnej infraštruktúry a jej ochranných pásiem a území, verejných priestorov a trás pohybu obyvateľstva.¹²

¹² K tomu viz terminologie v § 2 odst. 2 z. o ochraně přírody (z.č. 543/2002 Z.z.), zejm.:

a) územný systém ekologickej stability taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu;

zf) ekosystémové služby prínosy a úžitky, ktoré poskytujú prirodzene fungujúce ekosystémy;

zh) zelenú infraštruktúru sieť prírodných a poloprárodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie

§ 23/3 (3) Územný plán zóny určuje najmä

- a) podmienky pre priestorové usporiadanie a pre funkčné využívanie v jednotlivých priestorovo funkčných celkoch a pozemkoch a pre umiestňovanie stavieb na pozemkoch,
- b) podmienky na bezbariérové využívanie verejného priestoru, dopravnej infraštruktúry, statickej dopravy a trás pohybu obyvateľstva,
- c) zelenú infraštruktúru, ochranu prírody a ochranu a tvorbu krajiny,
- d) dopravnú infraštruktúru,
- e) technickú infraštruktúru,
- f) podmienky minimalizácie negatívnych vplyvov stavieb, nežiadúcich dosahov povodní a závažných priemyselných havárií, využívania územia na verejné zdravie a kvalitu života ľudí, na požiaru bezpečnosť, na civilnú ochranu obyvateľstva a opatrenia na zmiernenie zmeny klímy a na adaptáciu na jej nepriaznivé dôsledky,
- g) vymedzenie plôch na umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme a plôch a trás na umiestnenie stavieb vo verejnom záujme.

Zákon č. 201/2022 Z. z., o výstavbe, účinný od 1. 4. 2024

§ 7 (1) Výstavbu možno uskutočniť len v súlade so zásadami a regulatívmi funkčného využitia územia a priestorového usporiadania územia podľa územnoplánovacej dokumentácie a v súlade s dokumentáciou schválených všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav, na pozemkoch usporiadaných podľa podmienok vyplývajúcich z osobitných predpisov a s usporiadanými vlastníckymi vzťahmi k pozemku, na ktorom sa má uskutočniť stavba

(4) Každá nová stavba musí byť umiestnená v súlade s podmienkami územnoplánovacej dokumentácie.

§ 24/6 Projektant je povinen k) navrhovať stavbu a postup výstavby s ohľadom na záujmy ochrany životného prostredia vrátane opatrení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, najmä ochrany prírody, ochrany prírodných biotopov, mokradí, drevín a osobitne chránených častí prírody a krajiny osobitne miest hniezdenia, rozmnožovania a odpočinku vtákov a netopierov a minimalizáciu tvorby odpadov

Zákon č. 205/2023 Z. z., o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy

Oblasť energetiky

Právni úprava v tejto oblasti nemá bezprostredný vliv na procesy územného plánovania (vyjma určení verejného zájmu). Dále jsou vybrána některá ustanovení, která mají vliv na řešení nových energetických požadavků, tj. zejména úlevy, pokud jde, resp. nejde o podnikatelskou činnost.

Zákon č. 251/2012 Z. z., o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 4 (4) Podnikaním v energetike nie je výroba elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW výrobcom elektriny, ak si neuplatňuje podporu doplatkom podľa osobitného predpisu, a uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW prevádzkovateľom zariadenia na uskladňovanie elektriny.

§ 4 (5) Ak ide o aktívneho odberateľa, podnikaním v energetike nie je výroba elektriny v zariadení s inštalovaným výkonom do 1 MW, uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom do 1 MW alebo dodávka elektriny.

Ak ide o energetické spoločenstvo alebo komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov, podnikaním v energetike nie je výroba elektriny v zariadení s inštalovaným výkonom do 1 MW, uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom do 1 MW, agregácia alebo dodávka elektriny a výroba alebo dodávka biometánu pre svojich členov

biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou;

zi) zelený park územie so súvislými plochami drevinovej a inej vegetácie poskytujúce prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí, ktoré je územným plánom vymedzené na tento účel;

zj) zelenú strechu vrchná časť budovy alebo inej stavby pokrytá vegetáciou, ktorá poskytuje prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí.

(6) Za aktívneho odberateľa sa považuje koncový odberateľ elektriny alebo skupina spoločne konajúcich koncových odberateľov elektriny, ktorí spotrebúvajú alebo uskladňujú elektrinu vyrobenú v ich zariadeniach na výrobu elektriny, dodávajú vlastnú vyrobenú elektrinu alebo poskytujú flexibilitu, ak tieto činnosti nie sú ich hlavnou podnikateľskou činnosťou. Odberateľ elektriny v domácnosti alebo právnická osoba založená na iný ako podnikateľský účel, ktorá vykonáva aspoň jednu z činností podľa prvej vety, sa na účely tohto zákona považuje vždy za aktívneho odberateľa. Iný koncový odberateľ elektriny, ktorý vykonáva aspoň jednu z činností podľa prvej vety, sa na účely tohto zákona považuje za aktívneho odberateľa, ak príjmy z výkonu činností podľa prvej vety v súčte za posledné účtovné obdobie nepresahujú príjmy z ktorejkoľvek jeho podnikateľskej činnosti.

(7) Podnikaním v energetike nie je prevádzkovanie nabíjacej stanice, poskytovanie nabíjania elektrických vozidiel a výroba elektriny pri prevádzke dopravných prostriedkov elektrickej trakcie.

Zákon č. 309/2009 Z. z., o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 3 Spôsob podpory a podmienky podpory výroby elektriny

§ 4a

(1) Výrobca elektriny z malého zdroja, ktorého výroba elektriny sa nepovažuje za podnikanie podľa osobitného predpisu (viz § 4/4 z. č. 251/2012 Z.z.) má pri splnení podmienok podľa odseku 2 právo na

a) bezplatné pripojenie do distribučnej sústavy v mieste, ktoré je identické s existujúcim odberným miestom,

b) bezplatnú montáž určeného meradla, ktoré započítava vyrobenú a dodanú elektrinu medzi fázami v reálnom čase.

(2) Podmienky podľa odseku 1 sú:

a) celkový inštalovaný výkon malého zdroja nepresiahne hodnotu, ktorú zabezpečuje istenie 16 A na jednej fáze,

b) splnenie povinnosti podľa odseku 6,¹³

c) uzatvorenie zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy za podmienok uvedených v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

§ 4b Výroba elektriny v lokálnom zdroji

(1) Výrobcom elektriny v lokálnom zdroji je aktívny odberateľ,^{11ba)} ktorý uzatvoril s prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o pripojení lokálneho zdroja do distribučnej sústavy.

(2) Výrobca elektriny v lokálnom zdroji, ktorý spĺňa podmienky podľa odseku 3, má právo na

a) bezplatné pripojenie lokálneho zdroja do distribučnej sústavy prevádzkovateľom distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste, ktoré je identické s odberným miestom výrobcu elektriny v lokálnom zdroji,

b) bezplatnú výmenu určeného meradla prevádzkovateľom distribučnej sústavy za určené meradlo, ktoré zaznamenáva odobraté množstvo elektriny z distribučnej sústavy a dodané množstvo elektriny do distribučnej sústavy,

c) prednostné pripojenie do distribučnej sústavy vrátane prednostného pripojenia pred zariadeniami na výrobu elektriny, na ktoré sa vzťahuje právo podľa § 4 ods. 1 písm. a).

§ 11a Prípojka zariadenia na výrobu biometánu

(1) Prevádzkovateľ distribučnej siete je na základe písomnej žiadosti povinný prednostne pripojiť výrobcu biometánu do distribučnej siete. Náklady na vybudovanie prípojky do distribučnej siete znáša v rozsahu 75 % skutočných nákladov prevádzkovateľ distribučnej siete. Výrobca biometánu znáša náklady na vybudovanie prípojky do distribučnej siete v rozsahu 25 % skutočných nákladov; najviac však 250.000,- EUR. Ak dĺžka prípojky, ktorú je potrebné vybudovať prekročí štyri kilometre, výrobca

¹³ (6) Výrobca elektriny z malého zdroja doručí prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, na ktorého vymedzenom území sa malý zdroj nachádza, oznámenie o prevádzke malého zdroja podľa vzoru zverejneného na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej sústavy do piatich pracovných dní od uvedenia malého zdroja do prevádzky, najneskôr však do skončenia platnosti stanoviska prevádzkovateľa distribučnej sústavy k rezervovanej kapacite. Povinnosť podľa prvej vety sa vzťahuje aj na malý zdroj striedavého napätia, ktorý je galvanicky oddelený od distribučnej sústavy. Ak si výrobca elektriny nesplní povinnosť podľa prvej vety, prevádzkovateľ distribučnej sústavy je oprávnený ho odpojiť.

biometánu uhradí náklady spojené s vybudovaním prípojky nad štyri kilometre v plnej výške. Písomná žiadosť výrobcu biometánu o pripojenie do distribučnej siete obsahuje údaje o množstve biometánu na distribúciu a navrhované miesto pripojenia zo strany žiadateľa.

(2) Za prípojku sa považujú technické a technologické zariadenia, ktoré slúžia na dopravu biometánu do distribučnej siete a začínajú sa po zariadení na úpravu bioplynu na biometán, okrem zariadenia na úpravu tlaku a kvality biometánu, ak sa prevádzkovateľ zariadenia na výrobu biometánu a prevádzkovateľ distribučnej siete nedohodnú inak.

Vybrané otázky ochrany životného prostredia

Zákon č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny

S ohľadom na širší dotčených prvků ochrany prírody okazujeme pouzre na propojení stanoviska orgánu ochrany prírody s prípravou územně plánovací dokumentace.

§ 9 (1) Orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o a) schválenie alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie

Územná ochrana prírody a krajiny a jej stupne

§ 12

Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona.

Podle § 15 pátý stupeň ochrany obsahuje zákaz umístění stavby (předchozí stupně umístění stavby nezakazují, ale vyžadují souhlas příslušného orgánu). Jednotlivým typům chráněných území je dále přidělen stupeň ochrany.

§ 25a umožňuje vyhlásení obecně chráněného území, kde se uplatní zvl. ochranné podmínky (podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia; ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhlasuje).

§ 25a (1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 100 ha, s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinotvorným významom môže obec vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením za obecné chránené územie.

§ 26 Chránené vtáčie územie

(5) V chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany. Na vykonanie náhodnej ťažby a opatrení na ochranu lesa v chránenom vtáčom území, v ktorom platí iný ako piaty stupeň ochrany, sa primerane vzťahujú ustanovenia § 14 ods. 6 a 7.

§ 27 Územie európskeho významu

(5) Národný zoznam, ktorý obsahuje názov územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa územie európskeho významu nachádza, výmeru územia európskeho významu, mapu s vyznačenými hranicami územia európskeho významu na základe jeho geometrického a polohového určenia, určenie kategórie chráneného územia podľa § 17 ods. 1 písm. a) až f) pre územie európskeho významu, stupeň územnej ochrany územia európskeho významu, podrobnosti o jeho územnej ochrane a odôvodnenie jeho ochrany, ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 13 až 16).

§ 28

Európska sústava chránených území Natura 2000

(1) Európska sústava chránených území Natura 2000 (ďalej len „európska sústava chránených území“) je koherentná európska ekologická sústava pozostávajúca z lokalít s výskytom biotopov európskeho významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov, ktorej cieľom je umožniť zachovať, a ak je to potrebné, obnoviť priaznivý stav týchto biotopov a druhov v ich prirodzenom areáli. Na území Slovenskej republiky európsku sústavu chránených území tvoria chránené vtáčie územia a územia európskeho významu (ďalej len „územie európskej sústavy chránených území“).

(2) Pre územia európskej sústavy chránených území sa v dokumentácii ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 4 písm. a), b) a d) určia opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám druhov a biotopov, na ochranu ktorých boli tieto územia zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územia, v súlade so zabezpečením cieľa podľa odseku 1. Tieto opatrenia sa v príslušnom rozsahu uplatnia aj v plánovacích dokumentoch podľa osobitných predpisov,¹⁴ ktoré určujú podmienky alebo spôsob využívania týchto území.

druhovú ochranu, výnimky § 40

Výnimky z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov

(2) Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

(3) Výnimku podľa odseku 2 možno povoliť c) v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie.

Zákon č. 146/2023 Z. z., o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný od 1. 7. 2023

Vyhláška 410 /2012, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší

Z hľadiska ochrany ovzdušia bude řešeno omezení emisí ze spalovacích zdrojů a limity vybraných oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší.

§ 6 Riadenie kvality ovzdušia

(4) Pre územie kraja, jeho časti alebo obce, v odôvodnených prípadoch v záujme zníženia znečistenia ovzdušia, príslušný samosprávny orgán

c) uplatňuje záujmy ochrany ovzdušia s cieľom udržať alebo zlepšiť kvalitu ovzdušia aj pri územnom plánovaní, plánovaní udržateľnej mobility, vypracovaní koncepcie rozvoja obce v tepelnej energetike a umiestňovaní obytných zón, priemyselných celkov a dopravných stavieb.

§ 7 Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia

(1) Oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia je

a) oblasť riadenia kvality ovzdušia,

b) národný park,¹⁴⁾ prírodný park,¹⁵⁾

c) chránená krajinná oblasť,¹⁶⁾

d) kúpeľné miesto,¹⁷⁾

e) prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia.¹⁸⁾

(2) Oblasťou riadenia kvality ovzdušia je vymedzená časť zóny a aglomerácie, kde je najmä potrebné zamerať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia,

a) kde sa meraním zistilo prekročenie limitnej hodnoty jednej alebo viacerých znečisťujúcich látok, alebo cieľovej hodnoty jednej alebo viacerých znečisťujúcich látok, alebo

b) ktorá bola na základe modelovania alebo odborného odhadu vymedzená ako riziková oblasť prekročenia niektorej hodnoty podľa písmena a).

§ 20 Stacionárne zdroje a ich zariadenia

(6) Spaľovacie zariadenie je technickým zariadením, ktoré slúži na oxidáciu palív na účely využitia takto vzniknutého tepla; ak sa spaľuje odpad, ide o zaradenie podľa odsekov 8 alebo 9.

(8) Spaľovňa odpadov je stacionárnym technickým zariadením alebo prenosným technickým zariadením, ktoré slúži na tepelnú úpravu odpadov s využitím alebo bez využitia tepla vznikajúceho pri

¹⁴ Odkazuje na plánování podle vodního zákona (plány povodí) a lesního zákona (programy péče).

spaľovaní, vymedzená vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. f). Je to zariadenie na spaľovanie odpadov oxidáciou alebo zariadenie na iné postupy tepelnej úpravy odpadov, ako sú pyrolytické, splyňovacie alebo plazmové procesy, ak sa látky vzniknuté pri takomto postupe následne spália.

(9) Zariadenie na spoluspaľovanie odpadov je stacionárnym technickým zariadením alebo prenosným technickým zariadením, ktorého hlavným účelom je výroba energie alebo iného materiálového produktu, v ktorom sa odpady používajú ako riadne palivo alebo prídavné palivo alebo v ktorom sa odpady tepelne upravujú na účely ich zneškodnenia oxidáciou, ako aj inými procesmi tepelného spracovania, ako sú pyrolytické, splyňovacie alebo plazmové procesy, ak sa látky vzniknuté pri takomto postupe následne spália, vymedzené podľa vykonávacieho predpisu podľa § 62 písm. f). Ak sa spoluspaľovanie odpadov uskutočňuje tak, že hlavným účelom zariadenia na spoluspaľovanie odpadov nie je výroba energie alebo iného materiálového produktu, ale tepelná úprava odpadov, zariadenie na spoluspaľovanie odpadov sa považuje za spaľovňu odpadov.

§ 25 Záväzné stanoviská orgánov ochrany ovzdušia

(2) Orgán ochrany ovzdušia vydáva vyjadrenia, v ktorých uplatňuje záujmy ochrany ovzdušia s cieľom udržania alebo zlepšenia kvality ovzdušia v posudzovanej lokalite, potrebné na

- a) schválenie alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie,
- b) schválenie alebo zmenu koncepcie územného rozvoja v priebehu jej spracúvania,
- c) schválenie alebo zmenu koncepcie rozvoja obce v tepelnej energetike

§ 32 Zákazy

Zakazuje sa

- a) spaľovať odpad⁷⁾ a palivo vyrobené z odpadu v iných zariadeniach, ako sú spaľovne odpadu alebo zariadenia na spoluspaľovanie odpadov okrem povolených druhov druhotných palív,
- b) spaľovať tuhé druhotné palivá okrem druhotného paliva z odpadového dreva, ktoré zodpovedá kvalitatívnym požiadavkám ustanoveným vo vykonávacom predpise podľa § 62 písm. l),

§ 37 Kvalita paliv (3) Zakazuje sa vyrábať a uvádzať na trh tuhé druhotné palivo okrem druhotného paliva z odpadového dreva, ktoré zodpovedá kvalitatívnym požiadavkám ustanoveným vo vykonávacom predpise podľa § 62 písm. l).

Zákon č. 220/2004 Z. z., o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 12

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití

Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podkladom na vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri je právoplatné rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy a geometrický plán, ak je predmetom zmeny časť pozemku evidovaná v katastri. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu

najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise/ viníc.

§ 12 odst. 2 b) Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy, je povinný riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd podľa písmena a) a vyhodnotiť dôsledky pre poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu,

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti

§ 13 (1) Pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa § 12.

(2) Návrh podľa odseku 1 musí byť pred schválením podľa osobitného predpisu¹¹⁾ odsúhlasený orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22). Na vydanie súhlasu s budúcim možným použitím

poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery a určenie podmienok súhlasu je rozhodujúci celkový konečný rozsah zamýšľaného odňatia poľnohospodárskej pôdy. Súhlas je podkladom na vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17.

§ 14 (1) Návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu podľa osobitného predpisu, podliehajú posúdeniu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a vydaniu súhlasu podľa § 13.

§ 15 (1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) môže udeliť súhlas aj k individuálnemu návrhu nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy na konkrétny stavebný zámer alebo iný zámer.

Odňatie poľnohospodárskej pôdy

§ 17 (1) Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí. Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza. (+ výjimky)

Zákon č. 24/2006 Z. z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Povinnosť hodnotení vybraných strategických dokumentů a projektů.

Strategie

§ 15

(1) Ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu, musí sa prihliadať na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu.

(2) Schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa § 12 alebo bez doložky vplyvov na životné prostredie podľa § 17 ods. 14 schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

(3) Strategický dokument, ktorý pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným dokumentom alebo činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území, môže schvaľujúci orgán schváliť, len ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu takého územia z hľadiska cieľov jeho ochrany, ak odsek 4 neustanovuje inak.

(4) Ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže nepriaznivý vplyv strategického dokumentu na integritu územia sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a ak neexistujú alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu alebo ak takéto nie sú s menším nepriaznivým vplyvom, strategický dokument sa môže schváliť len z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a za podmienky uloženia kompenzačných opatrení podľa osobitného predpisu.^{18a)} Ak sa na príslušnom území vyskytujú prioritné biotopy alebo prioritné druhy, strategický dokument možno schváliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú verejného zdravia, verejnej bezpečnosti alebo priaznivých dôsledkov zásadného významu na životné prostredie, alebo ak podľa stanoviska Európskej komisie súvisí s inými naliehavými dôvodmi vyššieho verejného záujmu.

Záměry

§ 37

(1) Výsledkom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny je záverečné stanovisko. Záverečné stanovisko je rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie.

Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ktorá musí byť predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

(3) Ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, ktorá má samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou, alebo s iným strategickým dokumentom pravdepodobne významný nepriaznivý vplyv na územie sústavy chránených území, príslušný orgán vydá záverečné stanovisko na základe stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny, ktorým sa vyberie variant s najmenším pravdepodobne

nepriaznivým vplyvom na životné prostredie. Príslušný orgán v záverečnom stanovisku odsúhlasí variant vybraný v stanovisku štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny. Príslušný orgán v tom prípade v záverečnom stanovisku zároveň stanoví, že navrhovateľ je pred vydaním povolenia povinný príslušnému orgánu a povoľujúcemu orgánu hodnoverne preukázať zabezpečenie splnenia podmienok podľa osobitného predpisu.

§ 37a

(1) Navrhovateľ je povinný pred začatím stavebného konania na stavbu jadrového zariadenia podľa osobitného predpisu zaslať príslušnému orgánu žiadosť o vyhodnotenie súladu návrhu dokumentácie pre stavebné konanie s aktuálnosťou rozhodnutí vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami vo vzťahu k životnému prostrediu, ktorá obsahuje písomné vyhodnotenie spôsobu zapracovania podmienok určených v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku a projektovú dokumentáciu.

§ 38

(1) Navrhovateľ je povinný zabezpečiť súlad ním predkladaného návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami.

Jaderná energetika

Zákon č. 541/2004 Z. z., o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 3 (10) Zakazuje sa prepravovať rádioaktívne odpady alebo vyhoreté jadrové palivo do

a) miesta určenia ležiaceho južne od 60° južnej zemepisnej šírky,

b) štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, a ktorý nie je členským štátom Európskej únie (ďalej len "členský štát"), s výnimkou spätného dovozu rádioaktívnych odpadov alebo vyhorelého jadrového paliva vyvezených z tohto štátu na účely ich spracovania alebo prepracovania v Slovenskej republike, alebo

c) tretieho štátu, ktorý podľa stanoviska príslušných orgánov členského štátu pôvodu nemá technické, právne a administratívne kapacity a dozornú štruktúru na bezpečné nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi alebo s vyhoreným jadrovým palivom podľa medzinárodnej zmluvy.

Pamiatková péče

Zákon č. 49/2002 Z. z., o ochrane pamiatkového fondu

Základná ochrana kultúrnej pamiatky

§ 27 (1) Základná ochrana kultúrnej pamiatky je súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

(2) V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

§ 29 Základná ochrana pamiatkového územia

(1) Základná ochrana pamiatkového územia je súhrn činností a opatrení, ktorými orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy v spolupráci s vlastníkami nehnuteľností zabezpečujú zachovanie pamiatkových hodnôt v území, ich dobrý technický, prevádzkový a estetický stav, ako aj vhodný spôsob využitia jednotlivých stavieb, skupín stavieb, areálov alebo urbanistických súborov a vhodné technické vybavenie pamiatkového územia.

(2) Krajský pamiatkový úrad vypracúva zásady ochrany pamiatkového územia, ktoré sú dokumentom na vykonávanie základnej ochrany podľa odseku 1 a sú podkladom pre územný plán. Zásady sú súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie podľa osobitného predpisu.

§ 30 Všeobecné podmienky pri ochrane pamiatkového fondu

(1) Každý je povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu kultúrnych pamiatok podľa § 27 a základnú ochranu pamiatkových území podľa § 29 a nespôsobil nepriaznivé zmeny stavu pamiatkového fondu a stavu archeologických nálezísk.

(3) Umiestniť reklamu, reklamné, informačné, propagačné alebo technické zariadenie, ktoré nie je stavbou, na nehnuteľnej kultúrnej pamiatke alebo v pamiatkovom území možno len na základe rozhodnutia krajského pamiatkového úradu. Krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí určí, či je predložený návrh z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný a určí podmienky jeho realizácie a umiestnenia. Ak umiestnenie reklamy, reklamného, informačného, propagačného alebo technického zariadenia povoľuje stavebný úrad, krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom a je v konaní stavebného úradu dotknutým orgánom; krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko aj v takomto konaní stavebného úradu v ochrannom pásme.

Průřezová úprava ochrany klimatu

Návrh klimatického zákona

Slovensko pripravuje rámcový klimatický zákon: Zákon o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (klimatický zákon). Príprava vychádza z plánu legislatívnych prác vlády Slovenskej republiky na rok 2022.¹⁵ Prijetí zvláštného klimatického zákona má napomoci sladění národního legislativního rámce s požadavky Evropské unie a dosažení klimatických cílů. Návrh byl na začátku roku 2023 v meziresortním připomínkovém řízení.

Slovenský návrh klimatického zákona stanoví klimatické cíle. Dlouhodobým klimatickým cílem Slovenské republiky má být dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 podle zvláštního předpisu.¹⁶ Dlouhodobým klimatickým cílem Slovenské republiky se po dosažení klimatické neutrality má stát dosažení záporné bilance emisí skleníkových plynů nejpozději od 1. ledna 2055.¹⁷ Prozatímním klimatickým cílem Slovenské republiky má být snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 55 % oproti úrovni v roce 1990.¹⁸

Další cíle se týkají sektorů, na které se vztahuje systém obchodování s emisními povolenkami, resp. sektorů mimo tento systém.¹⁹ Navrhovaný § 5 upravuje sektorové klimatické cíle. V části třetí návrh zákona upravuje nástroje naplňování závazků v oblasti změny klimatu. Mezi ně zahrnuje nízkouhlíkovou strategii, adaptační strategii včetně akčního plánu, integrovaný národní energetický a klimatický plán, sektorový klimatický plán a související plány a strategie a plány na úrovni samospráv.

§ 8 Nízkouhlíková stratégia

Nízkouhlíková stratégia je dlhodobou stratégiou s cieľom plnenia záväzkov v oblasti riešenia zmeny klímy, ktorou sa na obdobie do roku 2050 určujú dlhodobé ciele znižovania emisií skleníkových plynov na národnej úrovni a rámcové opatrenia na ich dosiahnutie s cieľom dosiahnuť dlhodobý klimatický cieľ ustanovený v § 3.

§ 9 Integrovaný národný energetický a klimatický plán

Integrovaný národný energetický a klimatický plán je strategickým dokumentom na plnenie záväzkov v oblasti riešenia zmeny klímy a energetiky, ktorým sa na obdobie desať rokov určujú klimatické ciele znižovania emisií skleníkových plynov na národnej úrovni a opatrenia na ich dosiahnutie podľa § 4, iné opatrenia, ktoré sú v súlade s klimatickým cieľom podľa § 4 ods. 1 až 3.

§ 10 Adaptácia na zmenu klímy

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy ustanovuje inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých

¹⁵ Blíže viz <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2023-29>. Návrh zákona navazuje na programové prohlášení vlády na období let 2021 – 2024: „Na dosiahnutie uhlíkovej neutrality nákladovo efektívnym spôsobom vláda reviduje Nízkouhlíkovú stratégiu a Národný integrovaný energetický a klimatický plán, prijme zákon o zmene klímy a podporí decentralizáciu a dereguláciu energetiky.“ Programové prohlášení dostupné z: https://www.vlada.gov.sk/share/uvsvr/pvvsr_2020-2024.pdf.

¹⁶ Viz § 3 odst. 1 návrhu zákona. S odkazem na čl. 2 nařízení o evropském právním rámci pro klima.

¹⁷ Viz § 3 odst. 3 návrhu zákona.

¹⁸ Viz § 4 odst. 1 návrhu zákona.

¹⁹ Viz § 4 odst. 2 a 3 návrhu zákona.

úrovních a vo všetkých oblastiach, ako aj na zvýšenie celkovej informovanosti o adaptácii na zmenu klímy.

§ 11 Sektorový klimatický plán

Sektorový klimatický plán je strategický dokument prijímaný príslušným ministerstvom podľa odseku 3, ktorý obsahuje najmä návrhy opatrení, ktorými sa zabezpečí plnenie príslušného sektorového klimatického cieľa, a ktorý je založený na overených údajoch podľa osobitného predpisu²²⁾ a klimatických scenároch, ktoré poskytuje ministerstvo alebo Slovenský hydrometeorologický ústav.

§ 18 Územná samospráva

Samosprávny kraj je povinný zabezpečiť

- prijatie stratégií pre nízkouhlíkový rozvoj pre územie samosprávneho kraja a akčné plány pre implementáciu stratégie pre nízkouhlíkový rozvoj územia samosprávneho kraja,
- vypracovanie a prijatie stratégie adaptácie na zmenu klímy pre územie samosprávneho kraja.

Obec je povinná zabezpečiť

- vypracovanie a prijatie stratégie pre nízkouhlíkový rozvoj obce a akčného plánu pre implementáciu stratégie pre nízkouhlíkový rozvoj obce, ktoré musia vychádzať zo stratégií podľa odseku 1 písm. a).
- vypracovanie a prijatie stratégie adaptácie na zmenu klímy obce.

Ak sa na tom dohodnú dve alebo viacero obcí podľa osobitného predpisu, môžu mať spoločné stratégie a akčný plán podľa odseku 2 písm. a).

Obec môže prijať integrovanú stratégiu a akčný plán, ktorý bude zahŕňať mitigačné opatrenia a adaptačné opatrenia v oblasti riešenia zmeny klímy.

Samosprávny kraj a obec sú povinné zahrnúť adaptačné a mitigačné opatrenia do svojej príslušnej územnoplánovacej dokumentácie.

Samosprávny kraj a obec sú povinné zabezpečiť

- spoluprácu pri plnení politík a opatrení na znižovanie emisií skleníkových plynov podľa § 5 návrhu zákona,
- súčinnosť pri plnení klimatických cieľov podľa § 3 a 4 návrhu zákona.
- súlad strategických dokumentov s dokumentmi podľa § 7 ods. 1 písm. a) až e) (ostatní nástroje pro naplňování klimatických cílů).

Česká republika

V oblasti výstavby a nakládání s pozemky:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb.;
- Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona;
- Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 357/2013, o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti energetiky:

- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 367/2021 Sb., o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů;

- Vyhláška č. 72/2022 Sb., o zajištění přiměřenosti poskytované provozní podpory zdrojů energie;
- Vyhláška č. 110/2022 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů a kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů pro biokapaliny a paliva z biomasy.

V oblasti ochrany životního prostředí:

- Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 224/2015 sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.

V dalších oblastech:

- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 47/1997 Sb., o civilním letectví.

Obecně

Přehled procesů pro realizaci výroben elektřiny z OZE:

- soulad s platnou územně plánovací dokumentací, SEA
- proces EIA
- získání územního a stavebního povolení, ohlášení (výj. pro malé OZE do 50 kW instalovaného výkonu, dále pro stavební úpravy)
- závazná stanoviska dotčených orgánů státní správy

St. zákon a související předpisy

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Terminologie:

§2/1

e) nezastavitelným pozemkem pozemek, jenž nelze zastavět na území obce, která nemá vydaný územní plán, a to

1. pozemek veřejné zeleně a parku¹⁾ sloužící obecnému užívání;
2. v intravilánu lesní pozemek nebo soubor sousedících lesních pozemků o výměře větší než 0,5 ha,

f) nezastavěným územím pozemky nezahrnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy

m) veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to

1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynů;

3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;

4. veřejné prostranství,

zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu,

n) veřejně prospěšnou stavbou stavba pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci,

Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umisťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umisťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.

(6) Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní jejich dosavadní užívání.

Mezi úkoly územního plánování patří požadavek:

§ 19/ 1 j) s ohledem na charakter území a kvalitu vystavěného prostředí vyhodnocovat a, je-li to účelné vymezovat vhodné plochy pro výrobu; plochy pro výrobu elektřiny, plynu a tepla včetně ploch pro jejich výrobu z obnovitelných zdrojů vymezovat rovněž s ohledem na cíle politik, strategií a koncepcí veřejné správy v oblasti energetiky a klimatu.

§ 19a Charakter území

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

§ 31 (4) Politika územního rozvoje je závazná pro pořizování a vydávání územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území dnem následujícím po dni zveřejnění sdělení podle odstavce 3.

§ 43 (1) Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy přestavby, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Zásaditost nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.

§ 53

(4) Pořizovatel přezkoumá soulad návrhu územního plánu zejména

- a) s politikou územního rozvoje, územním rozvojovým plánem a územně plánovací dokumentací vydanou krajem,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území a požadavky na ochranu nezastavěného území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů,
- d) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů.

Komentář

Z hlediska výstavby má význam pojem stavební úprava, a to zejména s ohledem na uvolněný režim povolování ve vztahu k instalaci fotovoltaiky na budovy:

Stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, nevyžadují územní rozhodnutí ani územní souhlas (§ 79 odst. 5 stavebního zákona: Rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavební úpravy a udržovací práce), ohlášení ani stavební povolení (§ 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona) ani kolaudaci (§ 119 odst. 1 stavebního zákona).

Pokud nejsou podmínky podle § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona splněny, pak taková stavební úprava vyžaduje stavební povolení nebo ohlášení (§ 103 odst. 2 stavebního zákona).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb. a zákona č. 152/2023 Sb.

Ve Sbírce zákonů byl dne 5. 6. 2023 publikován zákon č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony, a také zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku. Přijetí obou zákonů je završením rekodifikace veřejného stavebního práva. Stavební zákon z roku 2021 [zákon č. 283/2021 Sb. nahrazující zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)] má (ve znění novel) nabýt účinnosti k 1. 7. 2024, pro vyhrazené stavby by měl být účinný již od 1. 1. 2024.

Vybraná ustanovení z hlediska OZE

§ 10

Veřejná infrastruktura

(1) Veřejnou infrastrukturou se v tomto zákoně rozumí pozemky, stavby a zařízení sloužící veřejné potřebě, a to

b) technická infrastruktura, kterou jsou zejména systémy a sítě technické infrastruktury a s nimi související stavby a zařízení pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, energetiku včetně výroby a zdrojů energie, zařízení pro akumulaci energie, dobíjecích stanic a zásobníků plynu, produktovody a elektronické komunikace, a dále stavby a zařízení ke snižování nebezpečí v území a pro zlepšování stavu povrchových a podzemních vod nebo k nakládání s odpady,

(2) Sítě technické infrastruktury se v tomto zákoně rozumí liniové nebo prostorové vedení inženýrské sítě, včetně armatur, zařízení a konstrukcí na vedení a jeho koncových prvků, zabezpečující napojení na jednotlivé druhy využívaných médií.

(3) Sítě technické infrastruktury jsou podle účelu zejména energetické, vodovodní a kanalizační, elektronických komunikací a produktovody.

§ 11

Veřejně prospěšná stavba a opatření

(1) Veřejně prospěšnou stavbou se v tomto zákoně rozumí stavba nebo zařízení pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu vymezená v územně plánovací dokumentaci a stavby a zařízení s ní související nebo podmiňující její realizaci.

§ 12 Základní pojmy územního plánování

p) nadřazenou územně plánovací dokumentací se pro

1. regulační plán rozumí územní plán, zásady územního rozvoje a územní rozvojový plán,
2. územní plán rozumí zásady územního rozvoje a územní rozvojový plán,
3. zásady územního rozvoje rozumí územní rozvojový plán,

q) navazující územně plánovací dokumentací se pro

1. politiku územního rozvoje rozumí územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán
2. územní rozvojový plán rozumí zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán,
3. zásady územního rozvoje rozumí územní plán a regulační plán,
4. územní plán rozumí regulační plán,

r) limitem využití území omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývající z právních předpisů, nebo stanovené na základě jiných právních předpisů, nebo vyplývající z vlastností území,

§ 18

Součinnost orgánů veřejné správy

(1) Orgány územního plánování a stavební úřady postupují při výkonu své působnosti ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle jiných právních předpisů.

(2) Stavební úřad projednává s dotčenými orgány jimi vydaná vyjádření a závazná stanoviska. Za účelem projednání vyjádření a závazných stanovisek nebo odstranění rozporů může stavební úřad svolat společné jednání s dotčenými orgány. Společné jednání je neveřejné a o jeho průběhu a závěrech se sepisuje protokol. Stavební úřad oznámí dotčeným orgánům jeho konání nejméně 5 dnů předem. Je-li to účelné, přizve stavební úřad ke společnému jednání stavebníka a ostatní účastníky řízení. V takovém případě nařídí stavební úřad společné jednání jako ústní jednání.

(3) Nedojde-li postupem podle odstavce 2 k odstranění rozporu mezi stavebním úřadem a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, postupuje se podle správního řádu.

(4) Stanoví-li dotčené orgány ve svém vyjádření nebo závazném stanovisku podmínky, které se staly součástí rozhodnutí stavebního úřadu, kontrolují v součinnosti se stavebním úřadem jejich dodržování.“.

§ 38

Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je soustavně a komplexně řešit funkční využití území, stanovovat zásady jeho plošného a prostorového uspořádání a vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území a za tímto účelem vyhodnocuje potenciál rozvoje území a prognózy jeho dalšího vývoje.

(3) Cílem územního plánování je také zvyšovat kvalitu vystavěného prostředí sídel, rozvíjet jejich identitu a vytvářet funkční a harmonické prostředí pro každodenní život jejich obyvatel.

(4) Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné zájmy v území a podněty na provedení změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a jiných právních předpisů.

§ 39 Úkoly územního plánování

f) s ohledem na charakter území a kvalitu vystavěného prostředí vyhodnocovat a, je-li to účelné, vymezovat vhodné plochy pro výrobu; plochy pro výrobu elektřiny, plynu a tepla včetně ploch pro jejich výrobu z obnovitelných zdrojů vymezovat rovněž s ohledem na cíle energetické koncepce⁶⁷⁾ a klimatické cíle státu.

⁶⁷⁾ § 3 a 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.“.

§ 41

Charakter území

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

Dotčené orgány v procesu územního plánování

§ 54

Stanoviska a vyjádření dotčených orgánů

(1) Dotčené orgány uplatňují stanoviska, která nejsou rozhodnutím ve správním řízení a jejichž obsah je závazný pro pořizování územně plánovací dokumentace, územních opatření nebo vymezení zastavěného území, není-li při řešení rozporů stanoveno jinak. Ustanovení § 149 odst. 2 správního řádu se použije pro obsah stanovisek obdobně.

(2) Dotčené orgány uplatňují vyjádření k návrhu zadání územně plánovací dokumentace, vyhodnocení vlivů, návrhu zprávy o uplatňování územně plánovací dokumentace a návrhu zadání změny územně plánovací dokumentace.

(3) Obsahuje-li posuzovaný návrh varianty řešení, dotčený orgán posuzuje každou variantu samostatně.

(4) Jsou-li v rámci procesu pořizování nástrojů územního plánování stanoveny lhůty pro uplatnění stanovisek nebo vyjádření a dotčený orgán v této lhůtě stanovisko nebo vyjádření neuplatní, k později uplatněnému stanovisku nebo vyjádření se nepřihlíží.

§ 73

Forma a závaznost územně plánovací dokumentace

(1) Územně plánovací dokumentace se vydává formou opatření obecné povahy.

(2) Územně plánovací dokumentace je závazná pro rozhodování v území a další změny v území. Drobné stavby lze realizovat pouze v souladu s územně plánovací dokumentací.

(3) Nadřazená územně plánovací dokumentace je závazná pro obsah navazující územně plánovací dokumentace. K části navazující územně plánovací dokumentace, která je v rozporu s nadřazenou územně plánovací dokumentací, se nepřihlíží.

(4) Je-li to účelné, navazující územně plánovací dokumentace zpřesňuje rozsah ploch a koridorů vymezených v nadřazené územně plánovací dokumentaci.

(5) Zpřesněním podle odstavce 3 se rozumí vymezení ploch a koridorů v území zahrnutém do plochy nebo koridoru vymezeného v nadřazené územně plánovací dokumentaci. Zpřesněním plochy nebo koridoru se upřesňuje také území, k němuž se vztahují podmínky stanovené v nadřazené územně plánovací dokumentaci pro zpřesňovanou plochu nebo koridor.

Nezastavěné území

§ 122 (1) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem povolovat záměry pro

a) veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace,

b) vodní hospodářství,

c) vyhledávání, průzkum a těžbu nerostů,

d) snižování nebezpečí havárií, ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků,

e) zemědělství a lesnictví,

f) ochranu přírody a krajiny a

g) zlepšení podmínek jeho využití pro rekreaci a cestovní ruch, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra.,

h) zázemí lesních mateřských škol a výdejen lesních mateřských škol, jedná-li se o drobnou stavbu.

(3) Stavby a zařízení podle odstavce 1 lze v nezastavěném území povolit pouze v případě, že je územně plánovací dokumentace výslovně nevylučuje.

§ 193

Posuzování záměru

(1) Stavební úřad posuzuje, zda je záměr v souladu s

a) územně plánovací dokumentací a vymezením zastavěného území,

b) cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území a s požadavky na ochranu kulturně historických, architektonických a urbanistických hodnot v území, nemá-li obec vydán územní plán,

c) požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů,

d) požadavky jiných právních předpisů chránících dotčené veřejné zájmy,

e) požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu,

f) ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení,

které hodnotí a poměřuje ve vzájemných souvislostech.

Příloha č. 1 drobné stavby

V příloze č. 1 odst. 1 písm. a) bod 25:

25. stavby pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, s výjimkou stavby vodního díla, kulturní památky a stavby ve zvláště chráněném území, památkové rezervaci nebo památkové zóně, nebo v území vymezeném Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra stanoveném v nařízení vlády

V příloze č. 1 odst. 1 písm. f) stavební úpravy pro instalaci využívající obnovitelný zdroj energie s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby, nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, jsou splněny podmínky zejména požární bezpečnosti podle právního předpisu upravujícího požadavky na bezpečnou instalaci výroben elektřiny, a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou

Příloha č. 2 jednoduché stavby

Odst. 1 písm. m) stavby pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 100 kW

Příloha č. 3 vyhrazené stavby

Písm. h) výroby plynu nad 1 MW připojené k plynárenské soustavě včetně těžebních plynodů a zásobníků plynu.

Písm. l) stavby jaderného zařízení a stavby související, nacházející se uvnitř i vně areálu jaderného zařízení

Písm. o) výroba z obnovitelných zdrojů energie s výjimkou vodních děl, a to

1. výroba elektřiny využívající energii slunečního záření s celkovým instalovaným elektrickým výkonem výroby elektřiny nad 5 MW,

2. výroba elektřiny s celkovým instalovaným elektrickým výkonem nad 1 MW, nejde-li o výrobu elektřiny podle bodu 1,

3. výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie s celkovým instalovaným tepelným příkonem výroby tepla nad 10 MW,

4. zařízení na energetické využívání odpadů

Písm. p) stavby a zařízení rozvodného tepelného zařízení o dimenzi potrubí DN 300 a více.

Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona;

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů;

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Komentář

Liniový zákon upravuje postupy při přípravě, umístění a povolování staveb dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, při získávání práv k pozemkům a stavbám potřebných pro uskutečnění uvedených staveb a uvádění těchto staveb do užívání s cílem urychlit jejich majetkoprávní přípravu, umístění, povolování a povolování jejich užívání, jakož i vydávání podmiňujících podkladových správních rozhodnutí, a urychlení následného soudního přezkumu všech správních rozhodnutí v souvislosti s těmito stavbami.

Podle § 1 odst. 4 se energetickou infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumí stavby a zařízení elektrizační soustavy, plynárenské soustavy, soustavy zásobování tepelnou energií a stavby a zařízení ropovodů a produktovodů podle jiného zákona zřizované a provozované ve veřejném zájmu, pokud nejsou v rozporu s platnou politikou územního rozvoje, územním rozvojovým plánem a se zásadami územního rozvoje a stavby s nimi související. Vybranými stavbami energetické infrastruktury se rozumí

- a) stavby a zařízení přenosové soustavy,
- b) výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více,
- c) stavby a zařízení přepravní soustavy,
- d) zásobníky plynu,
- e) stavby a zařízení ropovodů a produktovodů,
- f) stavby a zařízení distribuční soustavy o napětí 110 kV včetně transformovny 110 kV,
- g) stavby a zařízení plynu o tlakové hladině 4 až 40 bar včetně souvisejících technologických objektů,
- h) stavby a zařízení rozvodných tepelných zařízení a
- i) výroby plynu o výkonu nad 1 MW připojené k plynárenské soustavě včetně těžebních plynovodů.

Liniový zákon cílí na významnější stavby, je vázán primárně na politické rozhodnutí, které stavby (primárně liniové, které zasahují do více pozemků, a tedy ovlivňují více vlastnických vztahů) mají být upřednostněny.

Liniový zákon navazuje na vymezení podporovaných záměrů v koncepčních dokumentech podle stavebního zákona, primárně směřuje na urychlení povolovacích procesů.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 357/2013, o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Komentář

V rámci právní úpravy katastru nemovitostí není dán žádný přímý konflikt, spíše jde o to, jak je pozemek definován a jaké jsou návaznosti např. na dotační tituly.

§ 3 (2) Pozemky se člení podle druhů na ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky.

Energetika

Komentář

Právní úprava v této oblasti nemá bezprostřední vliv na procesy územního plánování, nicméně roli hraje určení veřejného zájmu a složitost (resp. vůbec nutnost) procesu získání licence na provoz energetického zařízení, tj. má význam v procesu „urychlení“ realizace záměrů OZE.

Zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií

Z hlediska terminologie jsou důležité základní pojmy v § 2, písm. a) a b): nakládáním s energií se rozumí výroba, přenos, přeprava, distribuce, rozvod, spotřeba energie a uskladňování energie, včetně souvisejících činností; systémem hospodaření s energií se rozumí soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících prvků plánu, který stanoví cíl v oblasti účinnosti užití energie a strategii k dosažení tohoto cíle.

§ 4 Územní energetická koncepce

(1) Územní energetická koncepce stanoví cíle a zásady nakládání s energií na území kraje, hlavního města Prahy, jeho městských částí nebo obce. Územní energetická koncepce vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Územní energetická koncepce obsahuje vymezené a předpokládané plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby pro rozvoj energetického hospodářství, přitom zohledňuje potenciál využití systémů účinného vytápění a chlazení, zejména pokud využívají vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, a vytápění a chlazení využívající obnovitelné zdroje energie tam, kde je to vhodné. Součástí územní energetické koncepce je vyhodnocení ukazatelů bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti nakládání s energií. Územní energetická koncepce se zpracovává na období 25 let a vychází ze státní energetické koncepce.

Nařízení vlády č. 349/2022 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci

Podle § 3 odst. 1 písm. e) územní energetická koncepce obsahuje základní cíle v rámci využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie včetně energetického využívání odpadů (bod 3) a dále podle písm. d) předpokládaný vývoj v oblasti využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie na daném území zahrnující využití potenciálu jednotlivých technologií pro výrobu elektřiny a pro výrobu tepla v jednotlivých letech zpracovávaného období.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 2 bod 18. výrobnou elektřiny energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující všechna nezbytná zařízení; výroba elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více a nízkouhlíková výroba elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

§ 3 Podnikání v energetických odvětvích

(1) Předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie a zprostředkovatelská činnost v energetických odvětvích.

(2) Přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, výroba elektřiny ve výrobně elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, výroba elektřiny ve výrobně elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více a výroba elektřiny v nízkouhlíkové výrobně elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba plynu, provozování těžebního plynovodu, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu. Stavby sloužící pro činnosti podle věty první a stavby s nimi související jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Pro zřízení a provozování stavby

přenosové soustavy, přepravní soustavy, distribuční soustavy, výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, zásobníku plynu, těžebního plynovodu, rozvodného tepelného zařízení nebo zdroje tepelné energie připojeného k rozvodnému tepelnému zařízení anebo pro zřízení a provozování stavby související lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě podle jiného právního předpisu.

(3) Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Licence se dále vyžaduje na výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem nad 50 kW určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je výroba elektřiny propojena s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo na výrobu elektřiny vyrobenou ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem do 50 kW včetně, určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je ve stejném odběrném místě připojena jiná výroba elektřiny držitele licence.

(4) Licence se nevyžaduje

a) na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst,

b) na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka,

c) na využití elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách,

d) na výkon zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích.

Komentář

Na základě „Lex OZE I“ s účinností od 24. 1. 2023 není pro výroby do 50 kW (dříve do 10 kW)/pro vlastní potřebu vyžadována licence od Energetického regulačního úřadu.²⁰

Tato změna jde ruku v ruce se změnou stavebního zákona, kdy pro výroby energie z obnovitelných zdrojů do 50 kW není nutné stavební povolení ani ohlášení. Stavební zákon také rozšířil definici technické infrastruktury o výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.²¹ S účinností od 24. 1. 2023 tedy jsou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů součástí technické infrastruktury.

Metodika MMR²² uvádí, že výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW je nutno v návaznosti na ustanovení § 2 odstavce 2 písm. a) bodu 18 energetického zákona, podle něhož je zřizována a provozována ve veřejném zájmu, nutno považovat za veřejnou technickou infrastrukturu ve smyslu stavebního zákona.

Zákon č. 367/2021 Sb., o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů

Komentář

Zákon neupravuje požadavky spojené s umístěním či povolením stavby nízkouhlíkové výroby. Upravuje práva a povinnosti spojené s přechodem České republiky k nízkouhlíkové energetice

²⁰ Komentář Energetického regulačního úřadu (dostupný z: <https://www.eru.cz/informace-k-fotovoltackym-elektrarnam>): Podle energetického zákona (§ 3 odst. 3) platí s účinností od 24. ledna 2023, že licence se vyžaduje na výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem nad 50 kW určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je výroba elektřiny propojena s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo na výrobu elektřiny vyrobenou ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem do 50 kW včetně, určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je ve stejném odběrném místě připojena jiná výroba elektřiny držitele licence. Pro výrobu elektřiny ve výrobnách nad 50 kW je třeba udělení licence, i když vyrobená elektřina slouží pouze pro vlastní spotřebu (tj. stav, který není podnikáním).

Nejedná se však o zakotvení obecné výjimky z povinnosti mít licenci pro výroby do výkonu 50 kW.

U výroby do 50 kW je licence potřeba v případě, že se jedná o podnikání (tzn. nejedná se o výrobu pro vlastní spotřebu). Je nutno posoudit, kdy se jedná o podnikání a kdy nikoliv. Podle právních předpisů je považován za podnikatele ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Zejména nelze klást automaticky rovnítko mezi podnikáním a situací, kdy výrobce vyrábí elektřinu primárně pro vlastní spotřebu a přebytky dodává do elektrizační soustavy, a to nikoliv se záměrem činit tak soustavně (pravidelně) a primárně za účelem zisku, zde se o podnikatele nejedná. Licence není podmínkou připojení výroby k elektrizační soustavě.

²¹ S výhradou chybějící oddělovací čárky v textu.

²² Metodické sdělení MMR ze dne 20. 3. 2023, č. j. MMR-17209/2023-81, dostupné zde: https://www.mmr.cz/getmedia/828b50e4-1424-4915-923c-fc51ecf40bc4/MMR_17209_2023_81-Zakon-19-2023-2023-03-20.pdf.aspx?ext=.pdf.

prostřednictvím zajištění výroby elektřiny v nízkouhlíkových výrobnách a její dodávky do elektrizační soustavy České republiky a opatření k zajištění běžně přijatelné vnitřní míry návratnosti investic do nízkouhlíkových výroben vynaložených oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby.

Prakticky řeší podporu výstavby a zajištění výkupu el. z jaderných zdrojů, návratnost investic, tj. podporu jaderné energetiky jako celku.

Vyhláška č. 72/2022 Sb., o zajištění přiměřenosti poskytované provozní podpory zdrojů energie

Vyhláška č. 110/2022 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů a kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů pro biokapaliny a paliva z biomasy.

Komentář

Uvedené prováděcí předpisy se nezabývají vztahem OZE a územního plánování, nicméně zajišťují funkční podporu OZE za stanovených podmínek.

Životní prostředí

Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Komentář

Z hlediska ochrany přírody lze vymezit tradiční limity jako je ochrana zvláště chráněných území, ochrana krajinného rázu, ochrana zvláště chráněných druhů, ochrana ptáků a stanovišť aj.

Jedná se tedy o plošná omezení nebo omezení daná konfliktem různých zájmů v konkrétním místě.

Podle ust. § 4 odst. 2 z. č. 183/2006 Sb. orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů nebo tohoto zákona.

Dotčené orgány vydávají

a) závazná stanoviska pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,

b) stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jejichž obsah je závazný pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy podle tohoto zákona.

Prakticky tedy dotčené orgány prostřednictvím závazného stanoviska určují, zda je záměr v území (udělení stavebního povolení) přípustný.

Vybrané limity:²³

§ 4 (1) Vymezení systému ekologické stability a jeho promítnutí do územního plánu

§ 4 (2) Významné krajinné prvky - závazné stanovisko orgánu ochrany přírody mimo jiné pro umístování staveb

§ 5 obecná ochrana: (3) Fyzické a právnické osoby jsou povinny při provádění zemědělských, lesnických a stavebních prací, při vodohospodářských úpravách, v dopravě a energetice postupovat tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů, kterému lze zabránit technicky i ekonomicky dostupnými prostředky.

§ 8 závazné stanovisko ke kácení dřevin (6) Ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí je nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

§ 12 ochrana krajinného rázu

²³ Souhrnně k limitům (využitelné též pro účel této studie) viz též Společné stanovisko Ministerstva zemědělství, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva životního prostředí a Státní plavební správy k problematice plovoucích fotovoltaických elektráren (PFVE) umístěných na vodních nádržích, č.j. MZE-6174/2023-15111, dostupné z <https://www.mmr.cz/getattachment/82645634-85db-4af8-876e-58fb1b6b923c/Spolecne-stanovisko-k-PFVE-unor-2023.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>.

(1) Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

(2) K umísťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

§ 14 a násl. Zvláště chráněná území – obecně je stanoven požadavek upřednostnění zachování biologických, krajinných a kulturních kvalit území před využitím k jiným účelům

§ 15 (2) Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů odpovídajících danému stanovišti a dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti a musí být v souladu s cíli ochrany sledovanými jejich vyhlášením.

(3) Dlouhodobým cílem ochrany národních parků je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území národních parků.

§ 16 (2) Na území národních parků mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí je zakázáno

b) umísťovat, povolovat nebo provádět stavby s dále uvedenými výjimkami

§ 26 (1) Na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno

i) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany chráněné krajinné oblasti.

(2) Na území první zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno

a) umísťovat a povolovat nové stavby

Národní přírodní rezervace a přírodní rezervace - zákaz měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace.

§ 37 (2) K umísťování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku v ochranném pásmu zvláště chráněného území je nutný souhlas orgánu ochrany přírody.

§ 43

Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích

(1) Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, § 16a odst. 1, § 16a odst. 2, § 17 odst. 2, § 26, § 29, § 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

§ 44

Závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněných územích

(1) Bez závazného stanoviska orgánu ochrany přírody nelze učinit ohlášení stavby, vydat územní rozhodnutí, územní souhlas, stavební povolení, rozhodnutí o změně užívání stavby, kolaudační souhlas, je-li spojen se změnou stavby, povolení k odstranění stavby či k provedení terénních úprav podle stavebního zákona, povolení k nakládání s vodami a k vodním dílům, povolení k některým činnostem či udělit souhlas podle vodního zákona na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti.

(2) Závazné stanovisko podle odstavce 1 se nevydává, jde-li o stavby

a) v zastavěném území obce ve čtvrté zóně chráněné krajinné oblasti,

b) v zastavěném území města, které se nachází na území chráněné krajinné oblasti.

(3) V bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody.

§ 44a

Územní plánování a stavební činnost ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech

Orgány územního plánování a stavební úřady vykonávají svoji působnost tak, aby byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem, prostupnost krajiny a aby byla zachována a podporována biologická rozmanitost. Urbanistické a architektonické řešení musí respektovat měřítko, charakter a strukturu zástavby s cílem zachování rázu sídel.

§ 45b

Předběžná ochrana evropsky významných lokalit

(1) Poškození evropsky významné lokality zařazené do národního seznamu a sporné lokality je zakázáno. Za poškození se nepovažuje řádné hospodaření prováděné v souladu s platnými právními předpisy^{19a)} a smlouvami uzavřenými dle § 69 tohoto zákona. Výjimku z tohoto zákazu může udělit orgán ochrany přírody pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu. Tím nejsou dotčeny § 45h a 45i a ochranné podmínky zvláště chráněných území. Orgán ochrany přírody, který výjimku udělil, o tom neprodleně informuje Ministerstvo životního prostředí.

§ 45c (2) Evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 jsou chráněny před poškozením a ničením. Využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu tvořících jejich předmět ochrany a aby nebyla narušena jejich celistvost. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody. Tento odstavec se na území evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 vztahuje jen tehdy, neplatí-li pro ně přísnější ochrana podle části třetí tohoto zákona. Ochrana podle částí druhé a páté tohoto zákona a ustanovení § 45h a 45i nejsou dotčeny.

§ 45e

Ptačí oblasti

(2) Ptačí oblasti vymezí vláda nařízením s cílem zajistit přežití druhů ptáků uvedených v odstavci 1 a rozmnožování v jejich areálu rozšíření, přičemž vezme v úvahu požadavky těchto druhů na ochranu; přitom může stanovit činnosti, ke kterým je třeba souhlas orgánu ochrany přírody, přičemž zohlední hospodářské požadavky, požadavky rekreace, sportu a rozvojové záměry dotčených obcí a krajů podle územně plánovací dokumentace; na území vojenských újezdů zohlední požadavky na zajištění obrany státu.

§ 45g

Podmínky pro vydávání povolení, souhlasů, stanovisek nebo výjimek ze zákazů

Povolení, souhlas, kladné stanovisko nebo výjimku ze zákazu podle tohoto zákona pro evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast může udělit orgán ochrany přírody pouze v případě, že bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast určena, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu tohoto zákona, nestanoví-li § 45i jinak.

§ 45i

(2) Jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce 1 významný vliv podle § 45h odst. 1 nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí^{3b)}. Nevyloučí-li výsledek posouzení podle tohoto odstavce významný negativní vliv koncepce nebo záměru na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit; tyto varianty musí být také předmětem posouzení podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Politika územního rozvoje a územně plánovací dokumentace se posuzují podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾.

(9) Pokud posouzení podle odstavce 2 prokáže významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a neexistuje variantní řešení bez významného negativního vlivu, lze schválit jen variantu s nejmenším možným významným negativním vlivem, a to pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a až po uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit podle odstavce 11. Kompenzačními opatřeními pro účely koncepce se rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části. Kompenzačními opatřeními pro účely záměru se rozumí vytvoření podmínek pro zachování nebo zlepšení záměrem ovlivněných předmětů ochrany ve stejné lokalitě nebo nahrazení lokality jinou lokalitou v obdobném rozsahu a kvalitě a jejich součástí mohou být opatření směřující k nahrazení možných dočasných ztrát na předmětu ochrany.

(10) Jde-li o významný negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze koncepci nebo záměr schválit jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. Jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu mohou být důvodem ke schválení jen v souladu se stanoviskem Komise. Ministerstvo životního prostředí v tom případě na základě dožádání příslušného orgánu požádá Komisi o stanovisko; ode dne odeslání podnětu do dne doručení stanoviska lhůty v příslušných řízeních neběží. Dále se postupuje podle odstavce 9 obdobně.

§ 46

Památné stromy a jejich ochranná pásma

(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil.

§ 49

Základní podmínky ochrany zvláště chráněných rostlin

(1) Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

§ 50

Základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů

(1) Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Vybrané živočichy, kteří jsou chráněni i uhynulí, stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(2) Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

§ 67

Povinnosti investorů

(1) Ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona (dále jen „investor“), je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na tyto chráněné zájmy. V případě pochybností o závažnosti zásahu a jeho rozsahu z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem může ten, kdo jej zamýšlí uskutečnit, požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných tímto zákonem do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Součástí hodnocení podle věty první je návrh opatření k vyloučení nebo alespoň zmírnění negativního vlivu na obecně nebo zvláště chráněné části přírody, nebo návrh náhradních opatření. Náležitosti hodnocení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

Podle § 3 odst. 1 písm. c) je zakázáno užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu s výjimkou případů, kdy souhlasu není třeba, a

§ 4 (1) Pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, nezastavěné a nedostatečně využitě pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků staveb mimo tato území, stavební proluky a plochy získané zbořením přežilých budov a zařízení. Musí-li v nezbytném případě dojít k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, je nutno především

- a) odnímat zemědělskou půdu přednostně na zastavitelných plochách,
- b) odnímat přednostně zemědělskou půdu méně kvalitní; kritériem kvality půdy jsou třídy ochrany,
- c) co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu, hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací,
- d) odnímat jen nejnutnější plochu zemědělského půdního fondu a po ukončení nezemědělské činnosti upřednostňovat zemědělské využití pozemků,
- e) při umísťování směrových a liniových staveb co nejméně zatěžovat obhospodařování zemědělského půdního fondu a
- f) po ukončení povolení nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu, aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění dalších funkcí v krajině podle plánu rekultivace.

(2) Za nezbytný případ se považuje zejména neexistence ploch uvedených v odstavci 1 na území obce, na kterém má být záměr, který se dotýká zemědělského půdního fondu (dále jen „záměr“), realizován, popřípadě na území dvou nebo více obcí, jedná-li se o záměr, který přesahuje území obce, nebo veřejně prospěšnou stavbu anebo veřejně prospěšné opatření.

(3) Zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

(4) Při odejmutí zemědělské půdy musí být zohledněna a provedena vhodná opatření pro naplnění veřejného zájmu na zadržení vody v krajině.

(5) Odstavec 4 se použije také při posuzování ploch, které jsou již vymezeny jako zastavitelné v platné územně plánovací dokumentaci. Odstavec 3 se nepoužije při posuzování ploch vymezených jako zastavitelné nebo jako plochy územní rezervy v platné územně plánovací dokumentaci.

§ 9

(1) K odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely je třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Záměr, který vyžaduje odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, nelze povolit podle zvláštních právních předpisů bez tohoto souhlasu, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2. Při posouzení odnětí orgán ochrany zemědělského půdního fondu vychází z celkové plochy zemědělské půdy požadované pro cílový záměr.

(2) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata zemědělská půda

a) v zastavěném území pro

1. stavbu včetně souvisejících zastavěných ploch o výměře do 25 m², nebo
2. veřejně prospěšnou stavbu umístěvanou v proluce o velikosti do 0,5 ha,

b) pro umístění

1. signálů, stabilizačních kamenů a jiných značek pro geodetické účely, vstupních šachet podzemního vedení a stožárů nadzemních vedení, mobilních sítí, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m²,
2. přečerpávacích stanic, vrtů, studní a stanic nadzemního nebo podzemního vedení a větrných jam, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m², nebo
3. záměrů na nezastavěné části zastavěného stavebního pozemku,

- c) pro obnovu přirozených a přírodě blízkých koryt vodních toků,
- d) k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení zemědělské půdy do původního stavu, je-li termín zahájení nezemědělského využívání zemědělské půdy nejmeně 15 dní předem písemně oznámen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15,
- e) uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě před jejich použitím, nebo
- f) pro registrovaný významný krajinný prvek.

Komentář

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (ZPF) je třeba vzít v úvahu několik faktorů.

Jednak možnost využití ZPF pro produkci potravin, dále využití ZPF pro produkci surovin využívaných v sektoru energetiky (to se týká též lesní půdy) – společně pod bodem 1) a dále využití ZPF pro umístění OZE – pod bodem 2).

Ad 1)²⁴ Zemědělské a lesnické hospodaření se významným způsobem podílí na produkci biomasy dále využívané jako OZE a přispívá tak ke zvyšování energetické soběstačnosti a plnění národních klimatických závazků. Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030 připouští zvýšení energetického využití zemědělské biomasy do roku 2030 až o 20 %, nicméně pouze za podmínky zachování strategické úrovně zemědělské produkce pro potravinové využití.

Hlavní úlohou zemědělské půdy má zůstat zajištění dostatku potravin pro lidskou výživu a krmiv a steliv pro hospodářská zvířata. Tato základní funkce může být ovlivněna řadou negativních faktorů jako je úbytek zemědělské půdy, limity pro pěstování erozně nebezpečných plodin (např. kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok), nebo celkovým zvýšením nestability zemědělské produkce způsobené klimatickými změnami (dlouhodobé sucho, noví škůdci, zvýšené vymrzání ozimů i jařin, škody způsobené přívalovými dešti, krupobitím, apod.).

Dodatečná výměra disponibilní půdy využitelné k navýšení produkce energetické biomasy tak může být ve skutečnosti velmi limitována. Do roku 2030 se přitom předpokládá snížení výměry zemědělské půdy (zejména orné), tak stability produkce. Výměra půdy využitelná pro produkci energetické biomasy bude spíše stagnovat nebo růst jen velmi mírně. Další nejistota vyplývající z kolísání výnosů je vývoj cen nejen cíleně pěstované biomasy, ale i posklizňových zbytků (zejména obilné slámy).

S ohledem na výše uvedené skutečnosti by nebylo zodpovědné pokračovat v intenzivním rozvoji využívání zemědělské půdy pro energetické účely a je potřeba se zaměřit spíše na její efektivnější využití ve smyslu jednotkového množství energie z OZE v konečné spotřebě získaného z hektaru. Upřednostňuje se např. rozvoj výroby biometanu nebo částečná náhrada cíleně pěstované biomasy v bioplynových stanicích pomocí biologicky rozložitelného odpadu (BRO)/biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO).

Dále je třeba zvážit možné konflikty a synergie produkce biomasy a jejího energetického využití z hlediska biodiverzity a ekosystémových služeb. I v této oblasti je vyžadováno promyšlené důkladné územní plánování s dlouhodobým výhledem krajinného (ekosystémového) managementu s důrazem na ochranu biodiverzity a zajištění klíčových ekosystémových služeb. Upřednostňuje se zachování přírodně vysoce hodnotných oblastí i hospodářsky šetrně využívaných zemědělských a lesních oblastí zajistí udržitelné využívání území a spojení všech vzájemně provázaných funkcí ekosystémů a integrace ohledů na biodiverzitu a ekosystémy do mitigačních opatření včetně zohlednění přírodních či přírodě blízkých ekosystémů s vysokým potenciálem pro vázání uhlíku. Pro obnovitelné zdroje biomasy je třeba upřednostňovat druhy domácího původu či druhy bez nepříznivého dopadu na přirozené (původní) ekosystémy.

Ad 2)

Např. zda může Státní zemědělský a intervenční fond vyplácet dotace žadatelům, kteří pěstují na nezemědělské půdě (ve spojení s evidencí půdy a vyjmutím nezemědělské plochy).

Dále platí, že odnětí půdy ze ZPF je spojeno s platbou za odnětí a zároveň vyjímá zemědělskou půdu z povinností zákona o její ochraně. Úvahy tedy směřují k tomu, aby agrovoltaická instalace byla

²⁴ Následující komentář je čerpán z publikace Možnosti energetického využití biomasy, Ministerstv zemědělství a Biom, 2013, dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/283371/Moznosti_energetickeho_vyuziti_biomasy.pdf. Přestpže se jedná o publikaci staršího data, závěry zde uvedené odpovídají současným poznatkům promítnutým např. do připravované revize směrnice REDII.

zemědělským prvkem, pro který není třeba plochu odnímat. Viz novelizace právní úpravy na úseku ZPF.

Novelizace zákona o ZPF zavádí pojem agrovoltaické výroby elektřiny a umožňuje agrovoltaiku na zemědělské půdě, tj. při zachování zemědělské produkce.

§ 8a

(1) Agrovoltaickou výrobnou elektřiny se rozumí energetické zařízení pro přeměnu energie slunečního záření na elektřinu, které splňuje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem a které je umístěno na zemědělské půdě odpovídající dílu půdního bloku podle zákona o zemědělství s druhem zemědělské kultury stanovené prováděcím právním předpisem, pokud je zemědělská půda současně zemědělsky obhospodařována podle zákona o zemědělství. Zařízení splňující požadavky stanovené prováděcím právním předpisem, které je nezbytnou součástí záměru agrovoltaické výroby elektřiny, se pro účely tohoto zákona považuje za součást agrovoltaické výroby elektřiny i v případě, že není součástí dílu půdního bloku podle zákona o zemědělství. K záměru agrovoltaické výroby elektřiny je nezbytný souhlas orgánu ochrany zemědělského půdního fondu; pozemek, na kterém je záměr realizován, zůstává součástí zemědělského půdního fondu.

Navrhovaná úprava zároveň stanoví podmínky, za kterých lze záměry agrovoltaické výroby elektřiny realizovat na zemědělské půdě. Podstatou agrovoltaiky je podle důvodové zprávy „symbióza“ výroby elektřiny ze slunečního záření a zemědělské produkce. Podmínky realizace agrovoltaiky proto musí zajistit, aby nebyla omezena zemědělská produkce. Obecným východiskem je, že agrovoltaika by měla být pro určité typy zemědělské produkce výhodná (např. umožnění zastínění rostlin před nadměrným slunečním zářením). Nicméně z důvodu zatím velmi malých zkušeností s tímto pojetím výroby elektřiny ze slunečního záření ve světě se navrhuje užší pojetí agrovoltaické výroby elektřiny. O agrovoltaickou výrobnou elektřinu se jedná pouze, je-li umístěna na pozemcích s vybranými trvalými kulturami, které budou uvedeny v prováděcím právním předpise. Zemědělská půda se za účelem realizace agrovoltaické výroby elektřiny nebude odnímat, neboť jedním z klíčových definičních znaků agrovoltaiky je, že na pozemcích současně zůstane zachována zemědělská produkce. Toto pojetí směřuje k naplnění základní zásady plošné ochrany zemědělského půdního fondu obsažené v § 4 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, podle které je nutno odnímat jen nejnutnější plochu.

Současně se limituje možnost realizace konvenčních fotovoltaických elektráren, kde dochází k odnětí půdy ze ZPF. Navrhovaný odst. 4 v ust. § 4: *Zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany nelze vymezit v územně plánovací dokumentaci jako plochu pro záměry pro obchod nebo skladování o rozsahu větším než 1 ha nebo pro záměry energetického zařízení pro přeměnu energie slunečního záření na elektřinu s výjimkou záměrů podle § 8a, ani ji pro tyto záměry nelze odejmout ze zemědělského půdního fondu.*

V přechodných ustanoveních je upraveno přechodné období v délce 5 let od nabytí účinnosti tohoto zákona, po dobu jehož trvání lze realizovat tyto záměry, resp. obstarat si k jejich realizaci potřebné povolení, jsou-li umístěny na plochách určených pro obchod nebo skladování nebo pro fotovoltaické elektrárny, které jsou vymezeny v územně plánovací dokumentaci platné před nabytím účinnosti tohoto zákona. Tento zákaz se netýká tzv. agrovoltaické výroby elektřiny.

Závěrem lze uvést, že zákon o ZPF upravuje obecné zásady, jak postupovat při řešení střetu ochrany zemědělské půdy s jinými záměry při územním plánování a při povolování staveb. Zásadní roli zde hraje role dotčeného orgánu státní správy, který by měl své požadavky promítnout již do konceptu územně plánovací dokumentace. Z hlediska územního plánování je žádoucí promítnout nové požadavky na akceleraci OZE přímo do podmínek využití území, přitom zároveň respektovat požadavek ochrany nejcennější půdy. Dále je nezbytné podpořit maximální využití energie ze slunce ve vztahu k budovám, a toto kombinovat s možnostmi agrovoltaiky, za podmínky, že je zajištěna výše uvedená symbióza s ochranou zemědělského využití půdy.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

EIA – vyžadována pro záměry uvedené v příloze č. 1, popř. jejich změny, popř. podlimitní záměry (zejm. větrné elektrárny s výškou stožáru od stanoveného limitu nebo zpracování vyhořelého jaderného paliva nebo hlubinné vrty).

§ 9a

Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí

(1) Příslušný úřad vydá na základě dokumentace, vyjádření k ní podaných, veřejného projednání a posudku závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko“) ve lhůtě do 30 dnů ode dne obdržení posudku. Náležitosti stanoviska jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

(2) Příslušný úřad zašle stanovisko oznamovateli, dotčeným správním orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejní jej spolu s posudkem podle § 16.

(3) Stanovisko je podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. Stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pro navazující řízení. Stanovisko musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni.

SEA

§ 10g

Stanovisko k návrhu koncepce

(1) Příslušný úřad vydá na základě upraveného návrhu koncepce, vyjádření podaných k návrhu koncepce a závěrů veřejného projednání stanovisko k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen "stanovisko ke koncepci") ve lhůtě do 20 dnů ode dne obdržení upraveného návrhu koncepce včetně informace o způsobu vypořádání vyjádření.

(2) Příslušný úřad může ve svém stanovisku vyjádřit nesouhlas s návrhem koncepce z hlediska možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, dále může navrhnout jeho doplnění, popřípadě navrhnout kompenzační opatření a opatření ke sledování vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

(3) Příslušný úřad stanovisko ke koncepci neprodleně po jeho vydání zašle předkladateli, dotčeným orgánům a dotčeným krajům a případně také dotčeným obcím, které příslušný úřad určil podle § 10c odst. 2, a zároveň jej zveřejní podle § 16.

(4) Bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena. Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Poznámka: V zadání studie nebylo uvedeno využití vodní energie (vodní díla), proto není na úseku vodního zákona dále zkoumáno.

Souhlas

§ 17

(1) Souhlas vodoprávního úřadu je třeba ke stavbám, zařízením nebo činnostem, k nimž není třeba povolení podle tohoto zákona, které však mohou ovlivnit vodní poměry, a to

a) ke stavbám a zařízením na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících, pokud tyto stavby a zařízení ovlivní vodní poměry,

b) ke zřizování dálkových potrubí a stavbám umožňujícím podzemní skladování látek v zemských dutinách, jakož i ke skladům, skládkám, popřípadě nádržím, pokud provoz uvedených staveb a skládek může významně ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod,

c) ke stavbám, k těžbě nerostů nebo k terénním úpravám v záplavových územích; ustanovení § 67 tím není dotčeno,

d) ke stavbám ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku,

e) ke stavbám v ochranných pásmech vodních zdrojů,

g) k vrtům pro využívání energetického potenciálu podzemních vod, z nichž se neodebírá nebo nečerpá podzemní voda; nestanoví-li tento zákon jinak, vodoprávní úřad může v řízení o udělení tohoto souhlasu žadateli uložit, aby mu předložil vyjádření osoby s odbornou způsobilostí,

i) ke geologickým pracím spojeným se zásahem do pozemku, jejichž cílem je následné využití průzkumného díla na stavbu k jímání podzemní vody nebo pro vrty pro využívání energetického potenciálu podzemních vod.

§ 28a

Území chráněná pro akumulaci povrchových vod

(1) Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha lze k jejich územní ochraně před jinými aktivitami vymezit v Politice územního rozvoje a v územně plánovací dokumentaci jako území chráněná pro akumulaci povrchových vod. V těchto územích lze měnit dosavadní využití, umisťovat stavby a provádět další činnosti pouze v případě, že neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod.

(2) Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základní zásady využití těchto území pořídí Ministerstvo zemědělství v dohodě s Ministerstvem životního prostředí. Generel je podkladem pro návrh politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace.

Poznámka: Spojení „neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod“ je obecně v územním plánování používáno tak (např. při vymezení koridoru pro VPS) tak, že není povolena v podstatě žádná stavba s tím, že není akceptována např. stavba dočasná – do realizace VPS.

§ 30

Ochranná pásma vodních zdrojů

(1) K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody stanoví vodoprávní úřad ochranná pásma opatřením obecné povahy. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou, než je uvedeno v první větě. Vodoprávní úřad může ze závažných důvodů ochranné pásmo změnit, popřípadě je zrušit. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

(7) Do ochranného pásma I. stupně je zakázán vstup a vjezd; to neplatí pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní. Vodoprávní úřad může stanovit rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy i další výjimky ze zákazu vstupu a vjezdu.

(8) V ochranném pásmu I. a II. stupně je zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, jejichž rozsah je vymezen v opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma.

(9) Odpadne-li důvod ochrany, vodoprávní úřad ochranné pásmo opatřením obecné povahy zruší.

(10) V opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma vodního zdroje vodoprávní úřad stanoví, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět, jaká technická opatření jsou v ochranném pásmu povinny provést osoby podle odstavce 12, popřípadě způsob a dobu omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících.

§ 67

Omezení v záplavových územích

(1) V aktivní zóně záplavových území se nesmí umisťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou vodních děl, jimiž se upravuje vodní tok, převádějí povodňové průtoky, provádějí opatření na ochranu před povodněmi nebo která jinak souvisejí s vodním tokem nebo jimiž se zlepšují odtokové poměry, staveb pro jímání vod, odvádění odpadních vod a odvádění srážkových vod a dále nezbytných staveb dopravní a technické infrastruktury, zřizování konstrukcí chmelnic, jsou-li zřizovány v záplavovém území v katastrálních územích vymezených podle zákona č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, za podmínky, že současně budou provedena taková opatření, že bude minimalizován vliv na povodňové průtoky; to neplatí pro údržbu staveb a stavební úpravy, pokud nedojde ke zhoršení odtokových poměrů.

(2) V aktivní zóně je dále zakázáno

- a) těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod,
- b) skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty,
- c) zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky,
- d) zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení; to neplatí pro zřizování táborů sestávajících pouze ze stanů, které byly před stanovením aktivní zóny záplavového území v tomto místě zřizovány a které lze v případě povodňového nebezpečí neprodleně odstranit.

(3) Mimo aktivní zónu v záplavovém území stanoví vodoprávní úřad podle povodňového nebezpečí nebo povodňového ohrožení opatřeními obecné povahy omezující podmínky. Při změně podmínek je může stejným postupem změnit nebo zrušit. Takto postupuje i v případě, není-li aktivní zóna stanovena.

Komentář

Zvláště lze zkoumat využití plovoucích fotovoltaických elektráren (PFVE).²⁵ Z hlediska limitů na úseku ochrany vody se uplatní výše uvedená pravidla. Dále je nutné rozlišení, zda se jedná v případě PFVE o stavbu, jak se váže k ochraně vodárenských nádrží, resp. jak může být propojena s vodními díly (jako součást stavby). Tyto otázky jsou nad rámec této studie, nicméně lze poukázat na závěr Společného stanoviska Ministerstva zemědělství, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva životního prostředí a Státní plavební správy k problematice plovoucích fotovoltaických elektráren (PFVE) umístěných na vodních nádržích, č.j. MZE-6174/2023-15111, v němž je uvedeno, že pokud by se jednalo o samostatné stavby (mimo samotnou plovoucí konstrukci nebo součást stavby vodního díla), bude třeba naplnit soulad s územně plánovací dokumentací, popř. charakterem území.²⁶

Stanovisko kromě toho odkazuje na § 18 odst. 5 stavebního zákona a možnost umístění staveb a zařízení v nezastavěném území s tím, že výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů spadají do technické infrastruktury. Přitom v nezastavěném území lze umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 Přípustná úroveň znečištění

(1) Imisní limity a přípustné četnosti jejich překročení jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu. Imisní limity jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při výkonu jejich působnosti podle tohoto zákona a pro obce a kraje při výkonu jejich samostatné působnosti s dopadem na ovzduší.

(2) Přípustná úroveň znečištění stanovena podle odstavce 1 se nevztahuje na ovzduší ve venkovních pracovištích, do nichž nemá veřejnost volný přístup.

§ 9 Programy zlepšování kvality ovzduší

(1) V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k tomuto zákonu, nebo v případě, že je v zóně nebo aglomeraci imisní limit stanovený v této příloze v bodu 1 překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje ministerstvo ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem a s příslušným krajem nebo obcí v samostatné působnosti do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. Program zlepšování kvality ovzduší schvaluje ministerstvo a vyhlašuje ho ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

(2) Požadavky na obsah programu zlepšování kvality ovzduší jsou uvedeny v příloze č. 5 k tomuto zákonu. Při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší ministerstvo přijme taková opatření, aby imisního limitu bylo dosaženo co nejdříve.

²⁵ K samotné efektivitě PFVE viz např. studie Deloitte: "Nabízí se i využití fotovoltaických elektráren na vodních plochách, kde lze také sledovat pozitivní vliv. Plovoucí FVE při rozsáhlejší pokrytí vodní plochy snižují výpar z hladiny o několik procent, čímž přispívají k zachování vody v krajině. V letních měsících také omezují množení sinic tím, že blokují sluneční paprsky, čímž zlepšují kvalitu vody. 19 Zároveň jsou tyto panely oproti pozemním o několik procent efektivnější, protože je voda ochlazuje, čímž neklesá jejich účinnost a mohou tak vyrábět více energie."

²⁶ Blíže viz citované společné stanovisko dostupné z <https://www.mmr.cz/getattachment/82645634-85db-4af8-876e-58fb1b6b923c/Spolecne-stanovisko-k-PFVE-unor-2023.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>.

(3) Emisní stropy stanovené v programu zlepšování kvality ovzduší zohlední krajský úřad v podmínkách povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) a ministerstvo v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b).

(4) Obec a kraj provádějí opatření, která jim byla uložena v příslušném programu zlepšování kvality ovzduší, v rámci svých možností tak, aby bylo imisního limitu dosaženo co nejdříve. Pro tyto účely vypracuje tato obec a kraj do 12 měsíců ode dne vyhlášení příslušného programu zlepšování kvality ovzduší ve Věstníku Ministerstva životního prostředí v návaznosti na tento program svůj časový plán provádění opatření, který zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kraj poskytne obci potřebnou součinnost při zpracování časového plánu za účelem zajištění jeho souladu s časovým plánem kraje.

§ 10 Smogová situace

(1) Smogová situace je stav mimořádně znečištěného ovzduší, kdy úroveň znečištění oxidem siřičitým, oxidem dusičitým, částicemi PM₁₀ nebo troposférickým ozonem překročí některou z prahových hodnot uvedených v příloze č. 6 k tomuto zákonu za podmínek uvedených v této příloze.

(3) Pro případy překročení regulační prahové hodnoty podle přílohy č. 6 k tomuto zákonu stanovuje krajský úřad zvláštní podmínky provozu podle § 12 odst. 4 písm. g) pro stacionární zdroje, které v dané lokalitě významně přispívají k úrovni znečištění. Při stanovování jejich rozsahu krajský úřad musí přihlídnout ke skutečnosti, zda a do jaké míry jsou stacionárním zdrojem dosahovány úrovně emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami stanovenými v závěrech o nejlepších dostupných technikách. Krajský úřad informuje ministerstvo bez zbytečného odkladu o aktuálním výčtu těchto zdrojů.

§ 11 Stanoviska, závazná stanoviska a rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší

Zákon č. 224/2015 sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů

Zóny havarijního plánování a postup při jejím vymezení.

Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku

Komentář

Jednotné environmentální stanovisko (JES) podle konceptu Ministerstva životního prostředí integruje vybrané složkové akty a funguje jako určité koordinované stanovisko pro oblast ochrany životního prostředí (s výjimkami na úseku ochrany přírody).

Koncept JES navazuje na aktuální podobu nového stavebního zákona. Z hlediska povolování zůstává podle nového stavebního zákona jedno řízení k povolení záměru (namísto odděleného územního a stavebního řízení), vrací se však podkladová závazná stanoviska, resp. z pohledu ochrany životního prostředí nově jednotné environmentální stanovisko (JES).

Příslušný orgán pro vydání JES v případě potřeby (nikoliv tedy obligatorně) zašle žádost správnímu orgánu příslušnému podle jiného právního předpisu k vydání správního úkonu, namísto kterého se JES vydává. Právní úprava JES nicméně nezasahuje do práv a povinností na tom kterém úseku veřejné správy, tj. nezmírňuje požadavky na ochranu životního prostředí, resp. neuvolňuje administrativní procesy k akceleraci OZE.

JES se uplatní na úseku povolování, nikoliv plánování. Z hlediska rychlosti povolování nelze zřejmě velké posuny očekávat (orgán vydávající JES bude vyčkávat na podklady příslušných dotčených složkových orgánů). Z hlediska kvality rozhodovacích procesů může dojít ke zlepšení koordinace a věcného posouzení záměru. Kvalita bude závislá na odbornosti úředníků a kvalitním metodickém řízení.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Stavební zákon vyžaduje, aby stavební úřad spolupracoval s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy. V případě památkově chráněných objektů se jedná o orgány státní památkové péče. Jejich kladné vyjádření je klíčové pro realizaci OZE (typicky fotovoltaiky).

§ 6a Plány ochrany památkových rezervací a památkových zón

(1) Krajský úřad může po projednání s ministerstvem kultury, orgánem územního plánování¹⁾ a příslušnou obcí jako dotčenými orgány vydat opatření obecné povahy o ochraně památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich částí (dále jen „plán ochrany“), ve kterém se stanoví způsob zabezpečení kulturních hodnot památkové rezervace a památkové zóny z hlediska státní památkové péče, a ve kterém lze určit, u jakých nemovitostí, nejsou-li kulturní památkou, ale jsou v památkové rezervaci nebo památkové zóně, nebo u jakých druhů prací na nich, včetně výsadby a kácení dřevin na veřejných prostranstvích (dále jen „úprava dřevin“), je vyloučena povinnost vlastníka (správce, uživatele) vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst. 2.

(2) Plán ochrany lze vydat na dobu nejdéle 10 let. Pokud po vydání plánu ochrany nabude účinnosti pro památkovou rezervaci, památkovou zónu nebo jejich část regulační plán¹⁾, pozbývají účinnosti ty podmínky plánu ochrany, které jsou v rozporu s tímto regulačním plánem.

(3) Plán ochrany lze změnit, pokud se změnily kulturní hodnoty daného území nebo způsob jejich zabezpečení z hlediska státní památkové péče. Pro vydání změny plánu ochrany se použije odstavec 1 obdobně.

(4) Odborná organizace státní památkové péče poskytuje krajskému úřadu bezplatně odborné podklady, údaje a informace, které slouží jako podklad pro vydání plánu ochrany.

(5) Po nabytí účinnosti plánu ochrany krajský úřad bez zbytečného odkladu posoudí, zda jsou dány důvody pro podání návrhu podle § 17 odst. 5.

(6) Náležitosti a obsah plánu ochrany stanoví ministerstvo kultury prováděcím právním předpisem.

§ 9

(1) Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Je-li kulturní památka v společenském vlastnictví, je povinností organizace, která kulturní památku spravuje nebo ji užívá nebo ji má ve vlastnictví, a jejího nadřízeného orgánu vytvářet pro plnění uvedených povinností všechny potřebné předpoklady.

(2) Povinnost pečovat o zachování kulturní památky, udržovat kulturní památku v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením má také ten, kdo kulturní památku užívá nebo ji má u sebe; povinnost nést náklady spojené s touto péčí o kulturní památku má však jen tehdy, jestliže to vyplývá z právního vztahu mezi ním a vlastníkem kulturní památky.

§ 14 Obnova kulturních památek

(1) Zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

(2) Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 17), je povinen k zamýšlené stavbě, prodejnmu stánku, konstrukci a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov, jejichž umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucích dnů, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na této nemovitosti si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, 17).

(3) V závazném stanovisku podle odstavců 1 a 2 se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné a stanoví se základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

(4) V územním řízení, při vydání územního souhlasu a v řízení o povolení staveb, změn staveb, terénních úprav¹⁾, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby a udržovacích prací, prováděném v souvislosti s úpravou území, na němž uplatňuje svůj zájem státní památková péče²⁾, nebo v souvislosti s obnovou nemovité kulturní památky, popřípadě se stavbou, změnou stavby, terénními úpravami¹⁾, umístěním nebo odstraněním zařízení, odstraněním stavby nebo udržovacími pracemi na nemovitosti podle odstavce 2, rozhoduje stavební úřad v souladu se závazným stanoviskem obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o nemovitou národní kulturní památku, se

závazným stanoviskem krajského úřadu. V souladu se závazným stanoviskem uvedených správních orgánů rozhoduje stavební úřad také ve společném územním a stavebním řízení podle stavebního zákona.

(5) Lze-li zamýšlenou obnovu nemovité kulturní památky podle odstavce 1, popřípadě stavbu, změnu stavby, terénní úpravy¹⁾, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby nebo udržovací práce na nemovitosti podle odstavce 2 provést na základě ohlášení, může stavební úřad dát souhlas pouze v souladu se závazným stanoviskem obecního úřadu obce s rozšířenou působností, nebo jde-li o nemovitou národní kulturní památku, krajského úřadu.

(6) Orgán státní památkové péče příslušný podle odstavců 1 a 2 vydá závazné stanovisko po předchozím písemném vyjádření odborné organizace státní památkové péče, se kterou projedná na její žádost před ukončením řízení návrh tohoto závazného stanoviska. Písemné vyjádření předloží odborná organizace státní památkové péče příslušnému orgánu státní památkové péče nejpozději ve lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování, nestanoví-li orgán státní památkové péče ve zvlášť složitých případech lhůtu delší, která nesmí být delší než 30 dnů. Pokud ve lhůtě 20 dnů nebo v prodloužené lhůtě příslušný orgán státní památkové péče písemné vyjádření neobdrží, vydá závazné stanovisko bez tohoto vyjádření.

(7) Přípravnou a projektovou dokumentaci obnovy nemovité kulturní památky nebo stavby, změny stavby, terénních úprav, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravy dřevin nebo udržovacích prací na nemovitosti podle odstavce 2 vlastník kulturní památky nebo projektant projedná v průběhu zpracování s odbornou organizací státní památkové péče z hlediska splnění podmínek závazného stanoviska podle odstavců 1 a 2. Při projednávání poskytuje odborná organizace státní památkové péče potřebné podklady, informace a odbornou pomoc. Ke každému dokončenému stupni dokumentace zpracuje odborná organizace státní památkové péče písemné vyjádření jako podklad pro závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o nemovitou národní kulturní památku, jako podklad pro závazné stanovisko krajského úřadu.

(8) Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi (dále jen "restaurování"), mohou provádět fyzické osoby na základě povolení vydaného podle § 14a, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu.

(9) Vlastník kulturní památky je povinen odevzdat odborné organizaci státní památkové péče na její žádost 1 vyhotovení dokumentace.

(10) Podrobnosti o podmínkách pro dokumentaci obnovy a pro provádění obnovy kulturních památek stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 17 Ochranné pásmo

(1) Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče územní rozhodnutí o ochranném pásmu¹⁾ a určí, u kterých nemovitostí v ochranném pásmu, nejsou-li kulturní památkou, nebo u jakých druhů prací na nich, včetně úpravy dřevin, je vyloučena povinnost vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst. 2; tato povinnost je vyloučena vždy, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu této nemovitosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může v ochranném pásmu omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření na základě závazného stanoviska dotčeného orgánu.

(1) Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny nebo jejich prostředí, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče opatření obecné povahy o ochranném pásmu. V ochranném pásmu může obecní úřad obce s rozšířenou působností omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může současně v opatření obecné povahy určit, u kterých nemovitostí v ochranném pásmu, nejsou-li kulturní památkou, nebo u jakých druhů prací na nich, včetně úpravy dřevin, je vyloučena povinnost vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst. 2; tato povinnost je vyloučena vždy, jde-li o záměr podle stavebního zákona, jehož provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu této nemovitosti.

(2) Je-li nezbytné k vytvoření ochranného pásma získat některé pozemky nebo stavby, popřípadě provést jejich odstranění a nedojde-li k dohodě s vlastníkem, lze pozemky a stavby vyvlastnit.¹²⁾ Lze také nařídit nezbytné úpravy stavby, jiného zařízení nebo pozemku.

(3) Jde-li o ochranu nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich prostředí, vymezí obdobně obecní úřad obce s rozšířenou působností ochranné pásmo na návrh krajského úřadu po vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko podle § 14 odst. 2 je vyloučena, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu nemovitosti v tomto ochranném pásmu, která není kulturní památkou.

(4) Vznikne-li vlastníku nebo uživateli pozemku, který není ve státním majetku, majetková újma v důsledku opatření podle odstavců 1, 2 a 3, přísluší mu přiměřená náhrada, kterou poskytuje obec s rozšířenou působností.

(5) O změně ochranného pásma nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností na návrh krajského úřadu, který tento návrh předem dohodne s ministerstvem kultury.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může po vyjádření odborné organizace státní památkové péče pravomocné rozhodnutí vydané podle odstavce 1 nebo 3 změnit, pokud se změnil účel, pro který bylo ochranné pásmo vymezeno, a může je i zrušit, pokud zanikl předmět ochrany.

(7) Podrobnosti o vymezení ochranného pásma stanoví obecně závazný právní předpis.

Zákon č. 47/1997 Sb., o civilním letectví

Limity spojené s ochranou vzdušného prostoru.

§ 35 Plochy určené k vzletům a přistáním

(1) Územně vymezené plochy v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí o využití území, určené k vzletům a přistáním letadel a s tím souvisejícím činnostem mohou být využívány k vzletům a přistáním pouze za podmínek stanovených prováděcím předpisem.

(2) K vzletům a přistáním stanovených druhů letadel při vymezených leteckých činnostech lze použít jakékoliv plochy, pokud zajišťují bezpečný vzlet nebo přistání.

(3) Charakteristiku ploch, vymezení druhů letadel a leteckých činností, při kterých lze využít k vzletům a přistáním jakékoliv plochy, stanoví prováděcí předpis.

§ 36 Letecká stavba

(1) Leteckou stavbou je

a) dráha ke vzletům a přistávání letadel bez zřetele na její stavebně technické provedení,

b) dráhy a plochy určené k pohybům a stáním letadel souvisejícím s jejich vzlety a přistáváním bez zřetele na jejich stavebně technické provedení a

c) stavba sloužící k zajištění leteckého provozu.

(2) Speciálním stavebním úřadem pro letecké stavby je Úřad.

(2) Dopravní a energetický stavební úřad v kolaudačním řízení podle stavebního zákona posoudí také způsobilost letecké stavby z hlediska bezpečnosti leteckého provozu.

(3) Úřad, jako speciální stavební úřad, při kolaudaci podle stavebního zákona posoudí také provozní způsobilost letecké stavby z hlediska bezpečnosti leteckého provozu.

§ 37 Ochranná pásma

(1) Kolem leteckých staveb se zřizují ochranná pásma. Ochranné pásmo zřídí Úřad opatřením obecné povahy podle správního řádu po projednání s úřadem územního plánování. Opatřením obecné povahy podle věty druhé Úřad stanoví parametry ochranného pásma a jednotlivá opatření k ochraně leteckých staveb.

(1) Kolem leteckých staveb se zřizují ochranná pásma. Ochranné pásmo s výjimkou ochranného hlukového pásma letiště zřídí Úřad opatřením obecné povahy po projednání s úřadem územního plánování. Ochranné hlukové pásmo letiště zřídí stavební úřad opatřením obecné povahy po projednání s úřadem územního plánování a s Úřadem. V opatření obecné povahy příslušný úřad stanoví parametry ochranného pásma a jednotlivá opatření k ochraně leteckých staveb.

(2) Ochranná pásma leteckých staveb se dělí na ochranná pásma

- a) letišť a
 - b) leteckých zabezpečovacích zařízení.
- (3) Ochranná pásma letišť se dělí na ochranná pásma

- a) se zákazem staveb,
- b) s výškovým omezením staveb,
- c) k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly,
- d) se zákazem laserových zařízení,
- e) s omezením staveb vzdušných vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí,
- f) hluková a
- g) ornitologická.

(4) Ochranná pásma leteckých zabezpečovacích zařízení se dělí na ochranná pásma

- a) radiolokačních zařízení,
- b) navigačních zařízení,
- c) komunikačních zařízení,
- d) zařízení pro leteckou meteorologickou službu,
- e) zařízení pro leteckou informační službu,
- f) světelných a rádiových návěstidel a
- g) podzemních leteckých staveb.

§ 40

(1) V ochranných pásmech leteckých staveb lze provádět stavby a nestavební záměry pouze na základě povolení příslušného stavebního úřadu. V případech, kdy stavba nebo nestavební záměr nepodléhá vydání povolení podle stavebního zákona, vydá příslušný stavební úřad povolení k činnostem v ochranném pásmu letecké stavby. Příslušný stavební úřad vydá povolení podle věty první nebo druhé jen se souhlasem Úřadu. Úřad souhlas udělí, nebude-li stavba nebo nestavební záměr bránit leteckému provozu ani ohrožovat jeho bezpečnost.

V ochranných pásmech leteckých staveb lze zřizovat zařízení a provádět činnosti jen se souhlasem Úřadu. Úřad souhlas udělí, nebude-li zařízení nebo činnost bránit leteckému provozu ani ohrožovat jeho bezpečnost a nepůjde-li o objekt vyžadující ochranu před hlukem.

§ 41

(1) K povolení staveb a zařízení mimo ochranná pásma je nutný souhlas Úřadu a Ministerstva obrany, jestliže jde o

- a) stavby nebo zařízení vysoké 75 m a více nad terénem,
- b) stavby nebo zařízení vysoké 30 m a více na přirozených nebo umělých vyvýšeninách, které vyčnívají 75 m a výše nad okolní krajinu,
- c) zařízení, která mohou ohrozit bezpečnost letového provozu nebo rušit funkci leteckých palubních přístrojů a leteckých zabezpečovacích zařízení, zejména zařízení průmyslových závodů, vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí, energetická zařízení, větrné elektrárny a vysílací stanice.

(2) Provozovatel přenosové soustavy vedení a zařízení 110 kV a více (dále jen "vedení") je povinen na žádost osoby, která v souvislosti s předmětem svého podnikání nebo činnosti vytváří kartografické znázornění přenosové soustavy vedení, sdělit ve vhodné formě aktuální zeměpisné souřadnice umístění stožárových konstrukcí vedení a nákres trasy vedení mezi nimi.